Oplegger bij verslag '100 dagen gesprekken'

De '100 dagen gesprekken': leren en inspireren

Een nieuw bestuur, een nieuwe bestuursstijl en een nieuwe start. Dat is waar de coalitie van D66, VVD, PvdA-GroenLinks en CDA voor staat. Samengesteld uit een kleurrijk bestuurlijk palet tot een transparante eenheid die gemeente en gemeenschap wil betrekken, verbinden en verenigen.

Maar papier is geduldig en bij mooie woorden moet een daad worden gevoegd. Daarom kwam het nieuwe gemeentebestuur direct in actie. Vanaf de eerste dag zetten we de deur open om de Vughtse samenleving binnen te laten voor een kennismakingsronde van 100 dagen. Voorlopig coronaproef en virtueel, maar evengoed constructief en gemotiveerd om samen de ruimte in te vullen die het bestuursakkoord biedt.

We hebben ervoor gekozen om de (hernieuwde) kennismaking en de gesprekken met de lokale samenleving gezamenlijk – als wethouders-collectief – aan te gaan. Dat doen we omdat we het persoonlijk contact op prijs stellen en als collectief graag willen weten wat er zoal leeft bij onze gesprekspartners. En met de vier wethouders bij elk gesprek, versterken we onze bestuurlijke eenheid en saamhorigheid. Zo kunnen we eensgezind, met inwoners en partners, de Vughtse uitdagingen aangaan en ambities waarmaken.

We zijn niet alleen het gesprek aangegaan met genodigden: inwoners, bedrijven en organisaties, die aan onze oproep gehoor hebben gegeven. We hebben ook in een andere context met onze inwoners gesproken. Vaak over een specifiek onderwerp of een lokale kwestie, maar daarnaast kwamen mensen met suggesties en ideeën voor het uitvoeringsprogramma. Maar met wie en op welk platform we ook hebben gesproken, al deze gesprekken samen vormen een inspiratiebron voor het nieuwe gemeentebestuur. Voor al die bijdragen, waarvan we hier verslag doen, zijn we onze gesprekspartners bijzonder erkentelijk.

Natuurlijk hebben we het afgelopen half jaar meer gedaan dan gesprekken gevoerd. Het werk ging door. Vaak niet direct zichtbaar of merkbaar; aan een goed resultaat gaat nu eenmaal een goede voorbereiding vooraf. Maar we zijn ervan overtuigd dat we ook zullen oogsten in deze bestuursperiode en dat we – samen met u, inwoners van Vught, Cromvoirt en Helvoirt – onze gemeente nog beter, mooier en sterker kunnen maken.

Is het dat? Om de drommel niet. Het begint pas! We bouwen verder aan onze mooie, kleurrijke gemeente. Letterlijk en figuurlijk. Er wachten ons allerlei uitdagingen, vertrouwde en nieuwe, op het gebied van infrastructuur, energie en klimaat, zorg, openbare orde en veiligheid, bouwen en wonen, onderwijs, economie en meer. Veel zijn bekend, andere nog niet.

Het zijn uitdagingen, waarbij we u, onze inwoners nadrukkelijk willen betrekken. Participatie staat niet alleen hoog op onze eigen bestuurlijke agenda, het is ook het meest besproken onderwerp in de gevoerde gesprekken. U vroeg niet alleen wát we gaan doen, maar vooral hoe. Wel, met elkaar. In een open, betrokken en optimistische bestuurscultuur, vastgelegd in een bestuursfilosofie. En ook die komt uit die inspiratiebron die u ons hebt gegeven. We gaan aan de slag!

Vught

Overzicht verslagen

DePetrus

NMV (nog niet geaccordeerd retour)

Plein Helvoirt

Reinier van Arkel

Ouderenorganisaties

The Battle Axe (nog niet geaccordeerd retour)

Toegankelijk Vught

Zin en Ondernemen

Centrummanagement

Thuis in Helvoirt (nog niet geaccordeerd retour)

OKV en MKB Vught (nog niet geaccordeerd retour)

Duinboeren

Onderwijs

Welzijn Vught

Isabellastraat

Elzenburg (nog niet geaccordeerd retour)

De heer J. Aarts

Podium C

SeniorenBus Vught

Ondernemersvereniging Helvoirt

Bewonersvereniging Poort van Vught

VughtParticipeert (nog niet geaccordeerd retour)

De heer M. Smeets

Omarmen (nog niet geaccordeerd retour)

Transportondernemers Cromvoirt en de Distelberg

Erfgoednetwerk Vught en Heemkundekring De Kleine Meijerij (nog niet geaccordeerd retour)

Adviesraad Sociaal Domein

Vughterstede

Kernteam Bestaanszekerheid

Klein Groenrijk

Veilig Verkeer Cromvoirt (nog niet geaccordeerd retour)

Verslag Kennismaking '100 dagen gesprek'

DePetrus

Vertegenwoordigers:
Jan Slegers, voorzitter
Hans Jager, secretaris

Aanwezig namens het college:
Burgemeester R.J. van de Mortel
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

19 februari, 11.00 uur in het raadhuis

Algemene introductie:

- De aanwezigen stellen zich uitgebreid voor.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- De bestuursleden vinden het coalitieakkoord en de formatie verfrissend en hopen dat die frisheid zich de komende jaren doorzet. Wel wordt aangegeven dat zij het jammer vinden dat de portefeuille verdeeld is over meerdere wethouders, maar spreken wel de verwachting uit dat dit werkbaar is.
- Met het gebruik van het oksaal (ruimte achter het orgel) voor bijv. vergaderingen heeft men een belangrijke vorm in handen om nieuwe middelen te vergaren. Uit een rapport blijkt dat er geen belemmeringen zijn. DePetrus wil graag z.s.m. toestemming van de gemeente. De BV is bereid om de huurovereenkomst te verlengen.
- De financiële gang van zaken blijft een zorg. Momenteel zijn er noodgedwongen geen rondleidingen en is er geen verhuur. Met name oudere vrijwilligers haken af i.v.m. Corona.

Vervolgafspraken:

- Vergunning gebruik oksaal oppakken
- Bij Corona-compensatiegelden van het rijk zal ook DePetrus meegenomen worden

Verantwoordelijk portefeuillehouder(s):

- Wethouder van de Ven (kunst en cultuur, accommodatiebeleid)
- Wethouder Potters (welzijn, vergunningen)

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Vertegenwoordigers:
Jan van Balkom, voorzitter
Marcel Kloprogge, bestuurslid

Aanwezig namens het college:
Burgemeester R.J. van de Mortel
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

19 februari 2021, 13.45 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- De collegeleden stellen zich voor en benoemen hun portefeuilles.
- De heer Van Balkom bedankt voor de uitnodiging tot kennismaking met het bestuur van de met Helvoirt verrijkte gemeente Vught. Hij is een aantal jaren geleden gestart met het initiatief Plein Helvoirt. De heer Kloprogge is al 30 jaar betrokken inwoner van Helvoirt. Hij is ondernemer in duurzame mobiliteit en is graag innovatief bezig. Marcel heeft tevens een bestuursfunctie bij HOT. Hij gelooft in het coöperatieve model om duurzame verandering tot stand te brengen.
- Plein Helvoirt wil Helvoirt op de kaart zetten en houden. Men wil geen politiek bedrijf zijn, maar ontwikkelingen versterken, mobiliseren en peilingen ophalen wat er leeft in het dorp. Dit heeft men over een aantal thema's gedaan. Zo zocht men op basis van een algemene peiling naar oplossingen voor zaken als verkeersproblematiek en middelengebruik. Verder was er, weliswaar vanuit een belendende werkgroep, veel aandacht en inzet om de relaties en de mogelijkheden van Helvoirt, Cromvoirt en Vught met elkaar af te stemmen. Dit resulteerde in de glossy 'Voortvarend verder'. Plein Helvoirt ziet ook een groeiende wederzijdse informatievoorziening via Vught.nu, Helvoirt.net en 't Pomphuiske.

Aandachtspunten coalitieakkoord en/of de toekomst:

- Men is het in hoofdlijnen eens met het coalitieakkoord. Een coalitieakkoord op hoofdlijnen biedt veel ruimte. Plein Helvoirt ziet graag concrete uitwerkingen, ook expliciet gericht op Helvoirt.
- Plein Helvoirt daagt het bestuur uit om meer en betere participatie. Een virtueel visueel plein waar mensen elkaar ontmoeten en samenkomen zou een optie kunnen zijn.

- De krachten in Helvoirt beter tot leven brengen. Zo is bijvoorbeeld ook de werkgroep Herstelvoirt ontstaan.
- Plein Helvoirt is ongerust over de uitvoering van de bouwplannen in Den Hoek en dat er niet (of minder) gebouwd zou worden voor starters en senioren. Plein Helvoirt wil dat de plannen in Den Hoek worden uitgevoerd zoals die door de voormalige gemeente Haaren waren uitgewerkt.
- Een status aparte voor Helvoirt. Helvoirt moet geen 'wijk van Vught' worden.

Verantwoordelijk portefeuillehouder(s):

- Allen

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Reinier van Arkel

Vertegenwoordigers:
Eddy van Doorn, voorzitter RvB
Tom van Mierlo, psychiater en lid RvB

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

19 februari 2021, 15.00 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zichzelf uitgebreid voor.
- De heer van Doorn licht verder de historie van Reiner van Arkel toe. Reinier van Arkel is de oudste GGZ van Nederland (1442), met een mooie historie en een bijzonder landgoed van 7 Ha. Het is niet zomaar een zorginstelling, maar met een maatschappelijke functie. Zij zijn niet winst-gedreven.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Herstelgerichte zorg is gericht op Positieve Gezondheid (coalitieakkoord) en RvA ziet aanknopingspunten met verschillende portefeuilles en vindt het fijn dat Gebiedsontwikkeling Landgoed Voorburg apart wordt benoemd.
- Reinier van Arkel werkt momenteel in samenspraak met de gemeente aan een 'ontwikkelvisie Landgoed Voorburg', waarbij men een omgeving wil creëren met plaats voor zorg, wonen, werken en recreëren.
- Een afvaardiging van het college en van alle gemeenteraadsfracties zijn uitgenodigd voor een werkbezoek aan Landgoed Voorburg op zaterdag 6 maart a.s.
- Vorig jaar zijn op verschillende gebouwen van Reinier van Arkel ruim 2800 zonnepanelen gelegd. Er is ruimte gecreëerd om door te investeren in duurzaamheid, maar men zit met een achterstand. De heer van Doorn wil graag weten hoe het bestuur hier tegenaan kijkt.
- Ontwikkeling Zuiderbos zal verder met wethouder Potters worden besproken.
- Reinier van Arkel is, mede op aandringen van de burgemeester, met de politie in gesprek gegaan om de melding te stroomlijnen en deze vaak complexe casussen goed vorm te geven. Vught wordt relatief overbelast met zorg. Er is consensus bereikt en er is een daling van de cijfers.

Vervolgafspraken:

- De heer van Doorn wil graag met wethouders Potters en Vos de stand van zaken van de 'ontwikkelvisie Landgoed Voorburg' doornemen.
- Doel is om de 'ontwikkelvisie Landgoed Voorburg' nog dit jaar voor te leggen aan de gemeenteraad.
- Wethouder van de Ven is erg geïnteresseerd in de zorgontwikkelingen in relatie tot het Sociaal Domein.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder Potters (gebiedsontwikkeling Landgoed Voorburg)
- Wethouder van de Ven (zorg)
- Burgemeester van de Mortel (veiligheid)

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Vereniging 55+ Helvoirt

Ouderen Samen

Vertegenwoordigers Ouderen Samen:
Anneke van Wijmen, voorzitter
Marijke Blanken, bestuurslid/communicatie

Vertegenwoordigers Vereniging 55+:
Huub Poels, voorzitter
Edward de Vries, bestuurslid

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

25 februari, 10.45 uur in het raadhuis

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zich uitgebreid voor.
- Ouderen Samen houdt zich bezig met het bijstaan van ouderen, ouderenadvies, cliëntondersteuning, bezoek weduwen/weduwnaars, Toegankelijk Vught, wonen (o.a. i.s.m. Habitat), Samen Sterk in de Wijk, fittest, ABZ, samenwerking met de Seniorenbus, Oranjefonds, geheugencafé, dementienetwerk, organisatie van de zomer- en winterschool. De activiteitencommissie van Ouderen Samen organiseert lezingen, muziekmiddagen, spelletjesmiddagen, beweeg- en andere activiteiten in en vanuit De Rode Rik.
- Vereniging 55+ Helvoirt houdt zich bezig met een beweeggroep, geheugencafé en Vrienden van het Heem. De Vereniging 55+ is er voor en met elkaar. De vereniging 55+ is gehuisvest in het HelvoirThuis als vervanging van het oude verenigingsgebouw en heeft het recht om de ruimtes in het HelvoirThuis te gebruiken. Als de ruimte niet in gebruik is, dan geven zij dit door aan andere stichtingen en organisaties.
- Er is reeds contact met Ouderen samen. Vereniging 55+ heeft al veel contacten opgedaan in Vught. Met het behoud van de eigenheid van Helvoirt wil de vereniging in de toekomst activiteiten in overleg, goed op elkaar afstemmen. In Vught kan meer georganiseerd worden dan in Helvoirt. Verzoek is om participatie vroegtijdig in beleid te betrekken. Benieuwd hoe dit wordt vormgegeven voor de ouderen. Het uitwisselen van ideeën met de gemeente en met elkaar in gesprek blijven.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Groep senioren en het ouderenbeleid beter op de kaart zetten. Goed om een afspraak in te plannen met de portefeuillehouder om deze doelen te concretiseren.
- Er is een tekort aan vrijwilligers, terwijl de organisaties daarop draaien. Meer aandacht om vrijwilligers aan te trekken, op zoek naar 'hoe we mensen kunnen binden en waar we samen voor staan'.
- Preventie: ouderen moeten zo lang mogelijk mee kunnen blijven doen in de maatschappij. Het aanbod van de GGD om gezond en actief te blijven kan daaraan bijdragen.
- Betere samenwerking en meer overleg met de gemeente, wat betreft de aanpak voor het uitvoeren van activiteiten. Vereniging 55+ wil graag korte lijntjes en verbetering van contact door het verkrijgen van rechtstreekse contactgegevens van de juiste personen binnen de gemeente Vught.

Vervolgafspraken:

- Structurele gesprekken en de reguliere overleggen moeten worden hervat. Ouderen Samen en 55+ bij elkaar betrekken, gezamenlijke en afzonderlijke gesprekken worden ingepland.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder van de Ven (ouderen, gezondheid en bewegen)
- Wethouder Potters (wonen)

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Werkgroep van Ouderen Samen
Toegankelijk Vught

Vertegenwoordigers:
Elise Adriaanse, voorzitter Toegankelijk Vught
Marlous van Woerkom, bestuurslid Ouderen Samen
Hester Dekker, ambassadeur Toiletalliantie

Aanwezig namens het college:
Burgemeester R.J. van de Mortel
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y. T. Vos

25 februari 2021, 10.00 uur in het raadhuis

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zich uitgebreid voor
- Toegankelijk Vught (TV) is ook aangehaakt bij Ouderen Samen, nu een overkoepelende groep. In 2019 is het manifest 'Iedereen doet mee' ondertekend. Toegankelijk Vught is de kartrekker van de inclusie-agenda. Zij signaleren knelpunten bij bijvoorbeeld trottoirs die slecht zijn, slecht toegankelijke gebouwen, het tekort aan openbare toiletten etc.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Voor de inrichting van de openbare ruimte van de Zeeheldenbuurt hebben slechtzienden knelpunten aangegeven. TV wil dat dit ook voor alle andere nieuwe projecten gaat gebeuren (niet alleen woningbouw).
- Samenlevingszaken van de gemeente Vught heeft de inclusieagenda mee opgesteld. In januari is een testteam opgericht, die bedrijven en scholen bezoeken, knelpunten wat toegankelijkheid betreft signaleren en hierbij de verbeterpunten aangeven. In verband met corona wachten zij nog op het moment dat zij van start kunnen gaan met het afleggen van bezoeken.

- TV wil meer openbare toiletten (o.a. bij de IJzeren Man en het nieuwe treinstation) en er dient bewegwijzering naar openbare toiletten te komen.
- TV wil graag meer bekendheid krijgen via de gemeentelijke kanalen (Klaverblad, sociale media etc.)

Verantwoordelijk portefeuillehouder(s):
- Wethouder van de Ven (ouderen)

Bijlagen:
- Folder Toegankelijk Vught 'projectgroep van Ouderen Samen'
- Folder 'Gastvrij, toegankelijk en schoon meer toiletten in NL'

GASTVRIJ, TOEGANKELIJK EN SCHOON MEER TOILETTEN IN NEDERLAND

Iedereen moet naar de wc, sommige mensen vaker dan anderen...

- Mensen moeten gemiddeld 4 tot 8 keer per dag naar het toilet
- Er zijn 2 miljoen buik- en 1,5 miljoen blaaspatiënten in Nederland: buikpatiënten moeten vaker en dringender naar het toilet
- De helft van hen heeft binnen 1 tot 5 minuten een toilet nodig. Vier van de tien patiënten werden in het afgelopen halfjaar geweigerd, vooral bij winkels
- Vrouwen hebben vaker een toilet nodig: vooral zwangere en ongestelde vrouwen. Bovendien begeleiden vrouwen vaker kinderen of ouderen. Vrouwelijk toiletbezoek duurt gemiddeld anderhalf tot twee keer zo lang als bij mannen. Daarmee zouden er anderhalf keer zoveel toiletten voor vrouwen als voor mannen moeten zijn – mannen hebben echter meer mogelijkheden door urinoirs
- Ook 1,2 miljoen diabetici, 2,4 miljoen 65plussers en 1,8 miljoen kinderen onder de tien jaar hebben vaker en/of dringender een toilet nodig dan gezonde mensen

Er zijn te weinig toiletten beschikbaar...

- Het is vaak niet bekend of duidelijk waar openbare of opengestelde toiletten zijn – zelfs inwoners weten het vaak niet, laat staan toeristen en dagjesmensen. De HogeNood-app is op dit moment de meest betrouwbare bron van locatie en aantal toiletten
- Buik- en blaaspatiënten:
  - moeten vaak 6 tot 10 minuten lopen naar een toilet – terwijl zes van de tien maar 1 tot 5 minuten heeft bij hoge nood
  - worden vier van de tien keer geweigerd bij een supermarkt, winkel of horecazaak
  - zoeken te vaak tevergeefs naar een toilet (vier op de tien geeft dit aan)

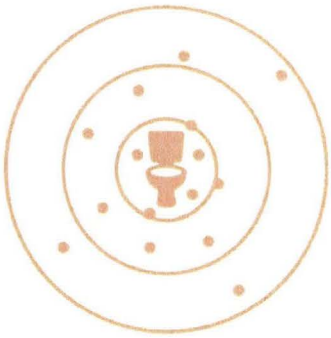

Het tekort aan openbare toiletten leidt tot serieuze problemen...

- Mensen durven niet uit huis te komen – één op de vier buikpatiënten en mensen met incontinentie gaat regelmatig, vaak of helemaal niet meer de deur uit vanwege (verwachte) problemen met het vinden van een toilet. Nog eens één op de drie blijft een enkele keer thuis vanwege deze problemen
- Te weinig toiletten kunnen leiden tot gezondheidsproblemen door ophouden en minder drinken en ongelukjes – en voor buikpatiënten zelfs tot buikkrampen, heftige pijnscheuten of flauwvallen
- Hoe minder toiletten, des te sneller vertrekken mensen uit een winkelcentrum. Dat is jammer, want voor elke procent die ze korter in winkels blijven, geven ze 1,3% minder uit.

Het buitenland heeft het beter geregeld...

- Andere Europese steden hebben veel meer openbare toiletunits: Parijs en Londen hebben er bijvoorbeeld 400 (1 openbaar toilet per 5500 inwoners), Wenen 300 (1:6300), Antwerpen 120 (1:4300) en Kopenhagen 100 (1:5500). Opengestelde toiletten zijn hierin niet meegerekend
- Singapore heeft wettelijk vastgelegd hoeveel openbare toiletten er moeten zijn in metrostations, busstations, winkelcentra enz. In Noord-Amerika is dit ook vaak het geval maar dan in de daar geldende Bouwbesluiten
- Gemeenten moeten wettelijk 'voldoende openbare toiletten installeren en schoonhouden' in Japan en Nieuw-Zeeland
- In steden zoals Melbourne, Sydney en Toyama (Japan) is er al een toiletnorm: elke 200 tot 500 m een toilet.

Oplossingen voor gemeenten om het tekort aan toiletten aan te pakken...

- De Maag Lever Darm Stichting stelt voor Nederland de volgende norm voor: om de 500 m (5 minuten lopen) een openbaar of opengesteld toilet in centra en langs drukke voetgangersgebieden
- Stel toiletten in gemeentelijke gebouwen open voor passanten, geef dit aan met een herkenbare en eenduidige sticker en meld de toiletlocatie aan bij de HogeNood-app
- Stel het openstellen van toiletten voor passanten als voorwaarde aan de huurder van een gemeentelijk gebouw
- Geef een kleine vergoeding om toiletten open te stellen aan horeca, winkels en supermarkten en laat hen de openstelling met een sticker aanduiden, zoals het Duitse initiatief die Nette Toilette of het Belgische PlasPunt
- Openbare toiletten hoeven niet duur te zijn: reclame of een vending machine (bv. van het Utrechtse bedrijf Quiosk) helpen meebetalen aan het toilet. Toiletfabrikanten hebben ook leaseconstructies om de investering te spreiden over meerdere begrotingen
- Meer toiletten verdienen zichzelf terug: doordat ouderen en chronisch zieken als buik- en blaaspatiënten meer de deur uit durven, vermindert de kans op eenzaamheid en Wmo-kosten. Een arbeidsgehandicapte of bijstandsgerechtigde kan gastheer/-vrouw worden bij een openbaar toilet, waarmee de gemeente een uitkering uitspaart
- Neem in de Bouwverordening een bepaling op dat nieuwe gebouwen/winkels toiletten vóór de balie/kassa moeten hebben, en dat deze publiek toegankelijk zijn
- Neem het creëren van voldoende toiletten mee in de lokale inclusie-agenda, die de gemeente vanwege het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking en chronische ziekte moet opstellen

Bronnen

- App-vise: HogeNood-app, www.hogenood.nl
- Coalitie Erbij (2017): Handreiking lokale aanpak van eenzaamheid (https://www.samentegeneenzaamheid.nl/sites/wte/files/lokale-aanpak-van-eenzaamheid-handreiking-coalitie-erbij.pdf)
- Ecorys (2017): Beschikbaarheid van openbaar toegankelijke toiletten. Ervaringen en wensen van buikpatiënten en mensen met incontinentie (http://cdn.instantmagazine.com/upload/4850/factsheet_tekortaanopenbaretoiletten.824342b848f7.pdf)
- Maag Lever Darm Stichting (2017): position paper Meer toiletten in Nederland: een hoognodige zaak (http://cdn.instantmagazine.com/upload/4850/20171116__position_paper_meer_toiletten_in_nl_een_hoognodige_zaa.2c4843416669.pdf)
- Maag Lever Darm Stichting (2017): bijlage bij position paper Openbare toiletten in het buitenland (http://cdn.instantmagazine.com/upload/4850/20171113_bijlage_position_paper_-_overzicht_openbare_toiletten_i.6e90959139b2.pdf)
- Path Intelligence (2015): "Time is money. Shoppers buy more when they stay longer", Path Intelligence, Londen.
- Piha, S. and Räikkonen, J. (2017): "When nature calls: The role of customer toilets in retail stores." Journal of Retailing and Consumer Services 36: 33-38.

Toegankelijk Vught
projectgroep van Ouderen Samen

Ondertekening manifest "Iedereen doet mee". Vught is voortvarend aan de slag met het creëren van een inclusieve gemeente.

Mobiliteit is in het vergrijzende Vught voor iedereen van belang. De overheid wil mensen zo lang mogelijk hun zelfstandigheid laten behouden. Het is daarom belangrijk om de openbare ruimte voor iedereen toegankelijk te maken of te houden.

Wat wij doen

Toegankelijk Vught heeft zich tot doel gesteld er voor te zorgen dat mensen zo vaak en zo lang mogelijk zelfstandig op pad kunnen.

Dat doen we door:

- **knelpunten** te signaleren en te zoeken naar praktische oplossingen, samen met de mensen die daar verantwoordelijk voor zijn
- mensen **bewust maken** van de hindernissen die minder valide mensen tegenkomen en die kunnen worden weggenomen als we daar alerter op zijn

Werkzaamheden aan de weg door de gemeente

De gemeente Vught heeft in de komende jaren nog veel reconstructies van wegen op het programma staan. Bij deze werkzaamheden wordt de projectgroep Toegankelijk Vught vroegtijdig geraadpleegd over zaken als veilige oversteekplaatsen, looproutes en het planten van bomen in woongebieden.

We adviseren over aanleg van fietspaden, trottoirs en oriëntatiepunten voor blinden en slechtzienden. We kijken naar het aantal rustplaatsen, parkeerplaatsen en straatverlichting op bepaalde routes.

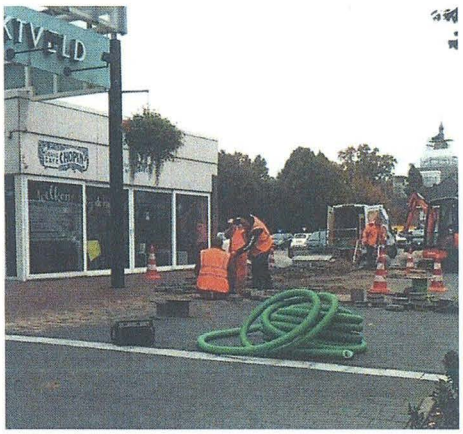
Om het bewustzijn van burgers en ondernemers te verhogen organiseren we trainingen voor winkeliers en buitendienst-

medewerkers van de gemeente; we geven voorlichting op scholen en delen gele kaarten uit om bewustwording te creëren van de hinder die vaak onbedoeld veroorzaakt wordt.

Je kunt bij ons terecht voor informatie over lopende projecten of bijvoorbeeld een toegankelijkheidstraining volgen.

Wat kun je zelf doen?

- overhangend groen op tijd snoeien
- fietsen stallen in de fietsenrekken of in de daarvoor bedoelde stalling
- afvalcontainers aan de rand van de stoep plaatsen, niet op de geleidelijnen plaatsen
- invalidenparkeerplaatsen vrijhouden voor kaarthouders
- met een open blik kijken naar jouw directe woonomgeving en meedenken over verbeteringen

We hebben al veel bereikt, maar alleen met jouw medewerking komen we verder. Heb je ideeën, tips of opmerkingen? Wil je betrokken worden of je deskundigheid inbrengen bij herinrichtingen binnen onze gemeente, of heb je vragen, neem dan contact met ons op.

T 06-21 64 14 56
M toegankelijkvught@gmail.com
W www.ouderensamen.nl/projecten/#tv
FaceBook: Toegankelijk Vught

Toegankelijk Vught
Projectgroep van Ouderen Samen

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Zin en Ondernemen verheldert ZO

Vertegenwoordiger:
Lianne Vorstenbosch

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

25 februari, 12.15 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- De aanwezigen stellen zich voor.
- Het triggerde mevrouw Vorstenbosch om een afspraak te maken met het college vanwege de ambities op het gebied van burgerparticipatie. Ze heeft behoefte aan meedenken vanuit haar betrokkenheid, kennis en expertise. Zij biedt aan hoe dat zij hierin kan adviseren en in samenspraak onderzoeken waar behoefte aan is, eventueel wil ze dan actief deelnemen in een werkgroep. Ze kan ook onderzoeken hoe de bestuurscultuur is, de onderlinge omgang, verhoudingen raadsleden etc. Mevrouw Vorstenbosch zou graag een tv-uitzending (bijvoorbeeld op Avulo) willen maken met belanghebbenden. Of een Vughts Kabinet, met burgers en ondernemers bepaalde thema's belichten. Hier kunnen ook weer ideeën uit gehaald worden, waar de gemeenteraad weer iets aan heeft.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Goede begeleiding van burgerparticipatie in de praktijk.
- Zorg voor duidelijke richtlijnen en tools, zoals online dialogen en andere instrumenten.

Vervolgsafpraken:

- Mevrouw Vorstenbosch biedt aan haar kennis en ervaring te willen delen. Zij kan haar expertise begeleiding en advies hiervoor inzetten.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder Potters (burgerparticipatiebeleid)

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Vertegenwoordigers:
Naomi Bisschop, voorzitter
Klaas van Leengoed, secretaris
Angèle van de Water, centrummanager

Aanwezig namens het college:
Burgemeester R.J. van de Mortel
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

26 februari, 11.30 uur in het raadhuis

Algemene introductie:

- De aanwezigen stellen zich uitgebreid voor.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Centrummanagement heeft een memo voorbereid met punten die zij graag mee wil geven aan het bestuur. Het memo wordt nagestuurd. Deze gaat over:
    - Samen werken aan een goed ondernemersklimaat
    - Regelgeving voor ondernemers vergemakkelijken; meedenken in mogelijkheden
    - Helderheid m.b.t. aanspreekpunt(en) binnen de gemeente
    - Proactief inzetten beleidsmedewerker
    - Ruimere visie op het bestemmingsplan m.b.t. leegstaande winkelpanden
    - Parkeerproblematiek tijdens bouw Centrum Plan Oost
    - Meedenken over invulling van evenementen in het centrum
- Centrummanagement Vught wil na corona graag een adempauze voor de horeca om weer wat te kunnen verdienen en weer te kunnen investeren in de toekomst (bij voorkeur afspraken voor 3 jaar). Meer horeca in leegstaande panden is ongewenst in die adempauze.
- Bewegwijzering naar gratis parkeerplaatsen moet beter in Centrumplan Oost. Extra aandacht voor bereikbaarheid van de bestaande winkels tijdens de bouw.

- Naast het VVV-informatiepunt in DePetrus, bezoekers actief doorverwijzen naar het centrum en de mooie plekken van Vught.
- Regelgeving vergemakkelijken bijv. m.b.t. rolluiken, horeca (wijnproeverij) en de welstandscommissie. De ondernemers zelf wordt gevraagd tegen welke specifieke zaken zij aanlopen.
- Centrummanagement denkt graag mee over de invulling van evenementen in het centrum. Zeker in coronatijd staan bereikbaarheid en parkeren bovenaan (geen kermis o.i.d. in het centrum waardoor de bereikbaarheid in het geding komt).
- Centrummanagement geeft aan dat er in de Coronatijd ook zaken goed en snel door de gemeente zijn opgepakt.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):
- Wethouder du Maine (economische zaken, verkeer)
- Wethouder Potters (centrum plan Oost)

Bijlage:
- Memo Centrummanagement 'Wat is de toekomst van Centrum Vught'

Wat is de toekomst van Centrum Vught

Er zijn in het centrum 19 horecazaken, 65 winkels en 68 overige bedrijven gevestigd die **binnen het "gebied" vallen van het Centrummanagement.** Het onroerend goed is in bezit van vele verschillende eigenaren. Op dit moment staan er 7 winkelpanden leeg , de Marktveldpassage niet meegeteld.
Zoals algemeen bekend is de detailhandel zeer belangrijk voor de economie van Vught niet alleen zijn er heel veel mensen werkzaam, van de vakkenvuller tot de eigenaar. Ook voor het verenigingsleven is de detailhandel onmisbaar.

Er staat de komende jaren veel te gebeuren in het centrum wat ook veel consequenties zal hebben voor de rest van het centrum. De nieuwbouw van het Centrum Plan Oost en de bouw van Rozenoord en de oude Bibliotheek. Als het klaar is komen er dus veel nieuwe bewoners bij.

Wat zijn de kansen die dit biedt voor het centrum en waar kan de gemeente daar bij ondersteunen.
Om de leegstaande winkelpanden te vullen moeten we anders denken. De winkelstraat verandert, ruimere visie op het bestemmingsplan is een pré. De mogelijkheid om bijvoorbeeld een sportschool of kinderopvang mogelijk te maken in een pand geschikt voor detailhandel is beter dan een leeg pand. Natuurlijk moeten we samen kijken naar de voorwaarden maar daar moeten ons inziens mogelijkheden voor zijn.
Verder is de regelgeving voor ondernemers niet makkelijk en hebben ondernemers niet het gevoel dat er wordt meegedacht. Zeker de horeca heeft na dit afgelopen jaar een gemeente nodig die meedenkt in mogelijkheden. We weten dat dit zeker gedaan is maar hopen dat ook in de toekomst hier extra aandacht voor is.
We zouden graag zien dat het centrum en dus ook de ondernemers meer naar buiten kunnen treden. Vught in zijn algemeenheid is een prachtige plaats maar we maken te weinig gebruik van elkaar, van de mooie schatten die we hebben, het groen, de mooie wandel en fietsroutes.

Wat zijn de uitdagingen die ons te wachten staan
Eindelijk starten we met CPO. Hier zijn we heel blij mee en we realiseren ons ook dat er eerst afgebroken moet worden en overlast plaats vindt voordat er iets moois verschijnt. De bereikbaarheid tijdens de bouw is cruciaal voor de zittende ondernemers. We willen dan ook onder de aandacht brengen de parkeerproblematiek. De aanduiding van de parkeergarage is een doorn in het oog van de ondernemers. Ook de veiligheid tijdens de bouw is een zeer belangrijk item. Doordat de klant die parkeert op het Ploegveld geen veilige doorgang heeft naar de rest van het centrum creëren we voor 3 jaar een eiland voor AH en ETOS, maar dan moeten we met elkaar zeker niet uit het oog verliezen dat de mooie winkels aan de Westkant en het Marktveld goed bereikbaar blijven en onder de aandacht blijven bij het publiek zodat ze dus ook zichtbaar zien waar ze kunnen parkeren aan de westkant.

Stichting Centrummanagement Vught
Marktveld 21
5261 EA Vught

Telefoon: 06- 51 86 19 29
Email: info@centrumvught.nl
Internet: www.centrumvught.nl

Hoe zien wij de uitdagingen en mogelijkheden

Er bestaat een welkomstmap voor nieuwe bewoners, daar zouden we graag een boekje bijvoegen over de mooie winkels die we rijk zijn, maar ook de mooie plekken zoals het Reeburgpark en Maurickbos. Verder worden de mooie plekken van Vught niet aangegeven als je bijvoorbeeld naar buiten loopt bij DePetrus. De Petrus heeft heel veel bezoekers van buiten die niet zien waar ze vanuit daar naar toe kunnen. Ook zien ze vanuit daar niet waar het centrum van Vught is en wat dat centrum te bieden heeft. Dit zou makkelijk op te lossen zijn met een mooie infozuil die past in het straatbeeld met daarin een mogelijkheid voor een agenda. De parkeergarage zou met een paar extra bordjes beter zichtbaar zijn en beter bereikbaar zijn. De Jumbo zal de trekpleister worden voor het grote publiek tijdens de bouw omdat daar geparkeerd kan worden. Vanuit daar moeten we de rest van het centrum zichtbaar maken.

Er is een plattegrond , gemaakt door het CM, dit moet een vervolg krijgen zeker nu ook Helvoirt bij Vught hoort en daar zou communicatie van de gemeente Vught een rol in kunnen spelen.

Wij zijn blij dat er een nieuwe bedrijfsfunctionaris is en dat deze proactief wordt ingezet. Voor het bestuur van het CM is het een uitdaging om financiële middelen te hebben om projecten te realiseren. Door de verlaagde OZB waarde de coronacrisis, en de leegstand worden de inkomsten van het CM minder en willen we graag samen kijken hoe we dit kunnen verhogen om toch de projecten te realiseren. Een aanpassing van het convenant uit 2012 willen we graag samen bekijken en aanpassen. Het toerisme is natuurlijk een verlengstuk van de detailhandel of andersom. We hebben de Schatten maar ook de Linie 1629 is een uitdaging voor Vught. Natuurlijk hebben we nagedacht over eventuele inkomsten om deze parels onder de aandacht te brengen voor Vught. We zouden een voorstel willen doen om de toeristenbelasting gedeeltelijk te gebruiken om toeristische hoogtepunten en evenementen onder de aandacht te brengen bij een groter publiek. Ook met de werkgroep erfgoed en vrije tijd wordt al nagedacht over de invulling en uitvoering om Vught op de kaart te zetten.

Ondernemen na de coronatijd

De detailhandel maar vooral de horeca hebben het erg zwaar na de lockdown. Er zijn een aantal zaken die nu al aangeven op een keerpunt te zitten, van nog meer eigen geld investeren of stoppen met hun zaak. Er zijn drie horecazaken die geen enkele steun ontvangen omdat ze pas begonnen zijn en van andere horen we geluiden dat de tegemoetkoming te laat of te weinig is. Wat mogen we nog verwachten aan leegstand? Hoe kunnen we elkaar daar in ondersteunen ? Zorg dat de horeca ademruimte krijgt om in de toekomst weer te kunnen investeren. Zorg dat er geen nieuwe horeca bij komt in leegstaande panden maar alleen in horecapanden die verdwijnen. Geen detailhandel omzetten in horecapanden de komende drie jaar om te zorgen dat de horeca die we hebben de kans krijgt die ze verdienen. Kunnen we de lasten verlichten voor de horeca maar ook voor de andere ondernemers door de leges kosten de komende drie jaar voor evenementen

en aanpassingen niet door te berekenen. We zijn al blij met de toezegging van de ruimere terrassen en het kwijtschelden van de terras gelden voor dit jaar, maar laten we dit voor drie jaar afspreken om ze ook de adempauze te geven in de toekomst.

Graag kijken we ook mee naar de invulling van de evenementen mogelijkheden in het centrum. Hierbij niet uit het oog te verliezen dat dit jaar een zwaar jaar is geweest voor iedereen en we moeten zorgen dat de bereikbaarheid, het parkeren en de zichtbaarheid zowel in als buiten Vught bovenaan het lijstje staan.

Een memo om samen over te brainstormen en te kijken hoe we de komende 5 1/2 jaar hier samen invulling aan kunnen geven. We hebben vertrouwen in een prettige samenwerking. Zoals in het coalitie akkoord verwoord gaan we voor een warme actieve samenwerking met minder regeldruk.

Stichting Centrummanagement Vught
Marktveld 21
5261 EA Vught

Telefoon: 06- 51 86 19 29
Email: info@centrumvught.nl
Internet: www.centrumvught.nl

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Stichting Duinboeren

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Vertegenwoordigers:
Sjaak Sprangers, voorzitter
Frederiek van Lienen, directeur Gebiedsonderneming Duinboeren & Maatschappij

Aanwezig namens het college:
Burgemeester R.J. van de Mortel
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

11 maart, 10.00 uur, commissiekamer in het raadhuis

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zichzelf uitgebreid voor.
- De stichting Duinboeren heeft 190 leden. Het doel van de stichting is het waardevolle karakter van het landschap aan de rand van de Loonse en Drunense Duinen te behouden en de (jonge) agrarische ondernemers hierin te faciliteren en hen perspectief te bieden.
- Mevrouw Van Lienen, bestuurder van de gebiedsonderneming Duinboeren & Maatschappij geeft een presentatie (zie bijlage). De Gebiedsonderneming Duinboeren & Maatschappij is een initiatief van Stichting Duinboeren. Familiebedrijven spelen hierin de hoofdrol. Het doel is om versterking en het behouden van kleine en middelgrote agrarische familiebedrijven en hun duurzame meerwaarde en ambities voor het landschap/gebied in de toekomst, in samenwerking met de gebiedspartijen en met het oog op de maatschappelijke opgaven (natuurdoelen, waterdoelen, bodemkwaliteit, leefbaarheid landelijk gebied, versterken recreatiemogelijkheden, hoogwaardige voedselproductie, binding met de burger, groen en gezondheid).

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Op dit moment zijn er 8 gebiedspartners, waar Gebiedsonderneming Duinboeren & Maatschappij zich mee verbindt en waar zij samen mee werkt. Loon op Zand is de enige gemeente die gebiedspartner is. In het verleden is wel veel samengewerkt met de gemeente Haaren. Gevraagd wordt of er gekeken kan worden naar het aangaan van een structureel partnerschap van Vught.

- Versnellen van de landbouwtransitie door begeleiden en helpen van (jonge) boeren/agrariërs. Het verdienmodel van de duinboeren verbinden aan het behouden van het landschap. Het leggen van verbindingen tussen product, gebied en boeren is het doel. De provincie heeft hierin al stappen gezet.
- Sterke samenwerking met het Vincent van Gogh Nationaal park en nauwe contacten met Brabants Landschap.
- Project 'De Margriet' is gaande, opgestart door de gemeente Haaren betreft de transitie naar meer natuur-inclusieve landbouw. Gemeente Vught zal hier nu, na de herindeling van afgelopen januari, de continuïteit in moeten waarborgen.

Vervolgafspraken:

- De stichting Duinboeren komt in het raadhuis een project/casus in de initiatiefase te presenteren.
- Een bijna afgerond project (bijvoorbeeld 'De kwartijnstal, op het laatste moment plannen kenbaar gemaakt, waarbij de plannen werden goedgekeurd, maar de locatie niet) te evalueren met alle betrokken partijen om te kijken wat er in de toekomst verbeterd kan worden.

Verantwoordelijk portefeuillehouder(s):

- Wethouder Vos (buitengebied, natuur)
- Wethouder van de Ven (water en groen, klimaat en energie)

Bijlage:

- Presentatie Gebiedsonderneming Duinboeren & maatschappij

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

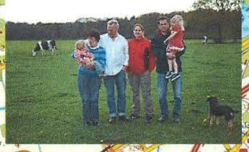
Stand van Zaken
November 2020

Nationaal Park Loonse en Drunense Duinen

Het gebied

Vrijkomende agrarische bebouwing

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Doel gebiedsplan: win-win

Kwaliteitsimpuls *geven aan het landelijk gebied in de schil rondom de Loonse en Drunense Duinen*

en... *behoud / versterking van kleine en middelgrote familiebedrijven en hun duurzame meerwaarde voor het gebied*

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Kwaliteitsimpuls

Economische draagkracht en duurzame ambities van midden- en kleinbedrijf en agrarische bedrijven verbinden met:

- Natuurdoelen;
- Waterdoelen;
- Bodemkwaliteit;
- Leefbaarheid landelijk gebied;
- Versterken recreatie mogelijkheden;
- Hoogwaardige voedselproductie;
- Binding met de burger;
- Groen en gezondheid;

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Procesaanpak

- Energie en behoefte van ondernemers benutten als basis voor de gebiedskwaliteit
- Ondernemers stimuleren en ondersteunen in toekomstgerichte duurzame bedrijfsvoering
- Publiek-private samenwerking en financiering organiseren voor de landbouwtransitie
- Afstemming tussen agenda's van gebiedspartijen om te komen tot een uitvoeringsgerichte aanpak die aansluit bij de energie van de ondernemers om maatschappelijke opgaven in hun bedrijfsvoering te integreren

Vernieuwing door ondernemend samenwerken

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Organisatiestructuur

Stichting Duinboeren
samen sterk voor een gezonde toekomst

"Leden" **Duinboeren:**
Melkveehouders
Streekproducenten
Recreatieondernemers
Andere veehouders

Ca. 25 nieuwe leden sinds start gebiedsplan

Landbouw / studieclub projecten

v

Werkgroepen
Met actieve
Duinboeren
in verschillende
projecten

v

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Uitvoeringsorganisatie gebiedplan

Partnerschap met gebiedspartijen

Gezamenlijke uitvoeringsagenda

Katalysator / verbinder / ontwikkeling marktkansen

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Partnerschap Duinboeren en Maatschappij

Brabants Landschap

Provincie Noord Brabant

Gemeente Loon op Zand

Waterschap De Dommel

Waterschap Brabantse Delta

Brabant Water

Stuurgroep LIB

Rabobank

GIESKES·STRIJBIS
FONDS

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Aanpak en samenhang projecten

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Stand van zaken eind 2020

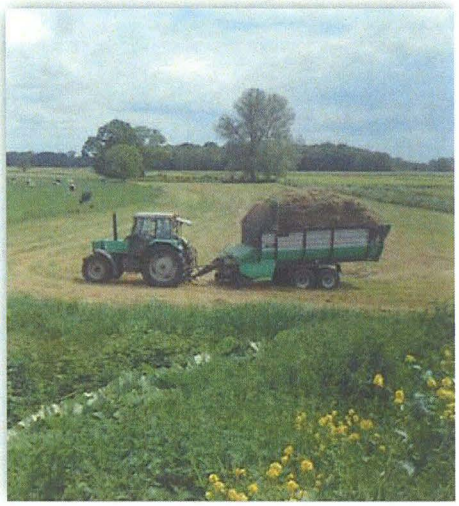
- Natuurinclusieve Landbouw Helvoirtsbroek Zuid dmv Kwatrijn concept (filmpje Bart)
- 1 Kavelruil tbv natuurontwikkeling afgerond
- 2 lopende kavelruilprojecten: Helvoirtsbroek Zuid en De Moer
- Omschakelingchecks naar bio begeleid
- Boeren gestimuleerd deelname biodiversiteitsmonitor
- Agroforestry plan gemaakt → start 2021

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Natuurinclusieve Landbouw Helvoirtsbroek Zuid

Kwatrijn Concept:

Landbouwbedrijf met maatschappeljke meerwaarde

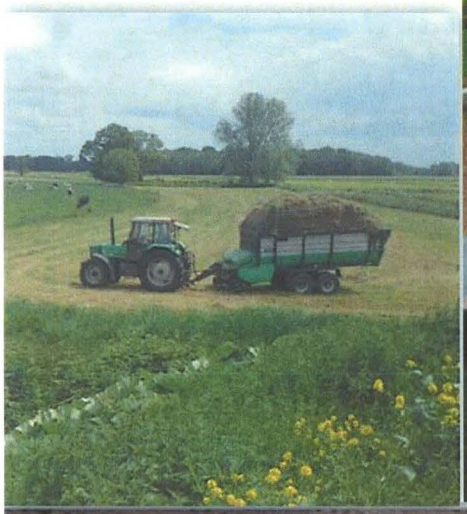
Innovatieve elementen:

- op stal
- bestemmingsplan
- grondgebruik

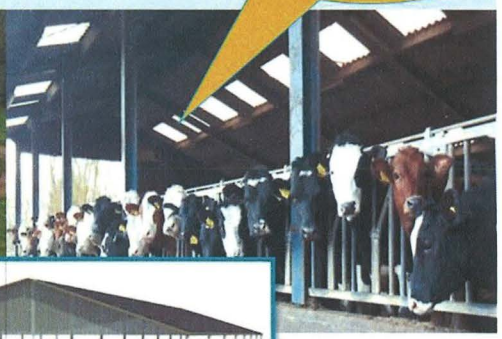
Kwatrijnstal

de melkveestal van de toekomst

Innovatief momenteel de stal met de laagste ammoniak emissie, dierenwelzijn

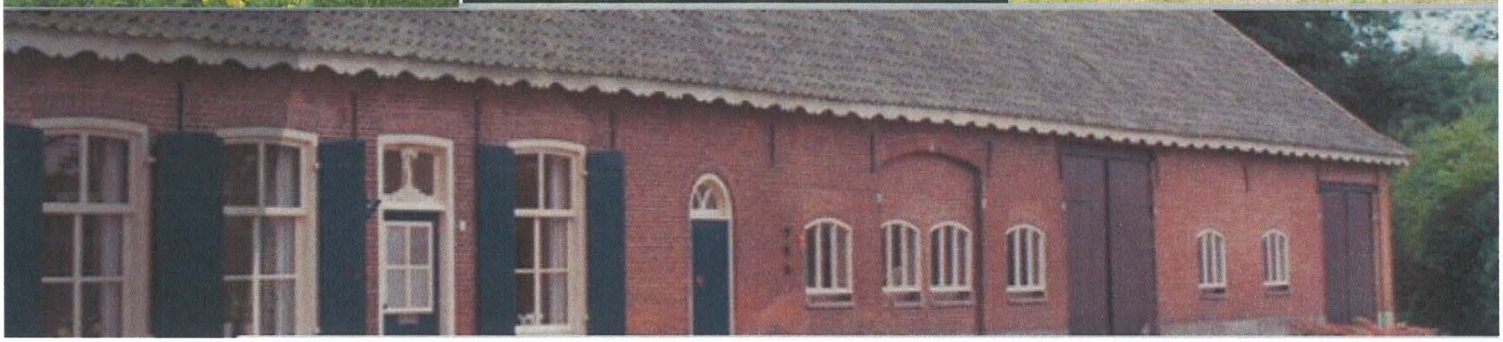

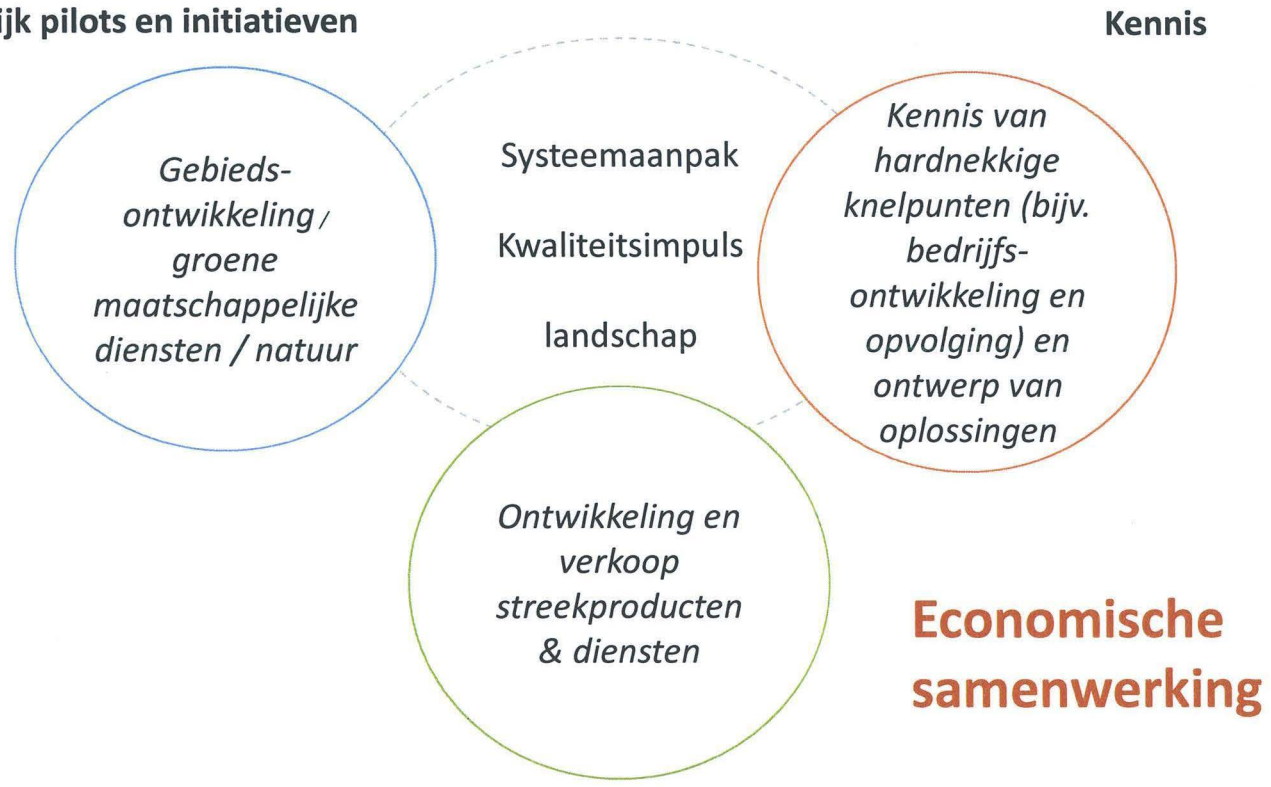

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Aanpak en samenhang projecten

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Brabants Duingoed

Stichting Duinboeren
samen sterk voor een gezonde toekomst

Eigenaar van het merk

Brabants DUIN GOED

van de Duinboeren

Gedachtegoed

Kwaliteitslabel

'Foodcommunity

Gebied

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Uitrol en implementatie

Onder nemers / producen ten

winkels

?

Zuivel cooper atie

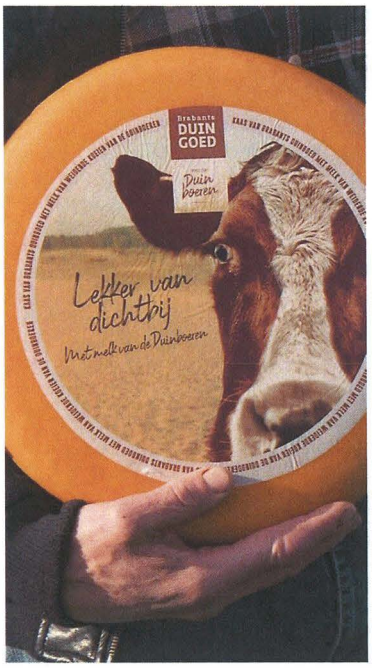
Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

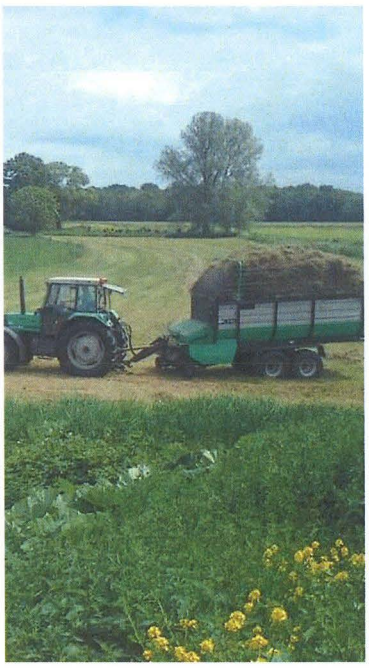
Oprichting coöperatie Duinzuivel

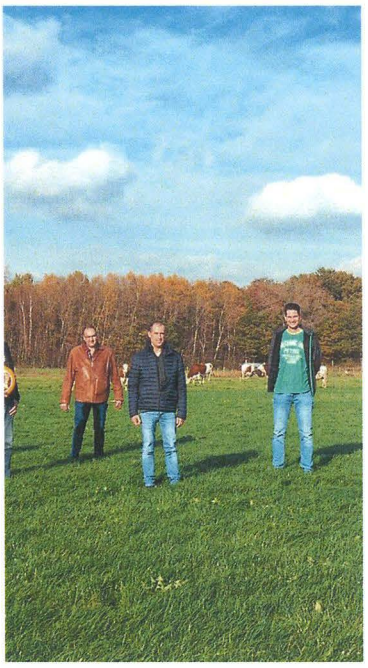

Brabants
DUIN
GOED

van de
Duin
boeren

Brabants
Duingoed -
kwaliteitslabel

Communicatie-drieluik:

Landschap – product – mensen
(Boeren en burgers samen)

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Brabants DUIN GOED

van de Duinboeren

Kwaliteitsstandaarden

Implementatie Duingoed merk

Certificaat

Handboek

Wettelijke eisen

Duurzaamheids criteria

Jaarlijks gesprek

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

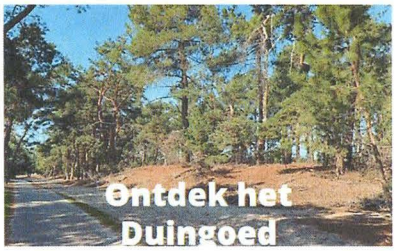
Website

Home

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Van gebiedsplan naar Brabants Duingoed Community

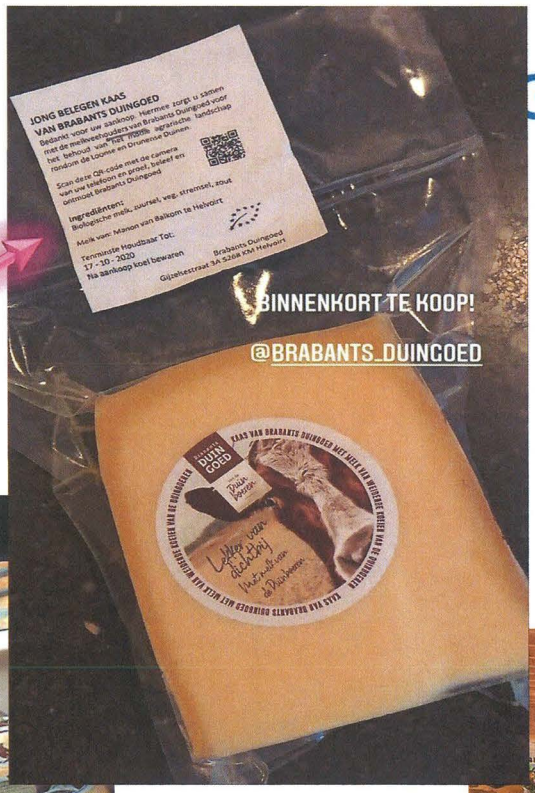

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

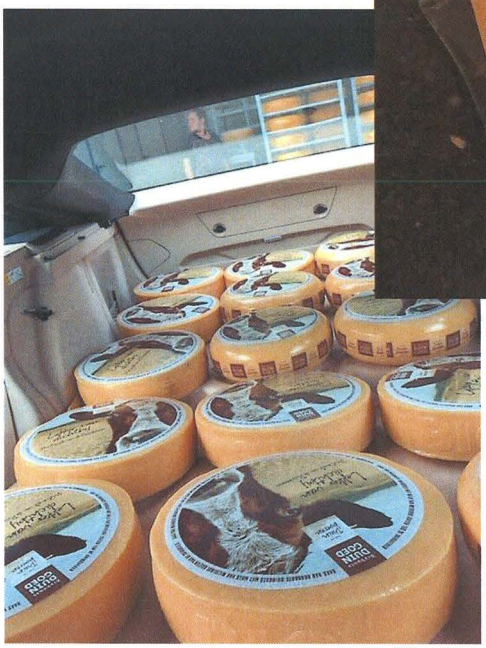
Brabants Duingoed ontwikkelingen

Thema's:

- Korte ketens en logistiek
- Verkooplocaties en positionering producten Brabants Duingoed
- Webshop - Food Community (binding met burgers)
- Verkooporganisatie?

JONG BELEGEN KAAS
VAN BRABANTS DUINGOED
Bedankt voor uw aankoop. Hiermee zorgt u samen met de melkveehouders van Brabants Duingoed voor het behoud van een agrarische landschap rondom de Loonse en Drunense Duinen.
Scan deze QR-code met de camera van uw telefoon en proef, beleef en ontmoet Brabants Duingoed
Ingrediënten:
Biologische melk, zuursel, veg. stremsel, zout
Merk van: Manon van Balkom te Helvoirt
Tenminste Houdbaar Tot:
17 - 10 - 2020
Na aankoop koel bewaren
Brabants Duingoed
Gijsbertstraat 3A 5268 KM Helvoirt
BINNENKORT TE KOOP!
@BRABANTS_DUINCOED

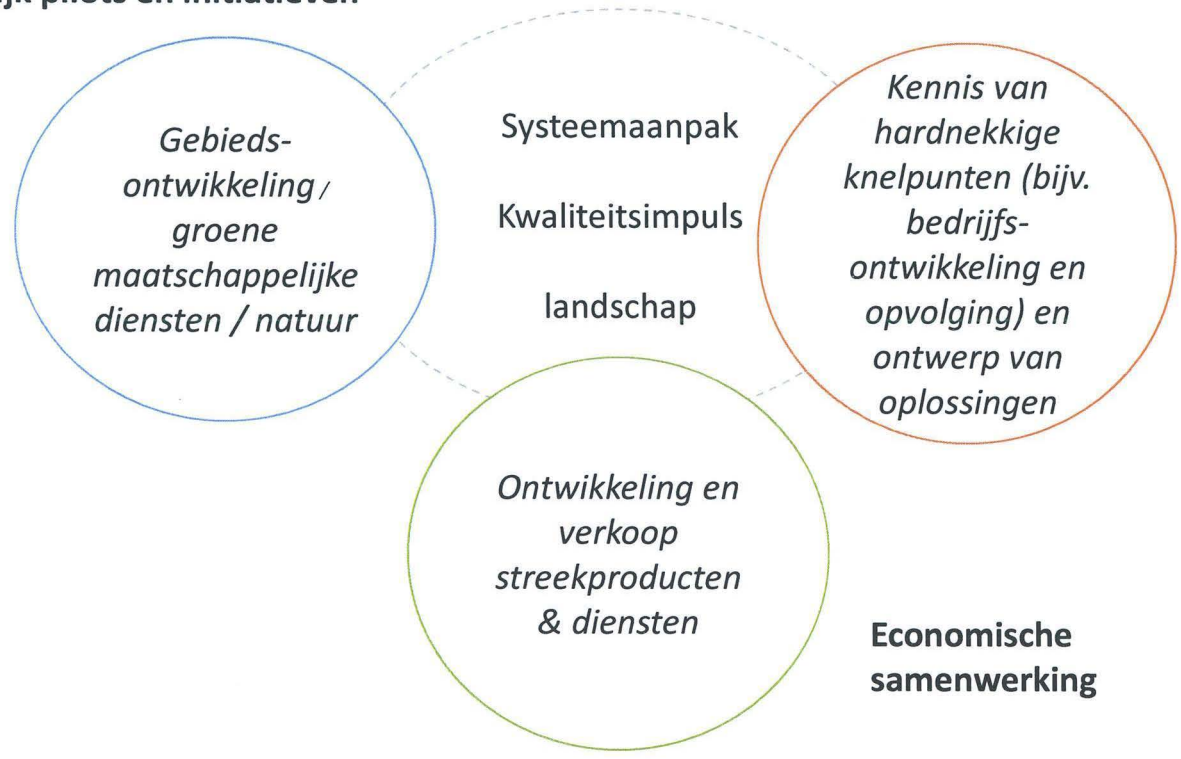

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Aanpak en samenhang projecten

Praktijk pilots en initiatieven

Kennis

Economische samenwerking

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Kennis projecten

HAS – Business Model Duingoed Zuivel

Wageningen Universiteit – SPLENDID (afstemming ruimtelijke plannen in gebied)

Voorgelegd bij LNV/IBP

lerend onderzoek om inzichten uit de gebiedsaanpak vast te leggen en uit te dragen.

Philips Fruittuin Eindhoven

Gebiedsonderneming
DUINBOEREN & MAATSCHAPPIJ

Netwerk Jonge Duinboeren

- Agrarische coaching
- Thema avonden
- Individuele ondersteuning bedrijfsplannen
- Clubgevoel

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Vertegenwoordigers:
Ton Reijnen, bestuursvoorzitter Talentis
Robert Jan Koevoets, bestuursvoorzitter Stroomm
Marianne van Wegberg, bestuursvoorzitter Cadans Primair
Judith Jansen, regiomanager Partou
Ruud van Overbeek, regiodirecteur Partou

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

11 maart, 12.15 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zich uitgebreid voor en de wethouders benoemen hun portefeuilles.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Het Integraal Huisvesting Plan heeft vorm gekregen, maar de opties moeten nog uitgewerkt worden. De bestuurders verwachten dat de nieuwe coalitie dit plan snel verder ontwikkelt en concreet uitwerkt. De planning van het IHP heeft vertraging opgelopen, maar huisvesting Vught-Noord (Het Kwartier) heeft topprioriteit i.v.m. het ruimtegebrek. Er is een aanvraag ingediend voor nieuwbouw KBS Het Molenven alsmede de ontvlechting van de Koningslinde.
- De Lichtstraat is opgenomen in het coalitieakkoord (IKC-vorming en sporthal) en dient zo snel mogelijk gerealiseerd te worden.
- Talentis heeft een aanvraag ingediend voor uitbreiding van De Leydraad in Cromvoirt.
- Er wordt aandacht gevraagd voor verdere doorontwikkeling van integrale kindcentra.
- Het Nationaal Onderwijsprogramma (inhalen en compenseren van onderwijsvertraging, ondersteunen van leerlingen in het onderwijs die het moeilijk hebben) heeft nu extra

aandacht nodig, gemeente wordt hierbij betrokken. Gemeente en onderwijs moeten hiervoor zo snel mogelijk in overleg.

- De pandemie heeft een grote impact op het onderwijs. Op lange termijn heeft de impact daadwerkelijk effect op de ontwikkeling van kinderen. Van belang is de integrale benadering van onderwijs en het sociaal domein, hiervoor zullen korte lijnen met de gemeente moeten zijn. Gezamenlijk agenderen en overleggen. Samenwerking met iedereen die met kinderen te maken is van groot belang. Het is een uitdaging om preventief te reageren en beleid te ontwikkelingen op dit gebied. Er zit een zorg, wat gaat de pandemie brengen op langer termijn bij de ontwikkeling van kinderen.
- Er is een tekort aan kinderopvang. Kinderdagverblijven worden meegenomen in de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Achterstanden door de pandemie, moeten worden gesignaleerd en worden ingehaald. Partou zal dit monitoren, er moet een lage drempel zijn om gebruik te maken van voorscholing.
- Gelijkheid in het hele land voor ieder kind, iedereen moet mee kunnen doen. Kansengelijkheid is mooie uitdaging om aan te pakken.

Vervolgafspraken:

- Concrete casussen worden opgepakt.
- Preventief verbindingen leggen met juiste portefeuillehouder binnen de gemeente Vught. Communicatielijnen moeten kort zijn en blijven.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder Potters (onderwijs, jeugd- en jongerenbeleid)
- Wethouder van de Ven (accommodatiebeleid)

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Vertegenwoordigers:
Yvonne Kolmans
Riette Benus
Patriek van de Sande
Helen Raamsdonk
Ancke Sikkers

Aanwezig namens het college:
Burgemeester R.J. van de Mortel
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

11 maart, 11.30 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zichzelf uitgebreid voor. Welzijn Vught is op veel gebieden actief, zoals schuldhulpverlening, eenzaamheid, dementievriendelijk maken van de gemeente, ondersteunen en werven van vrijwilligers en mantelzorgers, wijkwerk met verschillende projecten en activiteitenondersteuning als 'Buurtmaatjes', wijkwandelingen, ontmoetingsactiviteiten in de wijk en oplossen conflictsituaties. Verder is een testteam toegankelijkheid opgezet met geschoolde ervaringsdeskundigen om advies te geven over toegankelijkheid van gebouwen en evenementen met het oog op kwetsbare inwoners. Het jongerenwerk zoekt (kwetsbare) jongeren op in hun leefwereld en signaleert problemen, al dan niet vanuit georganiseerde activiteiten. Door corona wordt nu ook een deel online gedaan.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Samen met de jeugd en organisaties bekijken hoe activiteiten ingevuld kunnen worden. Vooral door jeugdparticipatie.
- Aandacht voor jonge mantelzorgers.

- Wijkwandelingen samen met de bestuurders van de gemeente Vught, signaleren van rommel, geluidsoverlast, knelpunten etc.
- Helvoirt wordt betrekken bij de activiteiten van Welzijn Vught
- Meer burgerparticipatie, betere communicatie tussen bestuur gemeente Vught en de burgers. Aanwezig zijn bij activiteiten wordt erg gewaardeerd.

Vervolgafspraken:
- Ideeën voor het uitvoeringsprogramma worden door Welzijn Vught, kort en bondig op papier gezet, (zie bijlage)
- Er zal zoveel mogelijk ingegaan worden op uitnodigingen aan het college om mee te gaan op locatie om te zien wat Welzijn Vught zoal doet. Uitnodigingen worden zeer gewaardeerd. De wethouders gaan graag een keer mee.
- Er worden afspraken gemaakt met de betreffende portefeuillehouders om door te praten over specifieke onderwerpen.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):
- Wethouder Potters (welzijn, jeugdzorg, jongerenbeleid)
- Wethouder van de Ven (gezondheid, armoede en schuldhulpverlening, ouderen, WMO)

Bijlage:
Input/ideeën uitvoeringsplan

Input uitvoeringsplan college Vught. Welzijn Vught 25-3-2021

Het college heeft een aantal ambities benoemd in het coalitieakkoord Vught 2021-2026. U heeft ons uitgenodigd hierop te reageren. We zien aanknopingspunten voor de opdracht van Welzijn Vught.

1. **Leefbaarheid en veiligheid** in de dorpen is een voorwaarde voor prettig wonen. Als college spitst u dit toe op verkeersveiligheid. Het is echter breder is dan dat. Het gaat ook over :
   - het vroegtijdig signaleren en voorkomen en/of oplossen van overlastsituaties in de wijken
   - het voorkomen en/of bemiddelen bij burenruzies
   - het creëren van sociale cohesie tussen bewoners. Wie elkaar kent, helpt elkaar!

Wij doen dit door de inzet van wijkwerk en jongerenwerk. Wij kennen de problemen, zijn de antenne in de wijk en zien de kansen, we hebben een netwerk van sleutelfiguren, we brengen mensen met elkaar in verbinding. Dit doen wij door allerlei creatieve aanpakken, die aansluit bij de belevingswereld van de Vughtenaar.

2. **Bestuurlijke vernieuwing.**

U geeft aan dat burgerparticipatie belangrijk is. Het ophalen van ideeën, draagvlak, betrokkenheid en tevredenheid. Wij zijn blij met het uitgangspunt: een positieve grondhouding tov initiatieven van bewoners, gesprekken over leefbaarheidsvraagstukken.
Dit sluit aan bij de werkwijze van welzijn, waarin de kracht en betrokkenheid van bewoners altijd voorop staan. Onze wijkwerkers en vrijwillige wijk en dorpsondersteuners kunnen hier actief een rol in spelen vanuit de netwerken die zij opgebouwd. In de communicatie tussen bestuur en burgers kunnen we helpend zijn. O.a door het organiseren van wijkschouwen met bewoners, politie, BOR, corporatie, gemeente. Dit kan ook thematisch opgepakt worden, we gaan in gesprek met degene die een initiatief hebben en geven tips en adviezen.

3. We zien binnen **de WMO en het jeugdbeleid de meeste raakpunten.**

Vanuit het welzijnswerk zetten wij integraal in op preventie, inclusie, en 4 deelaspecten van positieve gezondheid. We doen dat met maatwerk. Geen wijk is hetzelfde, doelgroepen verschillen van elkaar, individuen hebben andere problemen en talenten. Dat doen we waar zinvol samen met de andere (vrijwillige) organisaties in Vught. Ieder vanuit zijn kerntaak, aanvullend waar het meerwaarde oplevert.

Hulp voor bewoners die het niet meer zelf kunnen. Naast de ondersteuningsmogelijkheden vanuit de WMO kan burenhulp en ondersteuning door vrijwilligers kwetsbare bewoners helpen om langer zelfstandig thuis te wonen op een prettige en veilige manier.
Welzijn pikt signalen op van vragen om hulp en organiseert informele hulpdiensten, telefooncirkel en onderlinge burenhulp. We leggen de verbinding met Wegwijs+ waar nodig.

Inclusie, iedereen in Vught kan meedoen. Dit is niet vanzelfsprekend voor verwarde mensen, statushouders, mensen met dementie, mensen met een fysieke beperking en degenen die in armoede leven. Maar ook mensen zonder een "label" kunnen moeite hebben met contactleggen en meedoen. *Het sociale werk organiseert op, basis van een analyse van de wijk, activiteiten met en voor bewoners, waarbij extra inspanningen worden gedaan om iedereen mee te laten doen. Het gaat dan om een projectmatige aanpak zoals Buurtmaatje en taalcoaches voor statushouders, ontmoetingsactiviteiten in de wijk, activiteiten zoals het opzetten van een Pluktuin, het ondersteunen van initiatieven zoals Beleef de fiets. Het testteam Toegankelijk is door ons georganiseerd, waarin*

geschoolde ervaringsdeskundigen adviezen geven aan o.a. de middenstand over de toegankelijkheid van hun gebouwen en evenementen.

We hebben bij al onze inzet oog en oor voor kwetsbare inwoners. We organiseren het dementienetwerk wat met andere organisaties als doel heeft dat mensen met dementie zo volwaardig mogelijk aan het maatschappelijk leven mee kunnen doen. Vanuit onze bijdrage in het kernteam bestaanszekerheid zijn wij gericht op hoe iedereen kan meedoen en mee kan praten. De werkgroep Omarmen (ervaringsdeskundigen) is een mooi voorbeeld van inzet op inclusie. Het zijn degene die weten hoe het is om te leven met geldzorgen die meepraten en meedoen in de aanpak van armoede.

Meer preventie: focus op positieve gezondheid . Positieve gezondheid, vertaald in het spinnenweb van Machteld Huber is een mooie manier om de mens te zien als 1 geheel met zijn omgeving.
4 van de 6 pijlers van positieve gezondheid zitten in het welzijnsdomein: sociaal maatschappelijk participeren, zingeving, mentaal welbevinden en kwaliteit van leven.
Daarbinnen positioneren we al onze interventies en zien we ook de verbindingen. Samen met de GGD en ervaringsdeskundigen organiseren we ontmoetingsactiviteiten icm gezondheidsvoorlichting.

Laagdrempelige voorzieningen voor activiteiten, ontmoeting, advies, zijn een belangrijk hulpmiddel waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, kunnen meedoen, informatie kunnen krijgen en hun vragen kunnen stellen.
Welzijn Vught ondersteunt de wijkpunten in Vught, organiseert ontmoetingsactiviteiten voor speciale groepen zoals de Huiskamer en coördineert projecten zoals BijMaxx dagbesteding,
waar vrijwilligers, mensen begeleiden om zolang en zo gewoon mogelijk mee te kunnen blijven doen aan de reguliere activiteiten. Het project ANWB AutoMaatje Vught zorgt ervoor dat vervoer naar activiteiten geen probleem wordt

Lichte zorg door inzet vrijwilligers en het versterken vrijwilligers is een andere kerntaak van welzijn.
Wij zijn specialisten in het werven, trainen en begeleiden van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Wij adviseren en ondersteunen de vrijwillige ouderenadviseurs van Ouderen samen, de schuldhulpcoaches van Vincentius, de vrijwilligers van de Rode Rik.
Daarnaast bieden wij info en advies (AVG, verzekeringen, werving, bestuur vormen etc.) aan alle vrijwilligersorganisaties in Vught op alle domeinen (cultuur, sport, sociaal) middels onze vrijwilligerscentrale Vught voor Elkaar, het digitale platform voor vraag en aanbod voor vrijwilligerswerk en burenhulp. Wij faciliteren de koude en warme bemiddeling van bewoners die vrijwilligerswerk willen doen, zoals het Taalhuis en de Rode Rik. Waardering van vrijwilligers staat hoog in ons vaandel. We investeren in de promotie van vrijwilligerswerk door het promoten van grote activiteiten zoals NL doet!

Dementie wordt een steeds meer zichtbaar thema in onze dorpen en de belasting op de mantelzorg neemt toe. Aandacht hiervoor en het organiseren van ondersteuning blijft belangrijk.
Welzijn Vught is voorzitter van het dementie netwerk en zorgt er samen met partners voor dat er informatie en preventie-activiteiten tot stand komen zoals de geheugenwijzer en de geheugenbieb. Wij zijn als lid van het mantelzorgteam verantwoordelijk voor het organiseren van de collectieve bijeenkomsten voor Mantelzorgers, zoals in de Molukse gemeenschap. Wij zoeken de jonge Mantelzorgers op en bieden hen preventieve hulp en ontspanning.

Het vroegtijdig signaleren van problemen bij jongeren is hard nodig om problemen in de kiem te smoren en jongeren de kans te geven op een diploma en werk. Bij niet alle jongeren gaat dat vanzelf.
Het jongerenwerk zoekt de kwetsbare jongeren op (straat, school, sport, Elzenburg) , bouwt relaties op, doet warme bemiddeling naar hulp en schakelt jongeren in om op een positieve manier een bijdrage te leveren aan het organiseren van activiteiten voor anderen.

4. Werk en inkomen.

Ook in Vught komt armoede voor. Logisch dat hier aandacht voor blijft.
Welzijn Vught speelt hier een rol in door:

- *het inbrengen van onze expertise in het kernteam bestaanszekerheid*
- *het ondersteunen en professionaliseren van de schuldhulpcoaches van Vincentius*
- *het door ontwikkelen van de werkgroep Omarmen (ervaringsdeskundigen armoede).*
- *Ook zien we een relatie naar de aanpak laaggeletterdheid, waarin wij de vrijwilligers organiseren voor het Taalhuis en het project Taalcoach voor statushouder uitvoeren.*
- *Armoede integraal aandacht te geven. Armoede is geen op zichzelf staand probleem. Vaak gaat het gepaard met gezondheidsklachten, isolement en psychische klachten. Zo maken we daarom de verbinding met de GGD voor gezondheidsvoorlichting, werken we aan ontmoeting en hebben we een korte lijn met Wegwijs+*
- *Het organiseren van een warme bemiddeling naar vrijwilligerswerk voor mensen met een uitkering i.s.m. afdeling werk en inkomen, (Wegwijsplus).*

5. Energie en klimaat.

Een van de nieuwste ontwikkelingen is de rol van het opbouwwerk bij de energietransitie in de wijken. In Vught zijn er gesprekken gaande met de betrokken ambtenaren. In den lande is het sociale werk betrokken bij het verbinden van de bewoners, vergroten betrokkenheid, bewoners helpen bij hun planvorming en bewonersinput bij buurtplannen. Ook het voorkomen van energie-armoede speelt hierin een rol. Dit zou in Vught ook mogelijk kunnen zijn.

Voor meer informatie over de opdracht van Welzijn Vught, verwijs ik u graag naar het plan van aanpak Welzijn Vught 2021 of de samenvatting daarvan in In één oogopslag 2021.

Helen Raamsdonk, manager Welzijn Vught/Farent

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Bewoners Isabellastraat 9 en 10

Aanwezig:
Xavier Waelkens, bewoner Isabellastraat 10
Hans Kerssemakers, bewoner Isabellastraat 9

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

12 maart, 11.30 uur in het raadhuis

Algemene introductie:

- De wethouders stellen zichzelf voor en benoemen hun portefeuilles.
- De heer Kerssemakers is sinds 1998 woonachtig in de Isabellastraat, de heer Waelkens woont er sinds 2007. Beiden zijn directe buren. De heer Waelkens is al vanaf 2013 met partijen in gesprek over het spoor. Er is veel aandacht voor de verdiepte ligging van het spoor, maar hij vindt dat er te weinig aandacht is voor de belangen van de bewoners in Vught-Noord.
- Er loopt een procedure bij de Raad van State waarbij bewoners bezwaar hebben gemaakt tegen de risico's van het wonen aan het spoor voor, tijdens en na de werkzaamheden m.b.t. het Tracébesluit. De heer Waelkens geeft aan dat hij er met Samen voor Vught alles aan gedaan heeft om het niet tot een rechtszaak te laten komen. Tot aan de zienswijze is iedereen uit de straat betrokken geweest. De straatbewoners waren volgens de heer Waelkens niet bij machte om dit emotioneel en financieel te steunen. Het bezwaarschift is met een aantal belanghebbenden geschreven, maar is zijn bezwaarschrift (op zijn voordeurniveau).
- Het raakt de heer Waelkens dat hij een heel deel van de groenstrook in zijn straat ingeleverd moet worden en dat de bewoners aan de andere kant van het spoor er twee meter bij krijgen vanwege bomenbehoud.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Aanpak effecten van trillingen en geluid. Het nieuwe spoor moet goed worden ingepast en moet aan de wensen van leefbaarheid kunnen worden voldaan. Om aan de norm te voldoen waarbij de heer Waelkens zich goed voelt, moet zijn huis worden aangepast (verstevigen en vijfdubbelglas). Hij pleit ervoor om op dit voor spoorbewoners individueel te regelen op basis van trillingen en geluid op huisnummerniveau.
- De gemeente moet zich sterk maken voor de 60 dB geluidmaatregelen. Het meetproject van Samen voor Vught moet de borging van de leefbaarheid monitoren.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder du Maine (N65 en PHS)

Hartelijk dank voor dit verslag.

We zien de besproken zorgen, problemen en oplossingsrichtingen er niet echt in terug, maar willen wel graag met wethouder du Maine doorpraten over de meest noodzakelijke middelen om de ergste overlast op dit moment weg te nemen:

Op korte termijn:
Door o.a. het recentelijk nieuw aangelegde spoorbed (onderliggers en spoorstaven) in Vught-Noord en meer, harder rijdende treinen, hebben we meer last van de piekgeluiden en trillingen. Deze geven soms zeer vervelende druk op de oren en het beïnvloedt onze nachtrust aanzienlijk in negatieve zin.

Akoestische isolatie is noodzakelijk.
Van experts hebben wij echter begrepen dat wij een aanzienlijk bedrag moeten investeren aan het huis om de overlast te reduceren.

De volgende punten zijn bij goed akoestisch isoleren noodzakelijk:

Ÿ Extra dik dubbelglas en aangepaste kozijnen.
Ÿ (Voor)deur isolatie en aangepast kozijn.
Ÿ Andere gevelisolatie
Ÿ Andere spouwmuurisolatie
Ÿ Andere dakisolatie
Ÿ Vloerisolatie (tegen trillingen en geluid) d.m.v. fundering, ankers en dichtstorten van kruipruimte met beton
Ÿ Luchtrecirculatie en ventilatie zal aangepast moeten worden.
Ÿ Tussenwandisolatie (optioneel)

Wij kunnen ons voorstellen dat het college van mening is dat wijzelf voor een deel verantwoordelijk zijn voor het isoleren van onze woning. Maar zoals het geluid en de trillingen zich in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld, vinden wij het niet meer redelijk dat wij daar zelf en met wat minimale subsidies voor moeten opdraaien.

We weten dat er subsidieprogramma's voor het energie besparen en opwekken lopen. Wellicht kan de Gemeente Vught/ProRail dit programma wat aanvullen zodat onze huizen zowel energiezuiniger als akoestisch goed geïsoleerd als trilling bestendiger zijn?
Is dit het proberen waard en zou het college zich daarvoor willen inzetten? Hoe ziet u dat verder?

In hoeverre zijn wij volgens u verantwoordelijk voor maatregelen tegen deze overlast en moeten wij dus zélf bijdragen aan maatregelen tegen deze overlast? Hoe ziet u dit verder?

We willen dus de maatregelen en bekostiging voor verminderen van overlast op korte (en middellange) termijn met de heer du Maine bespreken. De middellange termijn heeft trouwens betrekking op de bouwperiode van het nieuwe tracé en daarna. Kunt u een afspraak voor ons inplannen? 27 of 28 mei om 10 of 11 uur?

Uitziend naar uw reactie en datum voorstel,

Met vriendelijke groeten,

Xavier Waelkens en Hans Kerssemakers

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Aanwezig:
De heer Jeroen Aarts, inwoner van Vught

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

19 maart, 11.30 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zichzelf voor. De heer Aarts woont sinds februari 2020 in Vught in de Prins Mauritslaan. Hij heeft een prettige ervaring met gemeente Vught m.b.t. vergunningen tijdens zijn verbouwing; medewerkers denken mee en reageren vlot.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode

- De heer Aarts maakt zich zorgen over de verkeersoverlast en veiligheid als er op het terrein van de PI Vught een rechtbank komt. De aanwezige wethouders vertellen de achtergronden en de laatste stand van zaken omtrent het plan.
- De ontwikkelingen rond de N65 hebben volgens de heer Aarts impact op het verkeer. Qua geluidsoverlast woont hij niet in de buurt, maar hij maakt zich zorgen over het sluipverkeer.
- De heer Aarts heeft onlangs pas verbouwd, maar weet niet wat de oplossing in de toekomst wordt m.b.t. warmtepompen bij hem in de straat/buurt. Wethouder Van de Ven praat hem bij over de aanpak van de energietransitie, waarover eind 2021 meer duidelijk zal worden.
- Hij vindt dat de Milieustraat weinig open is, en als deze open is, dan is het veel te druk. Is het wel nodig dat Vught een eigen Milieustraat heeft? Wethouder Potters vertelt over de extra drukte in het begin van de coronapandemie. Nu er meer mensen op de milieustraat toegelaten worden, zijn de lange rijen verdwenen. Verder wordt gekeken naar een regionale samenwerking met verschillende milieustraten.
- De laatste tijd vliegen er geregeld legerhelikopters over. Wethouder van de Ven licht toe dat dit mede gekoppeld is aan zijn eerdere vraag m.b.t. de EBI. Het zijn politiehelikopters die gevangenen vervoeren.

Vervolgafspraken:
Geen

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):
Allen

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

PODIUM©

Vertegenwoordigers:
Wim Claessen
Matthijs Bosman
John Vermeer
Frida Rouppe van der Voort

Aanwezig namens het college:
Burgemeester R.J. van de Mortel
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

19 maart, 10.30 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zichzelf uitgebreid voor.
- Matthijs Bosman licht de visie en doelstellingen van Podium C toe. Hij is 20 jaar geleden begonnen als beeldend kunstenaar in de openbare ruimte. Het kunstwerk moet iets zeggen over de betreffende plek en de mensen die daarlangs komen; de kunstenaar als verandermotor.
- John Vermeer geeft een toelichting over de opzet van het onderzoek 'Bomen voor Bomen' en de knelpunten die hij heeft ervaren. Het onderzoek is beperkt tot de natuurgebieden Helvoirts Broek en De Gement. Men is graag bereid om het onderzoek uit te breiden over de gehele gemeente Vught. Een kleine aanzet daartoe is in het plan opgenomen.
- Frida Rouppe van der Voort licht in hoofdlijnen de ideeën over publieksbereik toe. Het onderzoek gaat niet alleen over hoeveel bomen er geplant kunnen worden, maar vooral ook over vergroting van belangstelling en steun van het draagvlak onder de Vughtse inwoners.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Podium C wil af van het imago houthakkersdorp en van Vught een plantersdorp maken, in samenwerking met kunstenaars en burgers.

- Iedereen in de gemeente Vught moet probleemeigenaar zijn voor het planten van meer bomen. Het aanspreken en erbij betrekken van de burger wordt de focus van communicatie via acties, webinars, website.
- Samen met KANT, HOT en Podium C zijn er al 1.700 bomen geplant in de gemeente Vught, maar Podium C wil de komende periode nog veel meer bomen planten.
- Creatieve processen om te komen tot het planten van meer bomen. De openbare ruimte is een uitdaging, soms bijna een gevecht om dat voor elkaar te krijgen.

Vervolgafspraken:
- Podium C en het onderzoek 'Bomen voor Bomen' betrekken bij het uitwerken van de ambities uit het bestuursakkoord om meer bomen te planten.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):
- Wethouder van de Ven (water en groen)
- Wethouder Vos (ruimtelijke ordening en buitengebied)

Bijlagen:
- Aanbiedingsbrief College gemeente Vught d.d. 17 maart 2021
- Projectplan bomen in de Vughtse Gement en het Helvoirts Broek
- Notitie uitbreiding fase 2 BOMEN over BOMEN
- Begroting fase 2 BOMEN over BOMEN
- Gespreksnotitie d.d. 18 maart 2021

PODIUM©

Naar een duurzame samenleving

Vught, 17 maart 2021

Aan het College van B&W
van de gemeente VUGHT

Geacht College,

In het kader van het wereldwijde klimaatdebat staat het bomenbestand misschien wel als eerste noodzaak genoteerd. Logisch dan ook dat ervan allerwegen aangedrongen wordt om meer bomen te planten vanwege de gunstige effecten op klimaat, biodiversiteit, CO2 opslag en nog zoveel meer. Ook in de gemeente Vught is sprake van een ongebreidelde bomenkap en een beperkte compensatie met nieuwe aanplant. Dit vormde de inspiratie voor het project Bomen over Bomen.

In eerste instantie ging dit plan in 2020 uit van een grootschalig onderzoek naar de plantmogelijkheden in de natuurgebieden De Gement en Helvoirts Broek. De PAC-commissie van Het Groene Woud stelde ons in staat om dit onderzoek uit te voeren en een opdracht te geven aan John Vermeer van Vermeer Duurzame Diensten. Het resultaat is in januari 2021 gepresenteerd aan belangstellenden en betrokken partijen. De regionale media zoals Het Brabants Dagblad, weekblad HET KLAVERBLAD en de Internet radiozender NOVO 3 hebben er uitgebreid aandacht besteed. In december 2020 en januari 2021 zijn de lokale politieke partijen en hun fractievoorzitters geïnformeerd over ons plan en hebben ik uw college ook formeel geïnformeerd. Deze brief met bijlagen is daarop de finale aanvulling

In lijn met de visie en doelstellingen van Podium C werden de kunstenaars Cathelijne Montens en Krijn Christiaansen betrokken bij de voorstellen voor de uitvoering van het plan. De zienswijze van deze kunstenaars en de regie van Matthijs Bosman resulteerde in een plan dat niet alleen het draagvlak onder de burgers voor onze visie, conclusies en voorstellen zal vergroten, maar hen ook mede-eigenaar gaat maken van de noodzaak om bomen te planten. Deze zienswijze heeft ons bovendien doen besluiten om onze visie en werkmethode, aangevuld met onze ideeën voor burgerparticipatie, in de komende weken aan te bieden aan alle gemeentebesturen in het Groene Woud en het Van Gogh Nationaal Park met het plan Bomen over Bomen als spreekwoordelijk voorbeeld. De eerste contacten zijn gelegd.

Ons plan is klaar en voor uitvoering gereed, rekening houdend met de corona beperkingen 2021. Veel fysieke activiteiten worden vervangen door digitale interactie in de vorm van webinars, sociale media en video's. Het realiseren van meer draagvlak en de introductie van

een BOMEN KANSEN KAART zal uiteindelijk moeten resulteren in het daadwerkelijk planten van meer bomen en struiken.

Daarbij wordt speciale aandacht gegeven aan een nieuwe herwaardering van cultuurhistorische elementen en wettelijke regelingen in de gemeente Vught, zoals het gebruik maken van het Voorpootrecht en het accentueren van de contouren van de Hollandsche Dijk.

Om te kunnen komen tot een concrete uitvoering in 2021 van onze plannen en voorstellen zijn de volgende bijlagen van belang:

- Het **onderzoek BOMEN over BOMEN** in 2020 heeft geleid tot het **basisplan** met een uitvoeringsplan bestaande uit 3 uitgewerkte acties in fase 2. Dit basisplan heeft u reeds eerder ontvangen en heb ik volledigheidshalve nogmaals bijgevoegd.
- De **vervolgnotitie** uitbreiding uitvoeringsplan fase 2 met een 4e actie.
- Een **integrale begroting** om de 4 acties in fase 2 uit te kunnen voeren. De eerder toegezonden begroting (3 acties) vormde de basis voor deze begroting (4 acties).

Concreet willen wij graag met u van gedachten wisselen over deze plannen en een bijdrage in de kosten. In de bijgevoegde integrale begroting hebben wij aangegeven welke financiële partners we op het oog hebben en de hoogte van hun financiële steun. Concreet verzoeken wij u om een bijdrage te verlenen als dekking van een deel van onze begroting. Ik stel het op prijs om een afspraak te maken over deze voorstellen.

In afwachting van uw reactie teken ik

Met vriendelijke groet

Wim Claessen
Directeur/ bestuurder stichting Podium Circulair
Coördinator Podium C

Bijlagen:

- Projectplan bestaande uit onderzoek (fase 1) en uitvoeringsplan (fase 2)
- Vervolgnotitie uitbreiding fase 2
- Begroting en dekkingsplan fase 2

De (on)mogelijkheden van bomen in de Vughtse Gement en het Helvoirts Broek

Projectplan bomen in de Vughtse Gement en het Helvoirts Broek

Inhoudsopgave projectplan

Doel van het project
Opdracht 1
Dankwoord 2

Bevindingen
Algemeen 3
Het Helvoirts Broek 4
De Gement 5

Uitgangspunten en conclusies
De (on)mogelijkheden van het planten 6
Benut ieder hoekje en ieder gaatje, hoe klein ook 7
Kies de juiste soort 8
Deel het verhaal van de noodzaak om te planten 9

Projecten
Bomen over bomen 10 - 11
Voorpootwat? 12
Kijken en bekeken worden 13 - 14

Planning 15

Slotwoord
De rol van kunst 16
Colofon 17

Bijlages 18 - 34

Doel van het project

Opdracht
Met het oog op de klimaatdoelstellingen ligt een oriëntatie van de ideeën, mogelijkheden en onmogelijkheden om bomen te planten voor de hand. De Provincie Noord-Brabant wil 13.000 ha bos aanplanten, zo'n 40 miljoen bomen, in de komende 10 jaar. De diverse programma's voor de lokale gemeenteraadsverkiezingen beschrijven uitgebreid nut en noodzaak van het planten van bomen.

Maar waar dan? De focus voor deze opdracht ligt daarbij op de Gement en het Helvoirts Broek, als een groene oase tussen 's-Hertogenbosch en Vught. Hier staan nog maar weinig bomen en er is ruimte. Een oriëntatie en plan om de richting te bepalen hoe in samenwerking met eigenaren, pachters, gebruikers en natuurgroepen in de Gement en het Helvoirts Broek de klimaatdoelstellingen gerealiseerd kunnen worden is het uitgangspunt van dit onderzoek.

Concreet komt ons plan neer op het in gang zetten van een oriënterend onderzoek en realisatieplan om in de Gement en het Helvoirts Broek een passend pakket aan duurzame maatregelen te realiseren die een substantiële bijdrage kunnen leveren aan de klimaatdoelstellingen die internationaal en nationaal opgeld doen. We hebben deze gedachten in kleine kring getoetst en hebben kunnen vaststellen dat de ontwikkeling van een dergelijk plan wordt toegejuicht.

We hebben gekozen voor twee gebieden:
- De Gement: een groot gebied waar naar aanleiding van de eerste gesprekken mogelijkheden liggen.
- Het Helvoirts Broek: omdat dit gebied (in het kader van de opsplitsing van de gemeente Haaren), per 1 januari 2021 overgaat naar de gemeente Vught, leek het gepast om ook dit grensgebied halverwege Helvoirt en Vught mee te nemen als potentieel plantgebied. In onze contacten met de gemeente Vught zijn deze wensen aan de orde geweest. Als gevolg van het kappen van honderden bomen vanwege de infrastructurele werken aan spoor en wegen, wordt in die kringen ook gezocht naar mogelijkheden om het bomenbestand minimaal op peil te houden en waar mogelijk uit te breiden.

Opdrachtgever voor dit projectplan is *Podium C*, vertegenwoordigd door *Matthijs Bosman*, *Wim Claessen* en *Frida Rouppe van der Voort*. Uitvoerders zijn: John en Tiny Vermeer, *Vermeer Duurzame Diensten* en Krijn Christiaansen en Cathelijne Montens, *KCCM*. Dit projectplan is tot stand gekomen dankzij een klimaatvoucher van Het Groene Woud.

Matthijs Bosman

Wim Claessen

Frida Rouppe van der Voort

John en Tiny Vermeer

Krijn Christiaansen en Cathelijne Montens

Doel van het project

Dankwoord

Tijdens het opstellen van dit project hebben we veel mensen gesproken. We willen iedereen die betrokken was bij dit project bedanken voor hun tijd en het delen van hun kennis.

Dit projectplan kwam mede tot stand dankzij de hulp van:

Sander Wieringa en Johan Smeulders van de Natuur en Milieuvereniging Vught
Toine van de Ven en Hes van Kessel van de gemeente Vught
Ad van de Ven en John Romeijnders en Martien Vromans van de gemeente Haaren
Jeroen van Leijsen en Mary Fiers van de Provincie Brabant
Diverse groepsleden van KANT en DEH
Frederiek van Lienen van de Duinboeren
Leden van de weidevogelwerkgroep Gement
Gerard Berkelmans, voorzitter De Groene Vesting
Vincent Lokin, Waterschap De Dommel
Agrariërs zoals Jan Kemps en Nico van de Sande
Harrie Menning, Waterschap Aa en Maas
Marion Rensink, Waterschap De Dommel
Jochem Sloothaak, Brabants Landschap
Marianne Muller van bureau More

Bevindingen

Algemeen

> Er is een enorme druk om bomen te planten, maar vooralsnog lijken er veel meer bomen te verdwijnen dan overheden en burgers terug planten.

> Het vergt heel veel overleg om ergens één boom te planten. Veel partijen zijn bezig vanuit hun eigen belang, vaak met nobele redenen, maar daar planten we geen bomen mee!

> Op een paar positieve acties na, zijn de meeste en grotere kansen reëel op de langere termijn en vergen deze nog veel overleg en afstemming.

> Er is grote noodzaak tot versnelling. Hoe, met wat voor 'smeerolie' krijgen we dit proces aan de gang? Kunnen kunstenaars het bewustzijn om nut en noodzaak van bomen planten vergroten? Helpt creativiteit om oplossingen te bieden en draagvlak te creëren? Voor Podium C is dit geen vraag maar haar overtuiging.

> Het belang van kabels en leidingen veroorzaakt dat het steeds lastiger, zo niet onmogelijk, wordt om bomen te planten. De macht van kabelexploitanten is (te) groot. Men kent aan bestaande bomen langs wegen te weinig belang toe.

> Diverse Vughtse politieke partijen hebben de ambitie om veel bomen te planten in de komende jaren, echter zonder concreet te worden hoe en waar. Zonder ingrijpende besluiten gaat dat niet lukken.

Bevindingen

Het Helvoirts Broek
> Onder aanvoering van de Duurzame Energiecoöperatie Haaren (DEH) gaan we hier bomen en struiken planten: komend winterseizoen!

> Voor de langere termijn zijn er mogelijkheden wanneer we de noodzaak tot het planten van bomen in blijven brengen tijdens de inrichting en ontwerpfase. Wie gaat dit doen? Want dergelijke sessies kosten veel voorbereidingen en afstemming gedurende meerdere jaren. Hier ligt een taak voor de NMV, Natuur en Milieuvereniging Vught.

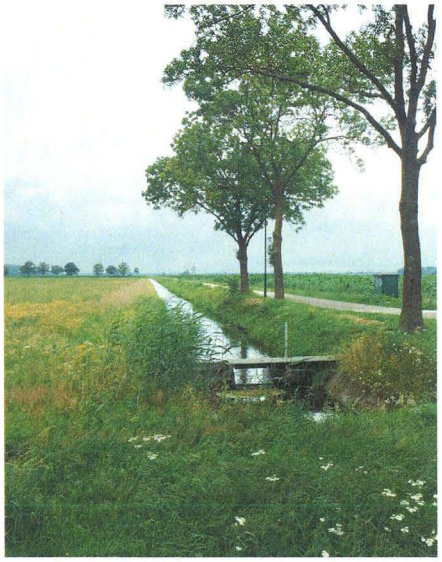
Bevindingen

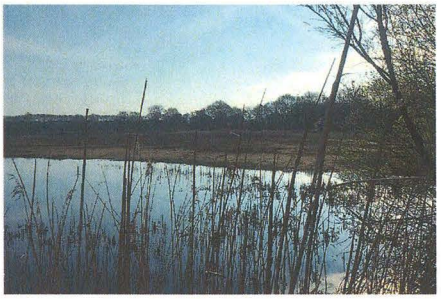
De Gement

> Op korte termijn zijn geen plantacties voorzien. Sterker nog, er zullen zeer waarschijnlijk nog meer bomen verdwijnen of niet worden vervangen wanneer ze omgaan of oud en versleten zijn.

> Hier spelen heel erg veel belangen. De REKS, het weidevogelbescherming/-convenant, de Hollandse Dijk, agroforestry etc. De gemeente Vught lijkt de beste partij om hierin de regie te gaan nemen.

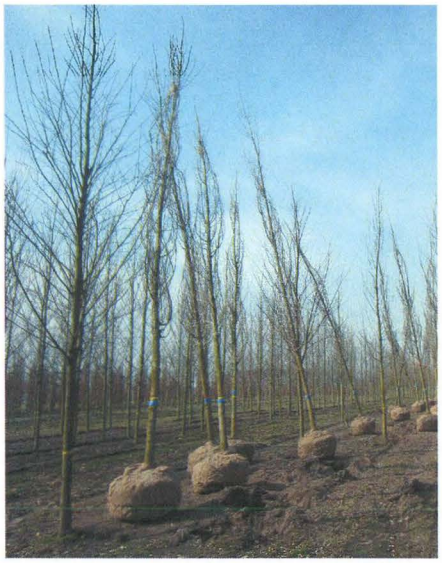
Uitgangspunten en conclusies

De (on)mogelijkheden van het planten

Dat het planten van bomen belangrijk is, wordt breed gedragen. Toch verloopt dit proces niet zo soepel als gewenst en noodzakelijk is. In feite moet er voor iedere nieuwe aanplant een klein gevecht worden geleverd. Met dit plan willen we, al bomen plantend, een geïnteresseerd publiek deelgenoot maken van de kansen maar ook de complexiteit die de ogenschijnlijk eenvoudige activiteit van het aanplanten met zich meedraagt. We streven ernaar de missie van het planten van bomen en struiken breed gedragen te laten worden door het een gezicht te geven.

Ondanks bovengenoemde obstakels zien we drie kans vergrotende ingrediënten voor aanplant op korte termijn van bomen en struweel:

> Benut ieder hoekje en gaatje, hoe klein ook
> Kies de juiste soort
> Deel het verhaal over de noodzaak van het planten

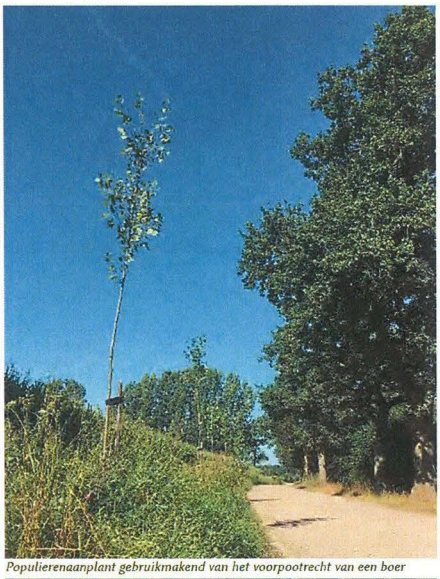
Bomen die klaarstaan om geplant te worden, foto's: studio_Add

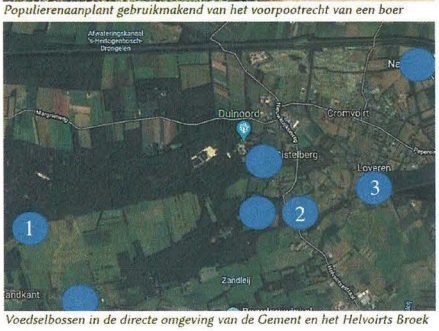
Uitgangspunten en conclusies

> Benut ieder hoekje en ieder gaatje, hoe klein ook
Met de juiste blik vind je nog verassend veel onbenutte plekken voor nieuwe aanplant.
Bijvoorbeeld wanneer je gebruik maakt van het Voorpootrecht of bij nieuwe Voedselbossen:

Voorpootrecht
In de Meierij, waarin Vught ook ligt, geldt dit recht. Het is al een oud recht, uit ca. 1250, dat door Hertog Jan is ingesteld. Omdat Brabant toen heel kaal was (er waren veel bomen gekapt voor de bouw van schepen) kreeg de wind vat op de grond. Het organisch materiaal, het zwarte goud van de bodem, verwaaide uit de grond. Stuifzand overspoelde dorpen en landerijen. Om dat tij te keren, gaf de hertog 'aangelanden' de mogelijkheid om de berm van de wegen in te planten met bomen, die vervolgens eigendom bleven van de aangelanden. Aangezien hout vroeger een hoge opbrengst had, en men zelf ook heel veel hout nodig had, was dat erg welkom. De wegen werden weer aangeplant.
Eigenlijk speelt dit nu weer. We hebben - snel- meer bomen nodig. Dit keer om de klimaat- en biodiversiteitscrises een halt toe te roepen. Het voorpootrecht vormt ook in dit project een grote factor bij de inplant langs wegen. Aanliggenden kunnen claimen dat ze bomen willen planten langs wegen en maken dan gebruik van het voorpootrecht. Recentelijk zijn in Haaren meerdere *rechtszaken* hierover gevoerd. Inmiddels is er veel kennis over beschikbaar.

Voedselbossen in de regio gaan juist volop groeien
Terwijl er overal bomen verdwijnen, is er juist bij voedselbossen in deze regio een enorme groei te zien. Ze schieten als het ware als paddenstoelen uit de grond. En dan ook met vele hectares tegelijk. Bijgaand overzicht geeft initiatieven weer die nu al in de aanplantfase zitten (locatie 1 met 3 ha en locatie 2 met 1,6 ha). Locatie 3 betreft een doorontwikkeling naar een mooi biodivers 'verloofd' systeem, omdat de droogte en letterzetter de houtopstand van dennen nagenoeg geheel heeft aangetast. De andere locaties zijn nog in de initiatieffase. Voedselbossen werken zo aanstekelijk omdat ze hoop bieden. Ze verenigen landbouw met natuur, ze zijn de ultieme vorm van natuur-inclusieve landbouw. We zien dat, meteen al in het eerste jaar, de insecten overvloedig terugkeren. Ook de patrijs komt weer terug. Blijkbaar is het zo dat wanneer de mens de gelegenheid schept, de natuur daar gulzig gebruik van maakt. In het Helvoirts Broek en de Gement zijn nog geen voedselbossen. Wel is drie jaar geleden door een inwoner een verzoek gedaan aan de gemeente voor een voedselbos, maar deze inwoner is helaas vroeg overleden. De Duinboeren zijn in het kader van Brabantse Bodem (zie later) wel aan het kijken naar allerlei vormen van *agroforestry* in de Gement.

Populierenaanplant gebruikmakend van het voorpootrecht van een boer

Voedselbossen in de directe omgeving van de Gement en het Helvoirts Broek

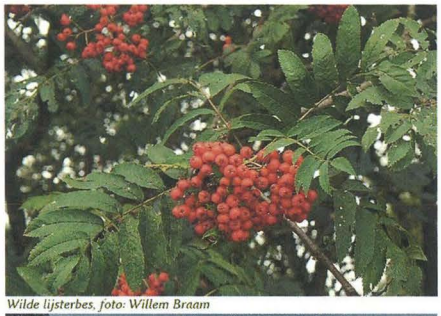
Uitgangspunten en conclusies

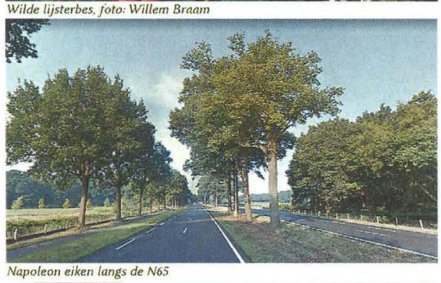
> Kies de juiste soort
Bij de keuze van nieuwe aanplant is diversiteit en gevarieerdheid van groot belang en soms is het aanplanten van struweel kansrijker dan vechten voor bomen.

Welke bomen?
De keuze voor soorten is vooral gericht op toename van biodiversiteit, opslag van CO2 en klimaatbestendigheid. We willen daarom niet per se gaan voor strikt inheems (hoewel we toegeven dat daar veel goede argumenten voor zijn), maar juist voor bio-diverse bomen en struiken. Een belangrijk criterium is wel dat ze niet invasief (sterk woekerend) mogen zijn.

De beuk en de eik zijn nu nog bekende bomen in onze bossen, maar dat zal in de toekomst wellicht gaan veranderen. Onderzoekers van de Wageningen University denken dat een aantal bomen in de toekomst verdwijnt door temperatuurstijging. Zo zien we de lijsterbes, zomereik en beuken langzaam verdwijnen. Het wordt te warm, beuken kunnen niet tegen de wisselende waterstanden en stikstof neerslag zorgt voor een dermate hoge verzuring dat de zomereiken niet meer overleven.

Onderzoeker en ecoloog *Wieger Wamelink* van de Wageningen University laat in het bos zien wat er gebeurt als het warm is. Hij voorspelt dat er tot wel 500 soorten gaan verdwijnen. Maar er zullen gelukkig wel veel soorten vanuit het zuiden van Europa voor terug gaan komen.
Ook de lokale grote boomkwekerij M. van de Oever uit Haaren heeft het in een recent *interview* in het Brabants Dagblad over klimaatbomen: ga voor zo gevarieerd mogelijk.

Wilde lijsterbes, foto: Willem Braam

Napoleon eiken langs de N65

WUR-onderzoeker Louis König op een walnotenplantage, foto: Gert-Jan Nabuurs

Uitgangspunten en conclusies

> Deel het verhaal van de noodzaak om te planten
Door burgers, beleidsmakers en belanghebbenden deel uit te laten maken van het aanplantproces en te informeren over kansen en rechten, maak je ze mede-eigenaar van ons doel: meer aanplant van bomen en struweel.

Leefomgeving
Nu de afgelopen tijd de mens zich enigszins teruggetrokken heeft, is er weer meer bewustzijn van andere vormen van leven en de relatie tussen mensen en niet-mensen. Binnen deze context willen we mensen op een soms lichtvoetige, humoristische en soms serieuze, instructieve manier bewust maken van andere actoren dan wijzelf: de bomen en struiken. Terwijl wij in het westen natuur lange tijd zagen als een achtergronddecor van menselijke handelingen, is de laatste tijd duidelijk dat de achtergrond op het toneel is beland en niet-menselijke vormen van leven evengoed actoren zijn in onze gedeelde leefomgeving.

Excursies
Om deelnemers actief aan het planten te krijgen en in te voeren in het perspectief van bomen en struiken, alsmede de mensen die hun positie en belangen behartigen, hebben we een aantal excursies ontwikkeld. Fenomenen, gebruiken en verhalen die horen bij het aanplanten van bomen, vormen hiervoor de aanleiding. Iedere excursie zal op een bijzonder facet hiervan inhaken en opent je ogen voor een belangrijke hoeveelheid 'restruimte' waarin aangeplant kan worden.

Voor elke plantactie wordt een excursie ontwikkeld en een toegewijde gids uitgenodigd.
Iedere excursie krijgt een eigen vorm in relatie tot de plantactie. Kennis, ervaring en informatie die relevant is voor het kunnen planten van meer bomen wordt zodoende publiekelijk ingezet. Daarbij ligt de nadruk op het fysiek in het veld vinden en benutten van plantmogelijkheden. De excursies worden geleid door een bevlogen belangenbehartiger van de bomen en worden zodoende een rondleiding langs dingen die wél kunnen.

Bovenstaande uitgangspunten en conclusies hebben geleid tot een uitvoeringsvoorstel dat bestaat uit drie projecten, waarop hierna verder wordt ingegaan.

Projecten

1a. 'Bomen over bomen': excursie en kick-off sessie

Voorafgaand op de kick-off sessie stappen beleidsmakers, stakeholders, betrokkenen, bestuurders, verwanten en belangstellenden die verbonden zijn aan de splitsende dorpskernen en ontvangende gemeentes op de fiets en rijden de lommerrijke lanen af. Op de fietsen zijn bomen bevestigd.
De bomen op de bagagedragers dienen hierbij als zichtmodel. Op deze manier kunnen de deelnemers onderzoeken hoe lommerrijk de lanen in werkelijkheid zijn en waar nog gaatjes voor bomen te vinden zijn.

Locatie: lommerrijke lanen van Haaren naar Oisterwijk, Helvoirt naar Vught, Esch naar Boxtel en Biezenmortel naar Tilburg
Gids: n.t.b.
Vorm: fietstocht
Deelnemers: beleidsmakers en andere betrokkenen
Attributen: bomen op de bagagedragers van fietsen
Datum: voorjaar 2021

Projecten

1a. 'Bomen over bomen': excursie en kick-off sessie (vervolg)
In de plenaire kick-off sessie 'Bomen over bomen' worden de deelnemers (beleidsmakers, stakeholders, belanghebbenden en belangengroepen) meegenomen in de mogelijkheden en onmogelijkheden die zich aandienen wanneer mensen met veel toewijding het initiatief nemen om bomen, struiken en struweel aan te planten. Gedurende het opstellen van dit projectplan kwamen veel hindernissen aan het licht. Met deze kick-off aansluitend op een excursie willen we de missie van het planten van bomen en struiken een gezicht geven en hier draagvlak voor creëren.

1b. Vierduizend bomen
Onder aanvoering van de Duurzame Energiecoöperatie Haaren (DEH) worden in ieder geval 500 bomen en struiken geplant in het komend winterseizoen in of aan de rand van het Helvoirts Broek. Voor de lange termijn zijn er ongetwijfeld mogelijkheden wanneer we de noodzaak tot het planten van bomen voortdurend onder de aandacht wordt gebracht tijdens de inrichting en ontwerpfase. Dergelijke plannen moeten apart begroot worden aan de hand van nieuw onderzoek, voorbereiding en afstemming gedurende meerdere jaren. Voor de uitvoering ligt hier een taak voor de DEH of NMV (stichting Natuur- en Milieugroep Vught).

DEH heeft voor de aanplant van 4.000 bomen (1.000 per gemeente) een projectplan en een begroting opgesteld. De financiering van het planten van de bomen in het Helvoirts Broek valt binnen dit plan van aanpak en dus binnen deze begroting. Het volledige projectplan en toelichting op deze begroting zijn op aanvraag beschikbaar.

Samenvatting
> Fietstocht met aansluitend een plenaire sessie
> Planning: voorjaar 2021
> Opdrachtnemers: Podium C
> Opdrachtgever: Gemeente Vught

Projecten

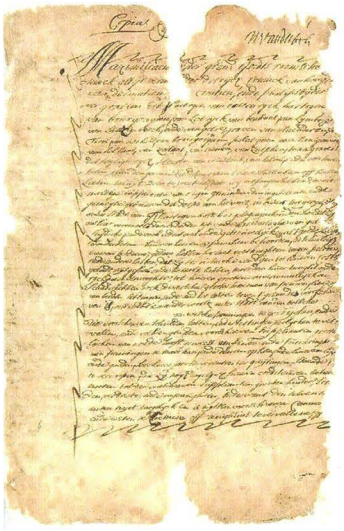
2. 'Voorpootwat?': excursie en uitvoeren voorpootmogelijkheden

Het typische Brabantse lanenlandschap, dat ook zichtbaar is in de Meierij, vindt zijn oorsprong in een eeuwenoud recht: het voorpootrecht (ook wel: plantrecht of pootrecht). Dit recht, dat grondbezitters de mogelijkheid geeft om bomen te planten in de gemeentelijke berm die grenst aan hun perceel, is nooit vervallen. Dit biedt mogelijkheden voor het planten van bomen. Maar er zijn wel verkeerstechnische en juridische aspecten aan verbonden en, zoals bij zoveel rechten het geval is, komt ook dit recht niet zonder verplichtingen tot stand. Deze excursie biedt inzicht in alles wat er bij het voorpootrecht komt kijken en heeft als doel om bewoners te stimuleren meer bomen te planten in publiek groen.

Samenvatting

> Opdrachtnemer: Podium C
> Opdrachtgever: Gemeente Vught
> Plantresultaat: tussen de 40 - 100 bomen

Voorbeeld van een pootkaart: akte van Helvoirt, 1491

Locatie: weg met aangelanden
Gids: n.t.b.
Vorm: wandeling
Deelnemers: aanwonenden: particulieren en agrariërs die willen planten op publieke grond
Attributen: een aantal bomen, meetapparatuur, piketpaaltjes, markeringsvlaggetjes
Datum: medio 2021

Projecten

3.'Kijken en bekeken worden': excursie en onderzoek weidevogelgebied

De Gement is een van de weinige weidevogelgebieden in Zuid-Nederland en daarom staat als een paal boven water dat het niet vanzelfsprekend is om daar veel hoge bomen te planten. Echter, ruimte voor meer beplanting is overal te vinden. Daarom spelen de deelnemers het spel van kijken en bekeken worden, met behulp van mobiele schuilplekken zoals lage bosjes en struweel, om zo te ontdekken waar de weidevogel goed zicht heeft op potentiële predatoren. Dit alles speelt zich af tegen het decor van het verdedigingswerk de Hollandse Dijk.

Charles Fréger, Wilder Mann, 2010

Locatie: De Gement
Gids: n.t.b.
Vorm: spel geënt op levend stratego
Deelnemers: leden weidevogelgroep
Attributen: mobiele bosjes/ laag struweel
Datum: medio 2021

Projecten

3.'Kijken en bekeken worden': excursie en onderzoek weidevogelgebied (vervolg)
Tegen de achtergrond van het gegeven dat de Gement op de kaart van Nederland een van de weinige weidevogelgebieden in Zuid-Nederland is, is het lastig om een plek te claimen voor het planten van bomen. Het is zinvol om samen met belanghebbenden, dus ook de weidevogelgroep, een speciale studiedag in te richten waar onder leiding van Podium C gebrainstormd wordt om tot bruikbare oplossingen te kunnen komen. Het spreekt voor zich dat het weidevogelconvenant niet ter discussie staat. Dat neemt niet weg dat in overleg en ook tijdens de excursie gezocht moeten worden naar oplossingen die voor beide partijen acceptabel zijn. Gezien de urgentie tot het planten van bomen is dit ons uitgangspunt.

Tijdens de zeer droge zomer in 2018 trad er plots een mooi verschijnsel op: de Hollandse dijk was zichtbaar in het landschap. Rond 1529 legde Frederik Hendrik een indrukwekkend verdedigingswerk aan tijdens de belegering van Den Bosch. De Hollandse Dijk maakte daar deel van uit en is nu onderdeel van De Groene Vesting, een levende linie. Hoe mooi zou het zijn om deze historische dijk weer zichtbaar te maken in het landschap en kunnen bomen en struiken dit bewerkstelligen?

Samenvatting
> Voor wie: stakeholders de Gement
> Planning: medio 2021
> Opdrachtnemer: Podium C
> Opdrachtgever: Gemeente Vught
> Plantresultaat: gevarieerd laag struweel, tussen de 40 - 100 stuks

Planning

		2020	2021				2022			
Onderdeel	Omschrijving	okt-dec	jan-mrt	apr-jun	jul-sep	okt-dec	jan-mrt	apr-jun	jul-sep	okt-dec
Fase I										
1 Bomen over bomen	Planten Helvoirts Broek	xx	xx							
	Loonse Baan	xx	xx							
	'Bomen over bomen': excursie en kick-off sessie		xx							
2 Verhalen langs het voorpootpad	Voorbereiden			x						
	'Voorpootwat?': excursie				x					
	Uitvoeren voorpootmogelijkheden				xxx	xxx	xxx			
3 Kijken bekeken worden	Voorbereiden			x						
	'Kijken en bekeken worden': excursie en onderzoek				x					
Fase II								xxx	xxx	xxx

Slotwoord

De rol van kunst
'Het zijn onzekere tijden en we moeten heel wendbaar zijn en juist ontwerpers en kunstenaars zijn heel goed in staat om nieuwe mogelijkheden te bedenken', aldus Martijn Paulen, directeur van de Dutch Design Week.

Ook Matthijs Bosman, artistiek leider van Podium C, vindt de rol van kunst in tijden van grote maatschappelijke veranderingen extreem waardevol. 'Kunstenaars hebben de unieke kracht om de samenleving op een intrigerende manier richting verandering te duwen. Ik geloof dat kunstenaars dat podium nodig hebben en meer nog, dat de samenleving en het bedrijfsleven die kunstenaars nodig hebben.'

Wij hebben u met trots dit projectplan gepresenteerd dat tot stand kwam door een samenwerking tussen John en Tiny Vermeer en Cathelijne Montens en Krijn Christiaansen. De bundeling van onderzoekende en ontwerpende krachten binnen dit project is in onze ogen een nieuw bewijs van deze overtuiging.

Podium C

Colofon

Onderzoek, creatief ontwerp en uitvoering
Vermeer Duurzame Diensten, Tiny en John Vermeer
KCCM, Krijn Christiaansen en Cathelijne Montens

Opdrachtgever
Podium C, Wim Claessen, Mathijs Bosman, Frida Rouppe van der Voort

Artistieke leiding
Matthijs Bosman

Voucher en beoordeling
Het Groene Woud, Project Advies Commissie

Advies co-financiering
Bureau More

Bijlages bij projectplan bomen in de Vughtse Gement en het Helvoirts Broek

Inhoudsopgave bijlages

Bijlage 1. Achtergronden bij dit bomenproject
Waarom bomen? 18
Heel veel bomen willen we gaan zetten, ook in Brabant 19
Maar wat gebeurt er? 19
Kabels en leidingen 20
Veel weerstand tegen bomen 20
Samenhang met andere initiatieven in de regio DEH, NMV en KANT 20 - 21

Bijlage 2. Beschrijving van de Gement, het Helvoirts Broek en de kansen
Afbakening van het onderzoeksgebied 22
Het Helvoirts Broek 22
Korte beschrijving 22 - 23
Stakeholders 23
Kansen korte termijn 23 - 24
Kansen langere termijn 24
De Gement 25
Korte beschrijving 25
Stakeholders 25
Kansen korte termijn 25
Kansen langere termijn 26 - 30

Bijlage 3. Projectideeën voor fase II (na 2021) 31 -34

Bijlage 1. Achtergronden bij dit bomenproject

Waarom bomen?
Waarom zouden we bomen moeten gaan aanplanten? De redenen om dat vooral nu te doen zijn legio:

> Bomen slaan veel kooldioxide op. In de orde van grootte van 8-12 ton per jaar per ha. Kooldioxide (CO_2) is de belangrijkste oorzaak van het broeikaseffect.

> Bomen vergroten de biodiversiteit enorm.

> Bomen herstellen de bodem. In de bodem zit 30 - 40% van onze biodiversiteit. Gezonde bodems bieden dus veel meer biodiversiteit. Een goede bodem bevat ook veel humus, ook wel organische stof genoemd. Hoe meer humus, hoe meer CO_2 opslag. Er wordt wel gezegd, dat we geen broeikasprobleem meer hebben als we wereldwijd 1% *organische stof* aan onze bodems kunnen toevoegen. Het is terecht dat de boeren zeggen dat zij de oplossing hebben door goed bodembeheer toe te passen. Al zien we helaas dat de agrarische sector dit nog niet overal uitvoert.

> Bomen verlagen de hittestress. Als het heet is en de zon schijnt fel, dan kun je nergens beter zijn dan onder bomen. Hittestress treedt steeds meer op in steden en versteende gedeelten van dorpen, zeker met de warme zomers van de afgelopen jaren. En dan zijn er geluiden dat deze zomers nog koele zomers zijn ten opzichte van wat we kunnen gaan verwachten. Ook kale, geploegde stukken akkerland hebben een hoge hitte afgifte. Bomen temperen die warmte enorm.

> Bos is belangrijk voor water en schone lucht. Bomen zorgen ervoor dat regen langzaam via de *bladeren naar de grond* toe loopt. Zeker met de grote stortbuien van tegenwoordig is het erg belangrijk om de grond niet meteen weg te laten spoelen. Ook vangen bomen fijnstof op en produceren ze zuurstof.

Bijlage 1. Achtergronden bij dit bomenproject

Heel veel bomen willen we gaan zetten, ook in Brabant
Frans Timmermans, Eurocommissaris, heeft recentelijk het aantal van 2 miljard opgehoogd naar 3 miljard bomen die we de komende jaren in Europa moeten gaan planten.

Volgens de *nationale bomenstrategie* gaat Nederland tot 2030 10% extra bos aanleggen, zo'n 37.000 ha. *Brabant* wil zo'n 13.000 ha aan gaan leggen. Volgens Rik Grashof, voormalig gedeputeerde Natuur, water en milieu bij de provincie Noord-Brabant, zijn dat *40 miljoen bomen* de komende jaren. Volgens een rekensom van Matthijs Bosmans, Podium C, betekent dat voor Brabant 11.000 bomen per dag planten, zeven dagen per week tot 2030! Let wel: 11.000 bomen per dag!

De natuur en milieufederaties hebben een grote prijs gewonnen bij de Nationale Postcodeloterij voor het planten van 10 miljoen bomen de komende 4 jaar.

Lokale politieke partijen willen ook bomen planten. Zo wil Groen Links/ PvdA Vught 31.000 bomen in de komende 5 jaar planten. D66 gaat hier nog overheen door een getal van 50.000 bomen te noemen. De vraag is of dit reëel is zonder echt drastische keuzes te maken en een uitvoeringsplan te hebben. Kortom de goedbedoelde initiatieven buitelen over elkaar heen. De huidige ervaringen geven een totaal ander beeld.

Maar wat gebeurt er?
Terwijl veel partijen ijveren voor meer bomen en er heel veel beleid gemaakt wordt en uitspraken gedaan worden op dit terrein, sneuvelen in de regio juist heel veel bomen. Heel concreet dreigen bij de reconstructie in de Torenstraat Helvoirt dreigen ook een aantal grote eiken te verdwijnen.

En dan is er nog de ombouw van de N65 waar zo'n *480 majestueuze eiken gaan verdwijnen*, terwijl de compensatie nog niet goed is geregeld. *Tony van der Meulen* (columnist van het Brabants Dagblad) noemt Vught niet voor niets het bekende houthakkersdorp van Brabant. 'Vele honderden grote bomen sneuvelen voor de N65. Een mooie eik doet er 40 jaar over om zo mooi te zijn'.

Bij de *nieuwbouw bij de Braacken* gaan weer diverse bomen verdwijnen. Ook voor de nieuwe gebouwen en ingang van Marggraff in het Vughtse centrum zijn bomen gekapt. Het blijft maar doorgaan.

Brabant zorgt voor nieuw en toekomstbestendig bos

31-01-2020 | Natuur en landschap | 3 reacties

De komende 10 jaar gaat de provincie Noord-Brabant de bossen toekomstbestendiger maken.

Dat gebeurt door 60.000 hectare van de 70.000 hectare bos geleidelijk te vernieuwen. Daarnaast wordt de komende tien jaar 13.000 hectare nieuw bos aangelegd. Achtduizend hectare binnen het bestaande Natuurnetwerk Brabant, en maximaal 5.000 hectare daarbuiten. Dit staat in de Brabantse Bossen strategie, die deze week door Gedeputeerde Staten is vastgesteld.

Een groot deel van de Brabantse bossen is eenzijdig. Het bestaat uit eenzelfde soort bomen, van ongeveer dezelfde leeftijd. De toestand van deze bossen is matig tot slecht. Gedeputeerde Rik Grashoff (Natuur, Water en Milieu): "Dat is een groot probleem. Bossen zijn onze belangrijkste bron van biodiversiteit. Bossen houden water vast en spelen ook een grote rol in de vastlegging van CO2 en stikstof. Daarnaast zijn de bossen voor ons als Brabanders een belangrijk gebied voor recreatie, zorgen ze voor schone lucht en verkoeling in hete zomers. En hoe diverser het bos is, hoe beter al deze functies worden vervuld. Hout als bouwmateriaal is ook een duurzaam alternatief voor veel toepassingen van beton en staal. Meer en vitaler bos is dus van groot belang."

Massale bomenkap voor nieuwe N65: 'Mensen zullen schrikken van de kaalslag'

VUGHT - De N65, geliefd om zijn bomenrijen, majestueuze eiken en fraaie uitzichten op landgoederen. Een oude Napoleonroute die Den Bosch verbindt met Tilburg maar wat blijft er over van de 'mooiste rijksweg van Brabant' als er straks ruim vierhonderd bomen zijn gekapt?

Miranda van Houtum - vandaag 27-09-21, 18:30 Laatste update: 19:14 Bron: BD

Bijlage 1. Achtergronden bij dit bomenproject

Kabels en leidingen
De macht van kabels en leidingen neemt toe. Het is niet toegestaan daar bovenop bomen of struiken te planten. Sterker nog, soms worden kabels en leidingen onder bestaande bomen door 'geschoten'. Dan staan deze bomen dus boven op een leiding. Ze worden vanaf dat moment 'gedoogd'. Dat houdt in dat als ze omwaaien of van ouderdom omgaan, er geen nieuwe mogen worden teruggezet, want er lopen immers leidingen. Hoe zwak kan de positie van bomen zijn?

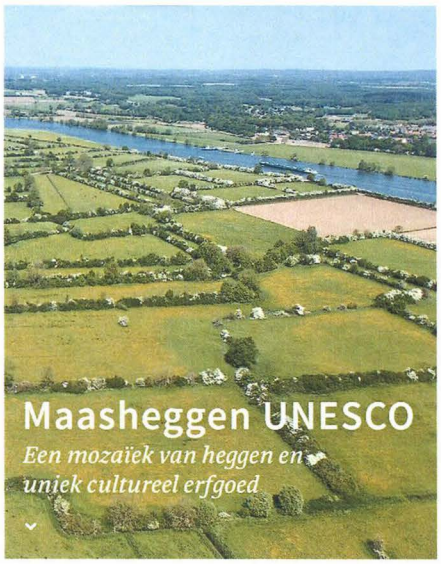
Veel weerstand tegen bomen
Mensen houden van bomen, maar veelal niet bij hen in de straat of langs hun land. Burgers vinden bomen vaak veel overlast geven door schaduw, worteldruk en bladval. Bomen langs percelen zijn ook niet geliefd vanwege schaduw, wateronttrekking, verminderde veiligheid etc.

Daarom kijken wij ook nadrukkelijk naar de mogelijkheden van struweel, heggen en brem. Omdat deze veel lager zijn dan bomen, accepteren mensen deze landschappelijke elementen gemakkelijker. Uit een beleidsnotitie in Eindhoven blijkt dat vooral struweel voor meerdere diersoorten een aantrekkelijk biotoop biedt. Kleine vogels zullen daarin eerder een nest bouwen dan in een hoge grote eik. Landschappelijk ziet zo'n heggen landschap er ook prachtig uit. Niet voor niets dat het *Maasheggen landschap* op de lijst van Unesco staat.

Samenhang met andere initiatieven in de regio DEH, NMV en KANT
DEH staat voor *Duurzame Energiecoöperatie Haaren*. Naast verduurzaming van de energievoorziening, houdt DEH zich ook steeds meer bezig met de leefomgeving. Afgelopen voorjaar heeft de DEH het plan opgepakt om in de vier dorpen, op weg naar de ontvangende gemeente, bomen te gaan aanplanten.

De gemeente Haaren splitst zich op eind dit jaar. De vier kernen Haaren, Helvoirt, Esch en Biezenmortel gaan naar vier verschillende ontvangende gemeenten, respectievelijk Oisterwijk, Vught, Boxtel en Tilburg.

Het beeld dat DEH wil uitdragen, is dat inwoners uit de kernen via lommerrijke lanen naar hun ontvangende gemeenten kunnen wandelen, en andersom. Inmiddels komen er al veel verzoeken binnen van bewoners en agrariërs om mee te kunnen doen met het planten van bomen, struiken en heggen. Recentelijk is een werkgroep opgericht om deze plantactie te kunnen organiseren en uitvoeren.

Stand van zaken jaarthema 4 x 1000 bomen

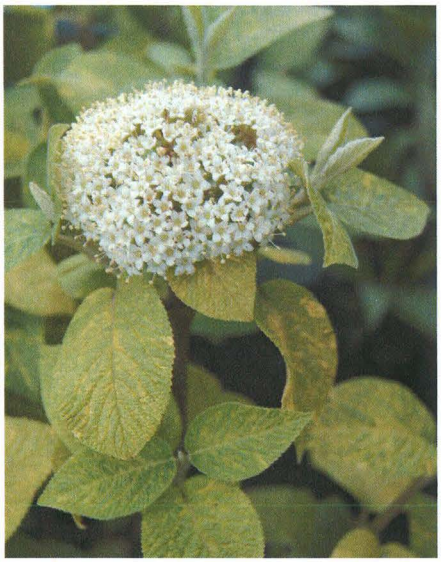
Gesprekken met de omliggende gemeenten zijn gevoerd en er blijkt veel interesse voor bomenaanplant! De gemeenten zelf, maar ook particulieren willen grond beschikbaar stellen. Veel kansen dus, maar ze moeten wel nog worden "ingekopt" en dat gaat natuurlijk niet vanzelf. Heb jij de "drive" om dit mee te gaan organiseren zodat we in november al deze bomen kunnen gaan planten? Bel John Vermeer! 06-12579879. Enkele DEH leden hebben zich al aangemeld om mee te helpen planten. Zijn er ook leden die mee willen helpen in de organisatie, het maken van afspraken, bepalen en bestellen van bomen etc.?

Bijlage 1. Achtergronden bij dit bomenproject

Samenhang met andere initiatieven in de regio DEH, NMV en KANT (vervolg)
Ook vrijwillige planters melden zich aan. DEH verkrijgt ook extra financiële fondsen voor de uitvoering. Mooi om te zien hoeveel enthousiasme dit initiatief opwekt.

Ook is er in Vught een burgerinitiatief sinds mei opgericht die erg actief is: KANT *(Klimaat Adaptatie Natuur en Tuin)*. KANT heeft inmiddels diverse activiteiten uitgevoerd. Eind oktober gaan zij 340 sneeuwballen (Viburnum Lantana) aanbieden aan burgers om die te planten in hun voor- en achtertuinen en buurten.

De NMV (*Natuur en Milieugroep Vught)* heeft een deskundige bomenwerkgroep. Naast bescherming van bomen, geven zij desgewenst ook deskundig advies. Deze bomenwerkgroep heeft aangeboden mee te denken in keuze, beplantingswijze etc. van de bomen en het struweel. Omdat er op Vughts grondgebied een overlap met deze initiatieven plaatsvindt, zijn hun projecten meegenomen in dit rapport.

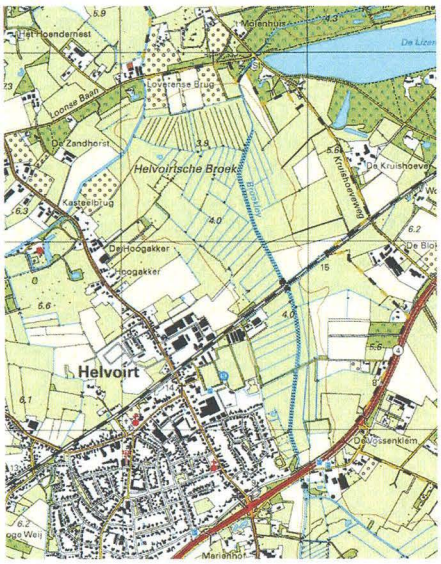
Bijlage 2. Beschrijving van de Gement, het Helvoirts Broek en de kansen

Afbakening van het onderzoeksgebied
Er is ons gevraagd: waarom neem je niet een ander of groter gebied, waar wellicht meer kansen zijn? Vooralsnog hebben we het bij beide gebieden gelaten. Daar is de problematiek en het aantal stakeholders immers al dermate groot, dat we niet breder hoeven te kijken. De problematiek van de (on)mogelijkheden om bomen te planten komen dan al duidelijk genoeg naar voren.

Als je de ambitie hebt om de grote aantallen gewenste bomen te gaan planten in de gehele gemeente Vught, dan zul je een soort masterplan moeten maken, waarbij je alle conventionele en onconventionele mogelijkheden gaat onderzoeken en vervolgens realiseren. Vught krijgt er een groot extra buitengebied bij vanuit Helvoirt. Ook daar liggen richting de Margriet nog grote mogelijkheden.

Zoals beschreven omvat dit onderzoeksproject twee gebieden:
- Het Helvoirts Broek
- De Gement

Per gebied geven we een korte beschrijving, een overzicht van de stakeholders en kansen op de korte- en de lange termijn:

Het Helvoirts Broek

Korte beschrijving (bron: Wikipedia)
Het Helvoirts Broek is een natuurgebied gelegen in het vochtige dal van de Broekleij en Oude Leij. Het is gelegen in de gemeenten Vught en Haaren en het ligt ten noordoosten van Helvoirt. Sinds 1994 is het eigendom van de Stichting Brabants Landschap.

Omstreeks 1900 was het gebied nog vrijwel een aaneengesloten moeras, maar tussen 1910 en 1920 werd dit ontgonnen door enkele particulieren die in een maatschap verenigd waren. Bij het Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch - Drongelen werd een stoomgemaal gebouwd en, mede dankzij een netwerk van sloten en greppels, was het moeras in één jaar drooggemalen. Het werd verkaveld in langgerekte percelen die loodrecht op de waterloop stonden.

Bijlage 2. Beschrijving van de Gement, het Helvoirts Broek en de kansen

Korte beschrijving (vervolg)
Tussen 1988 en 1990 werd het gebied ernstig verstoord door diepploegen en egalisatie, waarbij de bodemlagen vermengd en verstoord werden. Aldus werden natuurwaarden vernietigd, hoewel holpijp en waterviolier hier en daar nog voorkomen. Tegenwoordig worden maatregelen genomen om de natuur te herstellen. Hierbij is vooral het herstel en de instandhouding van de kwel uit de noordoostelijk gelegen dekzandrug van belang. Op deze rug liggen landgoederen als Jagershagen en Sparrendaal. In het gebied broeden weidevogels, zoals kievit, grutto en scholekster. Het gebied is aangewezen als Natte Natuurparel en vormt een verbindingszone tussen de grote natuurgebieden De Brand en de Kampina.

We hebben gekozen voor het deel van het Helvoirts Broek dat boven de N65 (Helvoirtseweg) ligt. Aan de noordzijde ligt de Loonsebaan.

Stakeholders
De belangrijkste stakeholders voor dit gebied zijn:
> Provincie Noord-Brabant
> Brabants Landschap
> Waterschap De Dommel
> Gemeente Vught (als nieuwe ontvangende gemeente van Helvoirt)
> Boer Jan Kemps
> Tuinder Nico van der Sande
> Enkele particulieren

Kansen korte termijn
Drie concrete kansen bieden zich aan:

Door het Helvoirts Broek loopt een betonnen pad. Boer Jan Kemps heeft dit pad al jaren geleden aangelegd. De Provincie heeft nagenoeg alle grond eromheen gekocht, maar omdat er vermoedens zijn van vervuiling juist het pad niet. Dat pad blijft dus in bezit van Jan Kemps. Jan gaat stoppen met zijn bedrijf en vindt het prima als we aan weerszijden van het pad bomen planten in de berm, gebruikmakend van zijn voorpootrecht. Dit is al afgestemd met de projectleider van de Provincie, de beheerder van het Brabants Landschap, boer Jan Kemps en de gemeente Haaren.

Kansen korte termijn (vervolg)
Hij schoof de vraag door naar Vught als ontvangende gemeente. DEH en *Plein Helvoirt* hebben budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van deze aanplant (€ 1.000,-).

Aan de noordkant van het Helvoirts Broek, net ten zuiden van de Loonse Baan, wil tuinder Nico van der Sande, zo'n 350 bessenstruiken gaan aanplanten, merendeels voor de vogels. Deze aanplant komt voort uit een verplichting vanuit de kavelruil van het Brokkenbroek. Nico zal de struiken aanschaffen en betalen, vrijwilligers van DEH zullen deze mee in gaan planten komende winter.

Ook aan de noordzijde, op de kruising van de Oude Loonse Baan met de Nieuwkuijkse weg, legt Stichting Voedselbosbouw een voedselbos aan: het Loonse Bos. Gebruikmakend van het voorpootrecht zal deze stichting in de berm tussen het fietspad en het voedselbos een rij extra fruitbomen in de berm aanplanten. Deze zullen door de stichting worden betaald en geplant met DEH-vrijwilligers.

De verantwoordelijkheid voor het onderhoud en beheer en bijvoorbeeld water geven bij de komende droge zomers ligt bij degene die het voorpootrecht uitoefent. In dit geval de boer, tuinder en de eigenaar/ pachter van het Loonse Bos.

Kansen langere termijn
De Provincie en het Groen Ontwikkelfonds Brabant zijn bezig om zoveel mogelijk gronden te verwerven. Daar zijn ze al ver mee. Vervolgens gaat de Provincie in samenwerking met het Brabants Landschap en De Dommel het gebied inrichten. De waterstand zal stijgen, waarbij de Broeklij veel meer ruimte krijgt. Het gebied zal in het midden open blijven. De Provincie zal het inrichten voor diverse weidevogels, zoals de tureluur. Maar richting de randen zijn wel mogelijkheden voor een oplopende bomenaanleg. Immers daar staan toch al hoge bomen langs de dorpsrand of weg. Dit inrichtingstraject zal over een paar jaar gaan plaatsvinden.

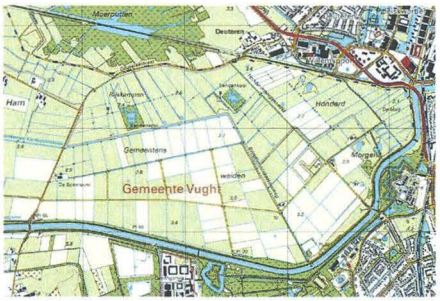
In het Helvoirts Broek ligt tegen de dorpskom nog een perceel van 1 ha groot. Daarop lopen nu paarden. Deze grond is gepacht door Jan Kemps. Deze boer gaat binnenkort stoppen en daardoor komt deze grond weer beschikbaar. Hier kan compensatiebos/ voedselbos geplant worden. Deze optie is al besproken met de Gemeente Vught, maar omdat de overdracht van de gegevens van Haaren pas volledig geschiedt per 1 januari 2021, kan Vught in 2021 hierover pas besluiten nemen.

Bijlage 2. Beschrijving van de Gement, het Helvoirts Broek en de kansen

De Gement

Korte beschrijving (bron: Wikipedia)

De Gement is een poldergebied in Vught. De Gement ligt tussen de dijk van het Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch - Drongelen en de verlaten spoordijk van het Halve Zolenlijntje, het oude spoorlijntje tussen 's-Hertogenbosch en Raamsdonk. Door verschillende gronden in de Gement en door vele overstromingen vindt men er bijzondere planten en dieren. Tevens is de Gement een beschermd gebied voor weidevogels, ganzen en zwanen. In 1989 werd de Gement opgenomen als kerngebied in de ecologische hoofdstructuur van Nederland. Nabij de Gement, in het gebied Rijskampen, bevinden zich twee eendenkooien: De 'Oude Kooi' en de 'Nieuwe Kooi'. In het noorden sluit het gebied aan op de Moerputten, in het zuiden op het Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch - Drongelen en de Vughtse Heide. Naar het oosten ligt het Bossche Broek.

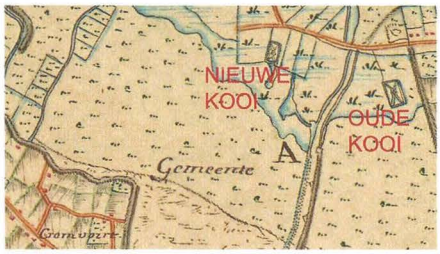

De Gement is nog een van de weinig open gebieden in de omgeving van Den Bosch. In het Noorden liggen de Moerputten (van Staatsbosbeheer) en ook Natuurmonumenten heeft er grote terreinen in bezit. Aan de Zuidkant, net boven het Drongelens afwateringskanaal, bezit de gemeente Vught veel gronden, die zij verpacht. Op de afbeelding rechts is het Vughtse gedeelte aangegeven.

Stakeholders

De belangrijkste stakeholders voor dit gebied zijn:
> Staatsbosbeheer
> Waterschap Aa en Maas
> Gemeente Vught
> Diverse boeren en veel verschillende pachters
> Diverse burgers
> Duinboeren
> Vrijwillige weidevogelbescherming, een werkgroep van de Duinboeren

Kansen korte termijn

Vooralsnog geen kansen ontdekt. Het lijkt erop dat alles 'vast' zit.

Bijlage 2. Beschrijving van de Gement, het Helvoirts Broek en de kansen

Kansen langere termijn
Het aantal belangengroepen en stakeholders in dit gebied is erg groot. Er zijn mogelijkheden, maar het is de vraag of partijen zich onderling niet te veel 'gijzelen'. Welke mogelijkheden zijn er?

Weidevogelconvenant
De Gement heeft een erkende status als weidevogelgebied. Er is een weidevogelconvenant gesloten met - in elk geval - de volgende partijen: de gemeenten Vught en Heusden, Stichting Duinboeren, ZLTO, Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Weidevogelbescherming De Gement en De Zeeg. De laatste groep is al ruim 10 jaar actief in de Gement en nog altijd zeer ambitieus. Zij verdedigen met kracht de belangen van de weidevogels en dus voor een zo open mogelijk landschap, te weten liever minder dan meer bomen en struiken. De beide (eeuwenoude) eendenkooien vormen hierop een uitzondering. Ook zij zijn beschermd. Een beperkte mogelijkheid is dat er tussen de nog bestaande of verdwenen laanbomen mogelijkheden zijn voor heel lage struweelbosjes, zeker niet als haag. Want de weidevogels willen erlangs kunnen kijken. Brabants Landschap wil hier nog een voorstel voor doen.

Tegen de achtergrond van het gegeven dat de Gement op de kaart van Nederland het enige weidevogelgebied in Zuid-Nederland is, is het lastig om een plek te claimen voor het planten van bomen. Het is zinvol om samen met belanghebbenden, dus ook de weidevogelgroep, een onderzoek op te starten waar onder leiding van Podium C gebrainstormd wordt om tot bruikbare oplossingen te kunnen komen. En uiteraard met inzet van de kunstenaars Krijn Christiaansen en Cathelijne Montens. Gezien de urgentie tot het planten van bomen is het onze doelstelling, dat we wel oplossingen moeten bedenken.

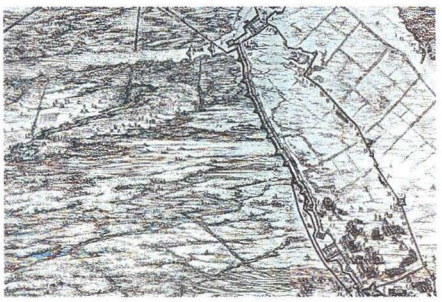
Project Brabantse bodem binnen het nieuwe van Gogh Nationaal Park
Dit project probeert boeren in het gebied nieuwe kansen te geven passend in- en bijdragend aan natuur en landschap. Een van de mogelijkheden daarbij is de toepassing van *agroforestry* principes, waarbij bomen, struiken en heggen een plaats krijgen in het landschap maar tegelijk ook in het verdienmodel van de boeren. Het project onderzoekt daarbij ook mogelijkheid van bijvoorbeeld voeder- en medicinale bomen voor dieren.

Drongelens afwateringskanaal
Dit kanaal is gegraven rond 1920 en loopt van 's-Hertogenbosch naar Drongelen.

Bijlage 2. Beschrijving van de Gement, het Helvoirts Broek en de kansen

Drongelens afwateringskanaal (vervolg)
Het kanaal is aan weerszijden redelijk beplant met bomen en struiken. Op zich zouden er nog wat bomen bij geplant kunnen worden. Het kanaal is bijna 20 km lang. Stel dat je om de 10 meter een boom plant, dan zijn dat er 100 per km. Voor de totale lengte van 20 km zijn dat 20 x 100 = 2.000 bomen. Doe je dat aan weerszijde, dan spreek je al over 4.000 bomen. Dat zijn dan wel substantiële aantallen. Zeker als je dan nog dichter gaat planten, of ook onder begroeiing aan gaat brengen met struweel of struiken.

Navraag bij Waterschap Aa en Maas leert dat de inrichting van dit kanaal nagenoeg is afgerond en dat er voorlopig geen grote werkzaamheden meer op de planning staan. In andere stroomgebieden, vooral rond beken, wil Aa en Maas de 'beschaduwing' toe laten nemen, dat wil zeggen meer bomen langs de beken planten. Maar dat geldt niet voor dergelijke kanalen.

Nieuwe brug vanuit Isabella kazerne
Over het Drongelens kanaal in de buurt van Fort Isabella in Vught wordt *een nieuwe brug* aangelegd. In het najaar van 2021 is de brug klaar. Via de nieuwe brug kunnen fietsers en wandelaars niet alleen van Den Bosch naar Vught fietsen maar ook de *Zuiderwaterlinie* en de Linie 1629 nóg beter beleven.
Het is een optie om dit nieuwe pad in te planten en zo beschutting te bieden aan de wandelaars en fietsers die van de brug gebruik gaan maken.

Hollandse Dijk zichtbaar maken in het landschap
Tijdens de zeer droge zomer in 2018 trad er plots een mooi verschijnsel op: *de Hollandse dijk* was zichtbaar in het landschap. Rond 1529 legde Frederik Hendrik een indrukwekkend verdedigingswerk aan tijdens de belegering van Den Bosch. De Hollandse linie maakte daar deel van uit en is nu onderdeel van De Groene Vesting, een levende linie. Hoe mooi zou het zijn om deze historische dijk weer zichtbaar te maken in het landschap. Bomen en struiken kunnen daar een mooie vulling bij zijn.

De REKS
Recentelijk zijn de eerste uitkomsten bekend gemaakt van de regionale energie en klimaat strategieën (REKS). Ook voor Vught ligt er een grote opgaaf aan windmolens en/of zonnepanelenvelden: 3 à 4 windmolens, óf de aanleg van zonnepanelen op een oppervlakte van zo'n negentig voetbalvelden (de oppervlakte van de IJzeren Man), of een combinatie van beide.

Bijlage 2. Beschrijving van de Gement, het Helvoirts Broek en de kansen

De REKS (vervolg)
Bij windmolens kijkt men vooral naar gebieden langs de A2. Tijdens een informatieavond op 29 juni jongstleden was men het er wel over eens dat er geen windmolens in de Gement moeten komen vanwege de horizonvervuiling. Mogelijkheden voor zonnepanelen ziet de gemeente bijvoorbeeld in 'Vught-Zuid' en de Gement. De gemeente heeft nog veel grond in eigendom in de Gement. Het standpunt van de gemeente welke richting zij op wil met de Gement is dus belangrijk.

Vaak past een gemeente dergelijke grote zonnevelden landschappelijk goed in. Daarbij zijn bomen aan de noordzijde bijvoorbeeld een optie. Aan de andere zijden kunnen struweel en heggen goede opties bieden voor een landschappelijke inpassing. Het Groen Ontwikkelfonds Brabant heeft hierover recentelijk nog een *brochure* uitgebracht. Deze processen en onderzoeken gaan in 2021 plaats vinden, dus na de gemeenteraad verkiezingen en de gerealiseerde fusie.

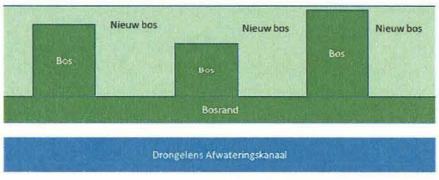
Inplanting rondom boerderijen en woningen
Fietsend door het gebied zie je een aantal boerderijen en woningen die vrij kaal in het landschap staan. Daarvoor is het project *ErvenPlus* een prima middel om dergelijke plekken aan te gaan planten. Ons contact met de weidevogelgroep wekte de indruk dat men geen bezwaar zou hebben tegen erfbeplanting in de Gement.

ErvenPlus 2.0 is een project van Brabants Landschap, Orbis, Brabantse gemeenten en natuurverenigingen. Het project moet zorgen voor verbetering van het leefgebied van erf-bewonende soorten zoals zwaluw, mus, uil en vleermuis. Vught doet ook mee en heeft nog veel budget beschikbaar (er is weinig belangstelling voor). Actie ligt bij gemeente om de boerderijen en woningen in de Gement actief te gaan benaderen. Of ook Brabants Landschap, IVN en Brabantse Milieufederatie, die volgend jaar (2021) starten met een grote publiciteitscampagne voor meer bomen, *Plan B*.

Bosranden aanvullen
Ten noorden van het afwateringskanaal zie je op sommige stukken 'gerafelde' bosjes. Gedeelten hebben bos, andere stukken zijn gewoon als landbouw (mais, weiland) in gebruik, soms ook als (kale) paardenweitjes. De aangrenzende weidevogelpercelen hebben erg veel last van predatoren, die in deze bosjes huizen. Dat kunnen vogels zijn, maar ook zoogdieren zoals vossen. Eén van de ideeën is om deze open stukken in te planten, met bomen en/ of struiken.

Bosranden aanvullen (vervolg)
Dergelijke plannen dienen echter zorgvuldig te worden getoetst aan het weidevogelconvenant. Op de langere termijn kunnen de volgende kansen verder worden verkend en uitgewerkt tot mogelijke pilotprojecten.

Ter inspiratie en om bij te dragen aan vrije ideevorming voegen we onderstaande ideeën toe:

Nieuwe verdienmodellen voor ecosysteemdiensten
Bomen bieden veel ecosysteemdiensten zoals:
> Vastleggen van CO2 in hout en bodem
> Verbeteren van de bodem, waardoor er meer water kan worden vastgehouden
> De biodiversiteit gaat erop vooruit
> Voorkomen van hittestress

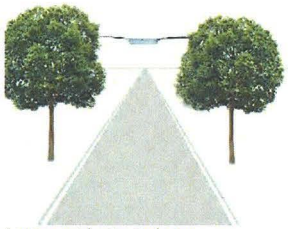
Een aantal van de diensten zal de maatschappij en overheid gaan vergoeden. De regering heeft per 2021 besloten tot een *CO2-heffing bij bedrijven*. Vanwege corona heeft de regering deze heffing met een jaar uitgesteld. Bedrijven moeten dan gaan betalen voor de uitstoot van C02. In 2022 ligt het bedrag per ton op € 30,- en dat loopt op naar € 150,- in 2030 (*bron)*. Een goed ontwikkeld en gezond bos legt tussen de 8 – 12 ton per ha per jaar vast. Voor de doorrekening gaan we hier even uit van 10 ton. Dat betekent dat per jaar er een opbrengst extra te verwachten is voor de boseigenaar van 10 x € 30,- = € 300,- per jaar per ha in 2022, tot € 1.500,- in 2030.

Door heftige regens en langdurige droogte is het steeds belangrijker om regenwater vast te houden. Dat doen bossen uitermate goed. Als een stuk grond 1% meer organisch stof bevat, houdt het 170 m3 water extra vast per ha. Stel dat een waterschap 1 m3 water extra moet bergen, en zij moet daarvoor voorzieningen aanleggen, zoals een extra betonnen bak, dan kost dat zo'n € 60,- per m3. 1% Organisch stof verbetering zou dan 170 x € 60 = € 10.200,- op kunnen brengen.

Nieuwe verdienmodellen voor ecosysteemdiensten (vervolg)
Dus in plaats van een betonnen bak te maken (wat ook weer veel extra CO2 kost, want beton is erg vervuilend) kan een Waterschap beter streven naar gezonde bosbodems. Ook voor het verbeteren van de biodiversiteit en het verminderen van hittestress zijn rekenmodellen te vinden op internet. Dus hier ligt een goede mogelijkheid voor extra maatschappelijke verdiensten.

Creatief gebruik van bomen in de publieke ruimte
Creativiteit is essentieel om het klimaatprobleem aan te pakken en voldoende bomen te kunnen planten. Waarom gaan we niet het huidige wegmeubilair zoals lantaarnpalen of palen voor bevestiging van verkeersborden vervangen door bomen? Of kunnen we er klimop omheen laten groeien, dat tegelijk veel fijnstof opvangt en in het najaar nog kan fungeren als de *last whiskybar* voor de insecten om honing te vinden.

Verticale bosbouw: een 'bomenflat'
We zien de opkomst van voedselflats, waarbij met ledverlichting op een kleine ruimte heel veel voedsel gekweekt kan worden. In Eindhoven Strijp S is woningbouwvereniging Trudo bezig met een *vertical forest* aan de buitenkant van een nieuw te bouwen flat. Zouden bomenflats, dus torens zonder woningen maar met bomen en struiken een optie zijn, waarbij je op een kleine oppervlakte heel veel bomen kwijt kunt.

Lantaarn opgehangen aan bomen

Idem met extra klimop

Verkeersborden opgehangen aan bomen

Bijlage 3. Projectideeën voor fase II (na 2021)

Ideeën fase II

Uit het onderzoek zijn nog meer projectideeën voortgekomen:

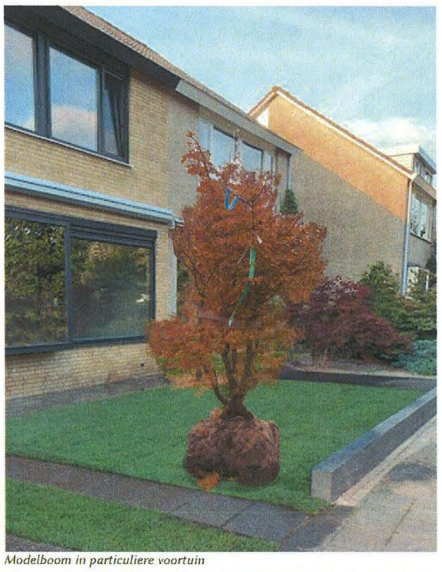
> Het ontwikkelen van een toolbox met creatieve ideeën waarbij het planten van bomen en struiken wel kan. We zitten nu nog vast in het huidige stramien, maar er kan veel meer als je buiten de kaders gaat denken. (In bijlage 2 zijn al een aantal voorbeelden hiervan opgenomen).

> Overige excursies, in de toekomst te koppelen aan nieuwe plantacties, zie volgende pagina's:

Bijlage 3. Projectideeën voor fase II (na 2021)

Excursie: ~~N~~IMBY!
Met behulp van een aantal modelbomen wordt in groepsverband gezocht naar plekken in particuliere tuinen en op boerenerven waar nog ruimte is voor meer bomen. De bomen kunnen tijdelijk worden neergezet en gefotografeerd, zodat de eigenaar van het perceel er nog een nachtje over kan slapen voordat hij of zij de schep in de grond steekt.

Modelboom in particuliere voortuin

Locatie: particuliere tuinen in Vught/ boerenerven in De Gement
Gids: n.t.b.
Vorm: fietstocht
Deelnemers: particulieren/ agrariërs
Attributen: voorbeeldbomen, houten steunen om ze tijdelijk te plaatsen
Datum: maart/ april 2022

Bijlage 3. Projectideeën voor fase II (na 2021)

Excursie: Zij die gaan vallen

Op de middenberm van de N65 vindt op een vroege lenteochtend een bijzondere plechtigheid plaats: een aantal zangers zingen een lamentatie rondom één van de oude Napoleon eiken, als eerbetoon aan alle eiken die op termijn zullen moeten wijken voor de vernieuwing van de rijksweg. De deelnemers aan deze excursie, alsmede toevallige passanten (fietsers, brommers, automobilisten), zijn getuigen van deze gebeurtenis.

Estonian Philharmonic Chamber Choir in een bos

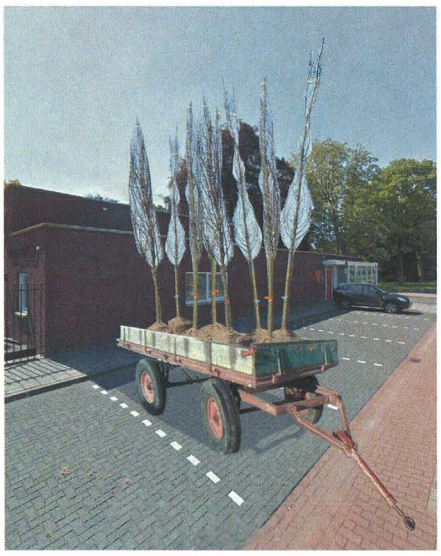
Locatie: middenberm N65
Gids: enkele koorleden/ zangers
Vorm: lamentatie (treurzang)
Attributen: kaarten met daarop de zangteksten
Datum: n.t.b. (gekoppeld aan bomenkap N65)

Bijlage 3. Projectideeën voor fase II (na 2021)

Excursie: Wonderboom

Voor alle bomen die in de eerste ronde van het projectplan (najaar - winter 2020, winter - voorjaar 2021) niet geplant zijn, wordt een excursie in de vorm van een wandelpelgrimage ontworpen. Alle overgebleven bomen worden opgepot, verenigd en opgesteld op handwagens en voortgetrokken op een route van de Meierij naar de Bossche Parade. Onderweg wordt een Marialied gezongen over de ontberingen die zich aandienden bij de verschillende pogingen om bomen en struiken te planten. Eenmaal aangekomen op de Parade, worden er gedroogde bladeren uitgestrooid rondom de wagens. De pelgrimage heeft als doel dat er een wonder geschiedt.

Locatie: route van de Meierij naar de Bossche Sint-Janskathedraal
Gids: de bomen die niet geplant konden worden
Vorm: wandelpelgrimage
Deelnemers: vrijwilligers van de diverse plantploegen en andere betrokkenen
Attributen: handwagens met bomen, groen-witte vlaggen, gedroogde bladeren, Marialied
Datum: n.t.b. in 2022 (als afsluiting van het project)

PODIUM C
Naar een duurzame samenleving

Notitie uitbreiding fase 2 BOMEN over BOMEN

"Kunstenaars hebben de unieke kracht om de samenleving op een intrigerende manier richting verandering te duwen. Ik geloof dat kunstenaars dat podium nodig hebben, en meer nog, dat de samenleving en het bedrijfsleven die kunstenaars nodig hebben. Onverwachte samenwerkingen leveren onverwachte ontwikkelingen. Creativity Creates Change",
aldus Matthijs Bosman, regisseur Podium C

HET KLIMAAT en de urgentie van BOMEN planten

In het kader van het wereldwijde klimaatdebat staat het bomenbestand misschien wel als eerste noodzaak genoteerd. Logisch dan ook dat ervan allerwegen aangedrongen wordt om meer bomen te planten vanwege de gunstige effecten op klimaat, biodiversiteit, CO2 opslag en nog zoveel meer. Daarentegen worden we dagelijks geconfronteerd met een enorme bomenkap in Nederland en Europa en ver daarbuiten.

Deze contradictie vormde de inspiratie voor het project Bomen over Bomen. Vooraleerst ging dit plan uit van een grootschalig onderzoek naar de plantmogelijkheden in de natuurgebieden De Gement en Helvoirts Broek. Dit onderzoek is uitgevoerd door Vermeer Duurzame Diensten. In lijn met de visie en doelstellingen van Podium C werden de kunstenaars Cathelijne Montens en Krijn Christiaansen erbij betrokken. De zienswijze van deze kunstenaars en de regierol van Matthijs Bosman resulteerde in een plan klaar voor uitvoering van concrete plantacties in een gebied waarvan we inmiddels de grenzen hebben opgerekt naar het Groene Woud. We zijn ervan overtuigd dat het plan, aangevuld met onze ideeën voor burgerparticipatie, een voorbeeldproject is voor onze provincie.

Start "Bomen over Bomen"

Medio 2020 ontstond het idee om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om in de grootschalige gebieden met natuurfuncties van de gemeente Vught in de komende jaren bomen te planten. Besloten werd een onderzoek te doen naar de mogelijkheden in de natuurgebieden De Gement en Helvoirts Broek. Besloten werd - geheel volgens de visie en doelstelling van Podium C – **om** kunstenaars hierbij te betrekken omdat zij een heel eigen bijdrage kunnen leveren aan de klimaatdoelstellingen en daarmee vooral de belangstelling voor het planten van bomen te doen groeien. Dat onderzoek – zijnde fase 1 - is afgerond en

het plan is klaar voor uitvoering. Voorts werd besloten om op basis van de conclusies in het onderzoek om de grenzen van het plantgebied te vergroten tot de gehele gemeente Vught.

In het plan 2020 was uitgegaan van de locaties DE GEMENT en HELVOIRTS BROEK. Reacties en ervaring hebben ons geleerd dat het draagvlak voor onze visie en ideeën gemeente breed moet worden uitgedragen. Aan belangstelling ontbreekt het immers niet. Het plantonderzoek in fase 1 is in december 2020 afgerond. Fase 2 – dit plan en begroting – kijkt naar de gehele gemeente Vught binnen het kader van Het Groene Woud. Podium C is een samenwerking gestart met HOT, VET, NMV en KANT onder de betekenisvolle naam PLATFORM DUURZAAM VUGHT.

ACTIES FASE 2
Een en ander heeft samengevat geresulteerd in de volgende 4 acties:

- Actie 1 - Kick-off/excursie/bijeenkomst (webinar) met alle betrokkenen
  Opbrengst 50 bomen
  Gepland mei/juni 2021
  Kunstenaars *Cathelijne Montens en Krijn Christiaansen*

- Actie 2 - Voorpootrecht: excursie, bijeenkomst(webinar), actie
  Opbrengst 50 bomen
  Gepland september/oktober 2021
  Kunstenaars *Cathelijne Montens en Krijn Christiaansen*

- Actie 3 - Weidevogels en De Gement: Discussie plantmogelijkheden (webinar), acties
  Opbrengst 50 bomen of struiken
  Gepland november/december 2021
  Kunstenaars *Cathelijne Montens en Krijn Christiaansen*

- Actie 4 - Op stap met de Groene Kansenkaart
  Publieksactie en -oproep om zoveel mogelijk plantlocaties te inventariseren
  Opbrengst 2000 bomen
  Gepland mei 2021/mei 2022
  Kunstenaars *Bart van Dongen, musicus*
  Inspiratie *Marleen van Tilburg, tekst*

Acties 1 t/m 3 zijn opgenomen in het uitvoeringsplan op basis van de resultaten van het onderzoek in Fase 1.

Actie 4 is – op basis van voortschrijdend inzicht en door gesprekken in de eerste maanden van 2021 zijn de lokale natuur- en milieuorganisaties VET, NMV, HOT en KANT het

samenwerkingsverband DUURZAAM VUGHT aangegaan met als doelstelling om in fase 2 aanzienlijk meer groen/nieuwe natuur te kunnen realiseren naast de onderzoeksgebieden Helvoirts Broek en De Gement. *Samengevat zijn de 4 acties gebaseerd op onderstaande uitgangspunten:*

- *Deel het verhaal over de noodzaak van het planten van bomen*
- *Benut ieder hoekje en gaatje, hoe klein ook*
- *Kies de juiste soort bomen*
- *Zet de BOMEN KANSEN KAART in*

Deze 4 acties worden in hoofdlijnen als volgt uitgewerkt:

- *DEEL HET VERHAAL*

- Publieksacties
- Discussiebijeenkomsten (WEBINARS)
- Creatieve plantacties
- Inzet sociale en gedrukte lokale media
- Nieuwsbrieven

- *BENUT IEDER HOEKJE EN GAATJE*

- Samenwerking met HOT, KANT, VET en NMV
- Actie Ontdek een plekje
- Voorpootrecht

- *KIES DE JUISTE SOORT*

- Welke boom waar en wanneer
- Wanneer bomen, waar struweel, zaailingen
- Samenwerking met Brabantse Populierenvereniging en andere regionale initiatieven als Plan B (samenwerking IVN/Brabants Landschap/Brabantse Milieufederatie)

Herintroductie *BOMEN KANSEN KAART*
In samenwerking met de gemeente Vught – VUGHT-HELVOIRT-CROMVOIRT - willen we zowel het bestaande bomenbestand in kaart brengen als ook nieuwe mogelijkheden blootleggen voor het planten van bomen en struweel in Vught, Helvoirt en Cromvoirt. De succesvolle BOMEN KANSEN KAART van enkele jaren geleden zal opnieuw worden geïntroduceerd als een probaat middel om de inwoners te betrekken bij het nut en noodzaak van het planten van bomen. Deze kansenkaart was indertijd gericht op de gemeente Vught. Inmiddels zijn Cromvoirt en Helvoirt ook toegetreden tot de gemeente Vught waardoor het bereik groter zal zijn.

Concrete eerste voorbeelden in 2021

Nadat wij ons plan BOMEN over BOMEN hadden voorgelegd aan de directie van **FORT ISABELLA** lieten zij weten graag te willen aansluiten bij ons plan. Zij hebben ruimte en ook plannen om minstens **40 bomen** te planten in komend najaar. Bovendien zijn de bouwplannen voor het ISABELLAVELD volop in ontwikkeling. In de plannen van het burgercomité wordt uitdrukkelijk gesproken over een groene ontwikkeling, in het bijzonder door handhaving bestaande bomen en deze aan te vullen met nieuwe aanplant, naar schatting een **44-tal stuks.**

COMMUNICATIE en PLANNING

De focus van het communicatiebeleid ligt op het delen van onze ambities, het betrekken van de burger bij die ambitie, hen aan te spreken op zijn of haar rol bij het behouden van een 'leefbare' toekomst. Kort samengevat: begrip en draagvlak vergroten voor de klimaatdoelstellingen en de noodzaak om met het planten van bomen daar een wezenlijke bijdrage aan te leveren.

COVID-19

Podium C is in 2020 in samenwerking met HOT, NMV en KANT betrokken geweest bij een aantal plantacties. Podium C heeft helaas vanwege de beperkende COVID-19 maatregelen in 2020 geen publieksactiviteiten kunnen organiseren. Om die reden is nu besloten om in 2021 – wanneer de Covid-19 maatregelen weer ruimte bieden - prioriteit te geven aan digitale publieksacties in de vorm van webinars, nieuwsbrieven enz. Alles in combinatie met concrete plantactiviteiten in kleine kring. We gaan ervan uit dat in het najaar weer grote publieksactiviteiten zullen worden toegestaan. In de tweede helft van 2021 en eerste helft van 2022 worden de bomen geplant zodra het seizoen dat toelaat.

Aandachtspunten

- Inzet en betrokkenheid van kunstenaar(s) bij de 4 genoemde acties
- Speciale actiepagina Bomen over Bomen op Podium C-website www.podiumc.nu
- De formalisering van de samenwerking HOT, KANT, NMV, Podium C en Het Groene Woud tot het DUURZAAM VUGHT

Speciaal plant-programma ontwikkelen voor Gemeente Vught e.o. met plantacties langs de twee Vughtse traversen (**het spoor Noord-Zuid en N65**) richting het **ZORGPARK Reinier van Arkel.** Een grove schatting leert ons dat uiteindelijk voor een **6 à 8000-tal bomen in de komende 4 tot 8 jaar** tot de mogelijkheden behoort. Om dit te stimuleren en ook te realiseren is een intensief communicatie en ontwikkeltraject onmisbaar.

Publieksbereik

- Website
- Nieuwsbrieven
- Sociale media – Linkedin/Facebook In Our Nature
- Provinciale, regionale en lokale media
- Free publicity – plan, persberichten, opiniërende artikelen, interviews lokale radio & tv
- Webinars (3 x) gekoppeld aan thema's Klimaat & Bomen, Voorpootrecht, Weidevogels
- Lancering en première van de BLADBLAZERSSYMFONIE

Communicatiemiddelen

- Publieksactie Ontdek een Plekje: lokale omroepen, regionale media, sociale media.
- Bomen Kansenkaart: lokale omroepen, regionale media, sociale media.
- Acties kunstenaars: lokale omroepen, regionale media, sociale media.
- Fysieke plantacties: films delen via nieuwsbrieven, website Podium C en websites van onze partners HOT (Huis en Omgeving in Transitie), KANT (Klimaatadaptatie Natuur en Tuin), VET (Vughtse Energie Transitie) en de stichting Natuur en Milieu Vught (NMV) en lokale omroepen
- Webinars met informatie en debat. De resultaten van webinars worden gedeeld middels nieuwsbrieven, website PC en verwante websites van o.m. partners als KANT, HOT, NMV en de lokale omroepen

PROJECTPLAN EN BEGROTING FASE 2

Financiering van het planonderzoek met voorstellen voor fase 2 in 2021 is in 2020 afgerond met dank aan de Project Advies Commissie -commissie van Het Groene Woud. Omdat de 4e actie (fase 2) is toegevoegd aan het plan is de begroting voor fase 2 aangepast. Het projectplan Bomen over Bomen fase 1 is gepubliceerd op onze website www.podiumc.nu

De **totale kosten voor fase 2 in 2021 en 2022 bedragen € 45.000 inclusief BTW**. De stichting heeft geen mogelijkheden meer om de BTW te verrekenen met de betrekkelijk bescheiden inkomsten.

Voor de bekostiging van de begroting zijn/worden verzoek ingediend bij het Landschapsfonds Groene Woud, Waterschap De Dommel, Gemeente Vught, Prins Bernhard Cultuurfonds, Kunstloc Brabant en een aantal klimaat-actieve partners in het bedrijfsleven. Ook andere fondsen zullen worden benaderd. De vernieuwde begroting is als **bijlage** gevoegd bij het plan BoB 2021/2022 fase 2.

Bomen kosten geld en zijn dus niet gratis. Podium C en haar samenwerkende partners hebben goede contacten om tegen vriendschappelijke tarieven bomen te kopen. Vooralsnog is dit in de begroting PM opgenomen.

Wij geven er de voorkeur aan om cofinanciering in de vorm van een ***opdracht*** *te koppelen aan een of meer van de onderdelen van de begroting. Wij zijn bovendien beschikbaar om op deze wijze de gemeenten in HET GROENE WOUD te adviseren over de mogelijkheden om het bomenbestand op hun hun gemeentegrond te vergroten.*

Ten slotte

Podium C streeft naar ondersteuning van een dragende gemeenschap – een burgerinitiatief - die bij haar ontwikkeling naar een betere wereld zoveel mogelijk mensen wil betrekken en de ontwikkelingen daarin met velen wil delen. Podium C ambieert een koers waarin onderzoek, ontwikkeling en resultaten gedeeld worden met een breed publiek. Immers, het geluid om te verduurzamen en te vergroenen moet aantrekkelijk worden voor velen. We willen nieuwe generaties laten ondervinden dat kunstenaars een groot verschil kunnen maken door hen te betrekken bij of een rol te geven in maatschappelijke transities.

Nu de mens de afgelopen tijd – in het bijzonder door Covid 19 – gedwongen werd zich enigszins terug te trekken, ontstond meer bewustzijn voor andere vormen van leven in relatie tussen mensen en de natuur. Binnen deze context willen we mensen op een soms lichtvoetige, humoristische en soms serieuze, instructieve manier bewust maken van andere actoren dan wijzelf: de bomen en struiken.

COVID-19 heeft meer dan ooit duidelijk gemaakt dat verduurzaming en een beter beheer van klimaat, bos en natuur hand in hand moeten gaan. Virologen voorspellen al jaren dat een wereldwijde pandemie onvermijdelijk is. De economische ontwikkelingen, het neoliberalisme en de ongeremde globalisering zijn van dien aard dat het roer om zal moeten. Welnu, de onverbiddelijke aanval van Corona dwingt ons tot actie. Dat zien we als onze en opdracht.

Frida Rouppe van der Voort, communicatie Podium C
John Vermeer, Vermeer Duurzame Diensten
Wim Claessen, projectleider Podium C

Vught, maart 2021

Website	www.podiumc.nu
LinkedIn-groep	https://www.linkedin.com/groups/8288698/

	BEGROTING PROJECT BOMEN OVER BOMEN FASE 2 - periode mei/2021 - juni/2022					VERDEEL EN CONTROLEKOLOMMEN					
	Kosten	Uitvoerder	subtotalen	vierkant telling		PBF Groen en Buurt	Landschap	Kunstloc	gemeente VUGHT	Podium C en Partners	vierkant telling
1	Bomen over Bomen, kickoff-excursie en plantplan		€ 5.800,00								
	Webinar over (bijv) Bomen en weidevogels	VDD/PC		€ 1.200,00			€ 1.200,00				
	Kunstenaars, inzet en materialen	KCCM		€ 1.500,00				€ 1.500,00			
	Gids en fotograaf, registratie excursie	PC		€ 900,00		€ 900,00					
	Communicatie actie 1	PC		€ 600,00		€ 600,00					
	Aanschaf bomen	PC		€ 100,00			€ 100,00				
	Organisatie en regie	VDD/PC		€ 1.500,00			€ 1.500,00				
2	Voorpootwat		€ 7.700,00								
	Webinar over voorpootrecht	VDD/PC		€ 1.200,00					€ 1.200,00		
	Inzet Kunstenaars, ontwerp en teksten	KCCM		€ 1.500,00				€ 1.500,00			
	Gids, Handleidingskaart, Materialen en organisatie excursie	KCCM/VDD		€ 1.000,00				€ 1.000,00			
	Onderzoek voorpootrecht / gids en juridisch expert	DDW/SW		€ 900,00			€ 900,00				
	Actie en verhalen voor website schrijver	PC/DDW		€ 1.200,00			€ 1.200,00				
	Aanschaf bomen	PC		€ 100,00			€ 100,00				
	Communicatie actie 2	PC		€ 600,00		€ 600,00					
	Overige kosten	PC		€ 1.200,00						€ 1.200,00	
3	Kijken en bekeken worden		€ 9.200,00								
	Weidevogels / opties in de Gement	VDD		€ 2.500,00				€ 2.500,00			
	Webinar over kunst, bomen en klimaat	VDD/PC		€ 1.200,00						€ 1.200,00	
	Excursie , spelontwikkeling en materialen	DDW/KCCM		€ 500,00			€ 500,00				
	Excursie , spelontwikkeling en materialen	DDW/KCCM		€ 1.000,00				€ 1.000,00			
	Bomen Kans Kaart en Publieksactie	PC/GEM		€ 1.200,00					€ 1.200,00		
	Kunstenaars, inzet en materialen	KCCM		€ 1.200,00				€ 1.200,00			
	Communictie actie 3	PC		€ 600,00		€ 600,00					
	Overige kosten	PC		€ 1.000,00						€ 1.000,00	
4	Verder kijken en plantlocaties zoeken		€ 13.700,00								
	aanvullend onderzoek naar bomenplant	VDD		€ 2.000,00			€ 2.000,00				
	aanvullend onderzoek naar bomenplant	VDD		€ 3.000,00					€ 3.000,00		
	Bladblazer symphonie compositie	BvD		€ 2.500,00		€ 2.500,00					
	Inzet kunstenaars	KCCM		€ 3.000,00				€ 3.000,00			
	Aanschaf bomen	PC		€ 1.700,00			€ 1.700,00				
	Communicatie actie 4	PC		€ 600,00		€ 600,00					
	Overige kosten	PC		€ 900,00						€ 900,00	
5	Overhead Podium C / organisatie/ artistieke regie	PC	€ 3.500,00	€ 3.500,00			€ 3.500,00				
6	Subsidiescan Bureau MORE	More	€ 750,00	€ 750,00			€ 750,00				
7	Ontwikkeling en voorbereiding fase 3 in 2022	PC/VDD	€ 750,00	€ 750,00			€ 750,00				
	Ontwikkeling en voorbereiding fase 3 in 2022		€ 750,00	€ 750,00					€ 750,00		
8	Subtotaal		€ 42.150,00	€ 42.150,00		€ 5.800,00	€ 14.200,00	€ 11.700,00	€ 6.150,00	€ 4.300,00	€ 42.150,00
9	Onvoorzien 5%	Podium C	€ 2.107,50	€ 2.107,50		€ 290,00	€ 710,00	€ 585,00	€ 307,50	€ 215,00	€ 2.107,50
		incl BTW	€ 44.257,50	€ 44.257,50		€ 6.090,00	€ 14.910,00	€ 12.285,00	€ 6.457,50	€ 4.515,00	€ 44.257,50
				vierkant telling		PBF Groen en Buurt	Landschap	Kunstloc	gem VUGHT	Partners	vierkant telling

	Baten			incl BTW
11	Prins Bernhard Groen / Cultuurfonds			€ 6.090,00
12	Landschapsfonds HGW			€ 14.910,00
13	Kunstloc			€ 12.285,00
14	Gemeente Vught			€ 6.457,50
15	Eigen bijdrage Podium C en partners			€ 4.515,00
	Totale baten	incl BTW		€ 44.257,50

PODIUM C

Naar een duurzame samenleving

College van B&W en team PODIUM C
Kennismaking vrijdag 18 maart 2021

GESPREKSNOTITIE

In januari heeft u van ons ontvangen de resultaten van het onderzoek BOMEN OVER BOMEN met een voorstel voor een drietal concrete acties en een voorlopige begroting. Gisteren heeft u van ons de nadere concretisering van dit plan ontvangen inclusief een vierde actie. Dit plan is voorzien van een geactualiseerde begroting. Over dit plan willen wij graag op korte termijn met u en met de andere beoogde partners – zoals beschreven in de begroting - in gesprek gaan. Voor nu stel ik voor onderstaande agenda te volgen.

Om een en ander goed te kunnen voorbereiden hebben wij uw uitnodiging op prijs gesteld om nu nader kennis te maken en u in grote lijn te informeren over visie en doelstellingen van Podium C. Deze toelichting zal worden gegeven door **Matthijs Bosman**, kunstenaar en inhoudelijk regisseur van Podium C.

Voorts zal **John Vermeer** een toelichting geven over de opzet van het onderzoek en de in het oog springende knelpunten die hij heeft ervaren. Het onderzoek is vooralsnog beperkt tot de natuurgebieden Helvoirts Broek en DE GEMENT. Wij graag bereid om het onderzoek uit te breiden over de gehele gemeente Vught. Een kleine aanzet daartoe treft u aan in het plan.

Frida Rouppe van der Voort is verantwoordelijk voor de communicatie en zal in hoofdlijnen onze ideeën over publieksbereik. Dit onderzoek gaat immers niet alleen over hoeveel bomen er geplant kunnen worden maar vooral ook over vergroting van belangstelling voor en steun van het draagvlak onder de Vughtse inwoners. Ook zal Frida informatie geven over projecten en activiteiten in voorgaande jaren en indien gewenst deze informatie op schrift toesturen.

Tenslotte wil ik aan het slot afspraken maken over plannen en planning van activiteiten ervan uitgaand dat we beide deze plannen ondersteunen.

Vught, 18 maart 2021

Wim Claessen

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

SeniorenBus Vught

Vertegenwoordigers:
Bernard Doorenbos, voorzitter
Jozef Kok, vice-voorzitter
Jan Heessels, secretaris

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

19 maart, 14.00 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zichzelf voor.
- De SeniorenBus wil eenzaamheid tegengaan en maatschappelijk isolement onder ouderen voorkomen. Daartoe bieden zij begeleid vervoer aan binnen Vught. Ook rijden ze naar het JBZ in Den Bosch en Boxtel. Er is aansluiting gezocht in Helvoirt. Er zijn al abonnee-aanvragen en een kandidaat-bestuurslid.
- De SeniorenBus heeft 400 vaste abonnees en rijdt jaarlijks 20.000 ritten (cijfer 2019). In 2020 is een kleine afname zichtbaar van de abonnees en ongeveer de helft van de ritten vanwege corona. Ze draaien op 85 vrijwilligers met 4 bussen. Er zijn tot nu toe steeds voldoende vrijwilligers te vinden.
- De SeniorenBus zit nu op circa kwart van ritten t.o.v. 2020. Nu worden ook vaccinatieritten gereden, ook voor niet-abonnees, met dank aan extra subsidie van de gemeente.
- De SeniorenBus werkt samen met SeniorenBus 's-Hertogenbosch en ANWB Automaatje. Daarnaast is er samenwerking met organisaties en instellingen voor ouderen, bijvoorbeeld voor activiteiten.
- De SeniorenBus is naast subsidie van de gemeente afhankelijk van donateurs en sponsoren.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Het bestuur is blij met het 'right to challenge' uit het coalitieakkoord.

- Op termijn is nieuwe huisvesting gewenst. Nu is er een tijdelijk onderkomen in de voormalige Hertog van Brabantschool. Als dit gebouw verdwijnt wil het bestuur samen met de gemeente op zoek naar nieuwe huisvesting.
- In 2018 is de SeniorenBus uitgekozen voor een 3-jarig project 'Samen ouder' van het Oranjefonds. Als dit afloopt moet er opnieuw naar de financiën gekeken worden. Met name ook voor de investeringen in nieuwe bussen, mogelijk elektrisch.
- Ondanks dat vrijwilligers nu geen probleem zijn, blijft continuïteit aandachtspunt.
- De SeniorenBus ziet AutoMaatje als waardevolle aanvulling op de dienstverlening. Het bestuur wil graag met de portefeuillehouder van gedachten wisselen over hoe deze samenwerking verder vorm te geven.

Vervolgafspraken:

- Afgesproken wordt om voor de zomer nog eens verder te praten met wethouder Van de Ven.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder van de Ven (ouderen)
- Wethouder du Maine (verkeer)

Bijlage:

- PowerPoint presentatie

GEMEENTEBESTUUR 19 MRT 2021

BERNARD DOORENBOS (VZ)
JOZEF KOK (VICE VZ)
JAN HEESSELS (SECR)

Doel SeniorenBus

- Terugdringen isolement en uitsluiting van senioren
- Vervoer van deur tot deur voor bewoners van Vught
- Senioren (55+) van gemiddeld 82 jaar oud
- Die beperkt mobiel zijn (20% heeft een rollator)
- Die voor vervoer van ons afhankelijk zijn
- Die maatschappelijk mee willen blijven doen
- Meer vrouwen dan mannen (75% en 25%)
- Deels alleenstaand (50%)
- Die een aantal dagen per week naar de dagbesteding gaan (30% van de ritten)
- Veel ritten naar een (para)medische bestemming
- Veel periodiek terugkerende ritten
- vaccinatie

SeniorenBus Vught

SeniorenBus

- Stichting met ANBI status; opgericht dec. 2014
- 400 abonnees. 2019 toename met 60, 2020 afname vermoedelijk door Corona. Lange termijn prognose moeilijk
- 85 vrijwilligers. 2020 stijging met 8
- Vier bussen
- Aantal ritten: in 2019: **19.487**; in 2020: **9.836**
- Aan tal ritten 2021 t/m heden: **2.043**;
- Vaccinatie: 140 ritten, waarvan 50 geen abonnees
- Huisvesting: tijdelijk Brabantlaan

SeniorenBus Vught

Financiën

Inkomsten	**2020**	**tov 2019**
Opbrengsten vervoer:	€ 30.964	-25 %
Subsidie gemeente	€ 7.613	+1%
Oranje Fonds	€ 4.000	0%
Overige opbrengsten:	€ 17.800	0%
Uitgaven		
Directe kosten vervoer:	€ 25.670	-11%
Aanschaf vierde bus:	€ 40.085	
Overige kosten:	€ 12.157	-16%
Afschrijvingen:	€ 26.385	+18%

Met wie werken we samen?

- Seniorenbus 's-Hertogenbosch
- ANWB Automaatje (Welzijn Vught)
- Gemeente Vught
- Donateurs, sponsoren en reclame-afnemers
- Anders Bezig Zijn *ABZ
- Zorgaanbieders
  - Vivent
  - Vughterstede
- Ouderenorganisaties
  - Ouderen Samen Vught
  - Belangenvereniging Senioren Vught *BSV (voorheen KBO Vught)
  - Vereniging 55plus Helvoirt

SeniorenBus Vught

bespreekpunten

- Samenwerking met Automaatje
- Financiele mogelijkheden na Oranjefonds
- Uitbreiding samenwerking in het sociale domein
- Welke voordelen heeft de gemeente Vught met de SB
- Hoe kunnen wij inspelen op het seniorenbeleid van de Gemeente

Verslaglegging Kennismaking '100 dagen gesprek'

Organisatie: Ondernemersvereniging Helvoirt OVH

Ondernemers Vereniging Haaren
Biezenmortel • Haaren • Helvoirt • Esch

Vertegenwoordigers:
Martijn van der Heijden, voorzitter
Dianne Commissaris, bestuurslid

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

26 mei, 11.00 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- De aanwezigen stellen zichzelf voor.
- OVH is het ondernemersnetwerk voor ondernemers wonend en/of werkend in Helvoirt, Haaren, Esch en Biezenmortel. Nu nog voor de vier dorpen, maar men is bezig met een omzetting naar een ander netwerk. Het is wel de bedoeling om Haaren en Helvoirt bij elkaar te houden. OHV heeft 110 leden, waarvan 55 uit Helvoirt.
- Er is nog geen samenwerking met Vught MKB/Ondernemerskamer. De eerder geplande kennismaking is uitgesteld i.v.m. Corona. Er is al wel contact geweest met de centrummanager. Zij kunnen veel leren van Centrummanagement Vught over creëren van meer eenheid en leven in het centrum van Helvoirt.
- OVH had een goede relatie met gemeente Haaren; korte lijnen met wethouders en beleidsmedewerkers.

Aandachtspunten voor komende bestuursperiode:
Uit een belrondje langs de ondernemers kwamen de volgende punten naar voren:

- OHV wil graag weten welke afspraken met gemeente Haaren zijn overgenomen en hoe lang gelden deze afspraken (b.v. de decemberverlichting in het centrum van Helvoirt t/m volgend jaar) dan gelden. Verder: hoe zit het precies met de precariobelasting, regelingen/subsidies, vergunningverlening en bestemmingsplannen.
- Er komt een nieuw bestemmingsplan voor het hele buitengebied van de gemeente Vught. Dit gebeurt in samenspraak met ondernemers, inwoners en belangengroeperingen.
- OHV wil graag onderzocht hebben of de manier van reclamebelasting in het centrum van Vught ook in Helvoirt ingevoerd kan worden.
- De winkeltijden in Vught zijn ruimer dan in Helvoirt. Er komt een voorstel om deze ook in Helvoirt in te voeren.

Vervolgafspraken:

- 6 april is er een vervolgafspraak om uitgebreid de gestelde vragen te beantwoorden.
- OHV wordt uitgenodigd om aan te kaarten welke regelgeving simpeler of misschien zelfs wel afgeschaft kan worden.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder du Maine (economische zaken)
- Wethouder Vos (ruimtelijke ordening, buitengebied)
- Wethouder Potters (vergunningen)

Ondernemers Vereniging OVH

Biezenmortel • Haaren • Helvoirt • Esch

Ontmoeten - Leren - Samenwerken

OVH is hét ondernemersnetwerk voor alle ondernemers wonend en/of werkend in de mooie dorpen Helvoirt, Haaren, Esch en Biezenmortel.

110 Leden, met verdeling over de kernen (maart 2021):

- Helvoirt: 55
- Haaren: 48
- Esch: 4
- Biezenmortel: 3

55 leden wonend en/of werkend in Helvoirt^, verdeling over branches:

- Zakel. & pers. dienstverlening*: 21
- Bouw/infra/transport/auto/tank: 12
- Winkels: 10
- Horeca: 6
- Agrarisch: 2
- Toerisme: 2
- Beheer/holding: 2

^ waaronder 4 leden die wonen in Vught.
* administratie, verzekeringen, hypotheken, notaris, makelaar, kapper, schoonheidssalon, coaching, training, advies.

Bestuur: Martijn van der Heijden (voorzitter), Patrick van Ravensteijn (secretaris/penningmeester), Dianne Commissaris en Wendy van der Sande.

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Bewonersvereniging Poort van Vught

Vertegenwoordigers:
Ronald Meulendijks
Rick Bos
Astrid Verkuijlen
Lisette Donkers
Erik Bolsius
Manon Garritsen

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

26 maart, 10.00 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zichzelf voor.
- De bewonersvereniging bestaat uit een aantal bewoners en omwonenden van het Isabellaveld. Zij zetten zich in om een groene leefomgeving te creëren in de nieuwe wijk, passend bij de bestaande wijkdelen om hen heen. Er zijn verschillende expertises aanwezig binnen de bewonersvereniging, zoals een stedenbouwkundige, een communicatieadviseur.
- Er wordt een korte film getoond over het Isabellaplan. De film is samen met Woonstichting Charlotte van Beuningen gemaakt als voorbeeld hoe bewoners zelf met een plan komen voor een diverse wijk inclusief sociale huurwoningen.
- De bewonersvereniging wil het plan graag samen met de gemeente verder uit werken. Men ziet dit als een fantastische kans om burgerparticipatie op de kaart te zetten samen met een enthousiaste groep bewoners en Woonstichting Charlotte van Beuringen.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- De bewonersvereniging wil graag met de gemeente in gesprek blijven en samen actief aan tafel zitten. Ze zijn blij met de kans om dit gesprek te hebben en willen graag als burger blijven participeren met de coalitie.

Vervolgafspraken:

- Het traject van de nieuwe woonvisie wordt eerst afgerond alvorens hierover verder gesproken wordt.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder Potters (Wonen, Burgerparticipatiebeleid)

- Wethouder Vos (ruimtelijke ordening)

Bijlagen:

- Isabellaplan - versie 23 oktober 2020
- Film van de plannen: https://youtu.be/zTGjCpgpgWg

Isabellaplan

Voorstel voor verdere invulling van de wijk Isabellaveld

Onderdeel van de Poort van Vught

Gevarieerd

Groen

Verbindend

Opgesteld door de Bewonersvereniging Poort van Vught
23 oktober 2020

Samenvatting

De gemeente Vught wil de komende jaren een nieuwe wijk ontwikkelen op het Isabellaveld. Het Isabellaveld maakt deel uit van de 'Poort van Vught', die naast het Isabellaveld bestaat uit de Kampdijklaan en Prinsenlaan en de mooie entree van Vught vormt; groen, ruimtelijk, historisch en strategisch gelegen.

De gemeente heeft de toezegging gedaan dat bewoners mee mogen denken over de verdere invulling van het Isabellaveld. Toen de eerste 53 woningen zijn gerealiseerd, hebben de omwonenden echter geen inspraak gehad in de indeling van de wijk als geheel. Om te voorkomen dat ook de verdere invulling van de wijk is uitgewerkt voordat de bewoners worden betrokken, heeft de Bewonersvereniging Poort van Vught het initiatief genomen om zelf met een voorstel voor de inrichting van het Isabellaveld te komen: het Isabellaplan.

Isabellaplan

Het Isabellaplan is een door de bewoners gedragen voorstel voor de inrichting van een gevarieerde, groene en verbindende wijk. Om te zorgen dat het een haalbaar en aanvaardbaar plan is, dat past binnen de ambities van de gemeente, zijn in plan uitgangspunten gehanteerd op basis van het vigerende Bestemmingsplan, de Woonvisie, de Nota 'Groen Verbindt' en het Beeldkwaliteitsplan, welke door de Vughtse gemeenteraad zijn vastgesteld:

- Prettig wonen voor iedereen
- Een gevarieerd woningaanbod van 134 woningen
- Verbindend en sociaal
- Veilig en volgens de normen
- Iedereen zicht op groen
- Groen, ruimtelijk en duurzaam
- Goed voor Vught

Isabellaplan: plattegrond inrichting wijk

Voorleggen aan de gemeenteraad

De Bewonersvereniging wil met het Isabellaplan laten zien hoe mooi het Isabellaveld met de resterende 81 woningen kan worden ingericht en wat voor goede ideeën het kan opleveren als de gemeente geëngageerde burgers de ruimte geeft om deze uit te werken.

We leggen ons plan voor aan de gemeenteraadsfracties van de gemeente Vught met de vraag om het Isabellaplan te steunen en het gemeentebestuur op te roepen om dit plan als uitgangspunt te nemen voor de verdere inrichting van de wijk en de bewoners een plek aan tafel te geven bij de nadere uitwerking en implementatie.

Inhoudsopgave

Samenvatting 1

Inleiding 2

1. Achtergrond 3

Noodzaak tot woningbouw 3

Woningen voor diverse groepen 3

Financiële aspecten 3

Politieke besluitvorming: kaders voor Isabellaveld 4

Verbouwing spoor 7

Belangen van de bewoners 7

2. Een schets van de omliggende wijken en omgeving 9

De wijken van het Stadhouderspark 9

Een schets van de bestaande bebouwing 12

Een schets van de omliggende natuur 13

Een schets van de geschiedenis van het gebied 14

3. Uitgangspunten voor de invulling van het Isabellaveld 16

4. Voorstel 19

A. Woonhuizen 20

B. Appartementen 20

C. Verzetsheldenpark en Isabellatuin 22

D. Sociale voorziening 23

E. Groene geluidswal 23

E. Verkeersstromen 24

Overwegingen ten aanzien van de voorgestelde indeling van de wijk 24

Isabellaplan: 134 woningen met een gevarieerd aanbod 25

Doorstroomwoningen 26

Overige overwegingen 26

Fasering plan 27

5. Stappenplan 28

6. Tot slot: visitekaartje 29

Inleiding

De Poort van Vught is de groene entree van Vught. Het is een schitterende locatie: dichtbij de uitvalswegen, nabij het centrum van zowel Vught als Den Bosch en op loopafstand van het Drongelens kanaal en de Gement, de Vughtse Heide en het Bossche Broek. De Poort van Vught wordt gevormd door de nieuwe wijk Het gebied ligt tussen Fort Isabella, het Stadhouderspark en het spoor.

De gemeente Vught is voornemens om op het Isabellaveld een gevarieerde wijk te ontwikkelen. Het Isabellaveld is verwant aan het naastgelegen Stadhouderspark, maar heeft tegelijkertijd een eigen signatuur met gevarieerd metselwerk, veel groen en ruimte. Het Isabellaveld wordt gefaseerd ontwikkeld. De eerste 53 woningen zijn thans gerealiseerd.

De gemeente Vught heeft de toezegging gedaan dat bewoners mee mogen denken over de verdere invulling van het Isabellaveld. Toen de eerste 53 woningen zijn gerealiseerd, hebben de omwonenden echter geen inspraak gehad in de indeling van de wijk als geheel. Om te voorkomen dat ook de verdere invulling van de wijk is uitgewerkt voordat de bewoners worden betrokken, heeft de Bewonersvereniging Poort van Vught (bestaande uit de nieuwe bewoners van het Isabellaveld en van de naastgelegen straten Kampdijklaan en Prinsenlaan) het initiatief genomen om zelf een plan voor de wijk geschreven: het Isabellaplan.
Dit betreft een voorstel van de bewoners om het Isabellaveld in te richten en te ontwikkelen tot een groene, leefbare en duurzame wijk en een verrijking voor de Poort van Vught en de gemeente Vught als geheel. Deze benadering past uitstekend binnen de Woonvisie van de gemeente Vught, die stelt dat de gemeente ruimte biedt voor initiatieven van inwoners die passen binnen de ambities van Vught en helpt waar zij kan om deze te faciliteren.

Om tot een realistisch plan te komen, is rekening gehouden met de gemeentelijke context, externe ontwikkelingen en de belangen van de verschillende groepen bewoners. Daarnaast is het plan afgestemd met Woningcorporatie Charlotte van Beuningen.

De Bewonersvereniging wil met het Isabellaplan laten zien hoe mooi het Isabellaveld met de 81 aanvullende woningen kan worden ingericht. Wij hopen dat dit plan inspireert en laat zien wat voor mooie ideeën het kan opleveren als de gemeente geëngageerde burgers de ruimte geeft om samen hun ideeën vorm te geven.

Wij wensen u veel leesplezier.

Bewonersvereniging Poort van Vught

1. Achtergrond

De totstandkoming van de wijk Isabellaveld staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een reeds jaren geleden ingezet beleid om in Vught woningen te realiseren binnen de betreffende lokale context.

Noodzaak tot woningbouw

In Nederland is sprake van een groot tekort aan woningen. Dit is het gevolg van de groei van de bevolking in combinatie met de groei van het aantal huishoudens doordat steeds meer mensen, zowel jongeren als ouderen, alleen wonen. Huizen worden schaars en dreigen voor sommige bevolkingsgroepen onbetaalbaar te worden. Ook in Vught speelt deze problematiek, mede doordat onze gemeente door haar faciliteiten, ligging en groen een erg gewilde plek is om te wonen.

De gemeente Vught wil graag voorzien in de vraag naar betaalbare woningen en heeft een aantal locaties in de gemeente aangewezen waar nieuwbouw kan plaatsvinden. Het Isabellaveld, als onderdeel van het Stadhouderspark, is daar een van.

Woningen voor diverse groepen

Het bestemmingsplan refereert aan de nota 'Goed wonen in Vught – een visie op het wonen' (2002). Hierin staat beschreven dat het voorzien in geschikte woningen voor ouderen, jongeren en jonge gezinnen is van belang voor een evenwichtige bevolkingsopbouw in de gemeente Vught. Het draagvlak voor voorzieningen blijft dan in stand, ook op langere termijn. Daarbij dienen starters in de koopsector, het groeiend aantal ouderen, kleinere huishoudens in de huursector (jongeren en ouderen), doorstromers uit de huur en betaalbare koopsector en mensen met een woon-/zorgbehoefte bijzonder aandacht te krijgen.

De doelstellingen van de thans vigerende Woonvisie, vastgesteld in 2016, komen aardig overeen met de analyse uit 2002 die ten grondslag lag aan het bestemmingsplan Stadhouderspark. De huidige Woonvisie schetst helder dat tweekoppigheid het centrale knelpunt is van de Vughtse woningmarkt: aan de ene kant dure koopwoningen en aan de andere kant goedkope huurwoningen. Er zijn te weinig koopwoningen voor starters en jonge gezinnen. Daarnaast is het van belang om doorstroming van de woningmarkt te bevorderen door meer mogelijkheden te bieden in huur en koop in alle segmenten op aantrekkelijke locaties. Daarnaast dienen er in Vught meer geschikte woningen voor ouderen te worden gerealiseerd. De gemeente kiest in de Woonvisie voor een gevarieerde bevolkingsopbouw per wijk.

Uit het bovenstaande kan worden afgeleid dat het Isabellaveld een gemêleerde wijk dient te worden met huur- en koopwoningen in diverse prijsklassen, waarbij het realiseren van betaalbare woningen voor starters en jonge gezinnen van belang is, evenals het zorgen voor woningen die geschikt zijn voor ouderen. Daarbij valt te denken aan eengezinswoningen en appartementen. Voor wat betreft de eerste 53, reeds gerealiseerd woningen, is sprake van variatie tussen huur- en koopwoningen in verschillende prijsklassen.

Financiële aspecten

Een gezonde financiële huishouding is voor elke gemeente van groot belang om voorzieningen op peil te houden en te kunnen investeren in de toekomst. De financiële positie van Vught is de afgelopen jaren onder druk komen te staan, mede door grote investeringen, bijvoorbeeld rondom de herinrichting van de N65. Ook de Coronacrisis zorgt voor onzekerheden op financieel gebied door de invloed op uitkeringen, zorg en bijvoorbeeld de inkomsten uit toeristenbelasting.

Grondexploitatie is voor de gemeente een belangrijke vorm van inkomen. Een gewilde locatie als Isabellaveld is daarbij natuurlijk een aantrekkelijke mogelijkheid. Gezien haar brede verantwoordelijkheden, kan de gemeente echter niet uitsluitend opbrengstmaximalisatie nastreven. Potentiële grondopbrengsten moeten worden afgewogen tegen de andere belangen zoals de leefbaarheid, voldoende groen en de wens om betaalbare woningen te realiseren voor verschillende bevolkingsgroepen, waarbij speculatie alsmede het indirect subsidiëren van woningeigenaren dient te worden voorkomen. Het is aan de politiek om deze belangen te wegen en kaders te stellen voor de indeling van de wijk en het type woningen dat er gerealiseerd dient te worden. Deze kaders zijn reeds grotendeels bepaald, zie volgende paragraaf Politieke Besluitvorming: kaders voor het Isabellaveld. Uiteindelijk is het van belang voor de gemeente om binnen de definitieve kaders de grond voor een zo goed mogelijke prijs te verkopen.

Het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf wordt jaarlijks besproken door de gemeenteraad. Het door de gemeenteraad vastgesteld woningbouwprogramma vormt hiervoor de basis. Wat betreft de wijk Isabellaveld geldt dat in het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf 2019-2022, dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 11 april 2019, rekening is gehouden met de eerste 53 woningen (fase 1 Isabellaveld), waarbij de opbrengsten substantieel hoger waren dan begroot.

Politieke besluitvorming: kaders voor Isabellaveld

De afgelopen jaren zijn door de Vughtse gemeenteraad verschillende plannen behandeld die de kaders vormen voor de (verdere) ontwikkeling van het Isabellaveld. Deze staan hieronder in chronologische volgorde, waarbij de belangrijkste elementen zijn beschreven.

Bestemmingsplan Stadhouderspark

Het bestemmingsplan Stadhouderspark is op 27 september 2007 vastgesteld door de Vughtse gemeenteraad. Dit bestemmingsplan bevat 5 deelgebieden, waar de wijk Isabellaveld (in het bestemmingsplan 'De Hagen' genoemd) er een van is. Het bestemmingsplan biedt ruimte om maximaal 220 woningen te realiseren in het Isabellaveld.

In het bestemmingsplan komen verschillende aspecten naar voren die bij de inrichting van de wijk Isabellaveld van belang zijn. Op de eerste plaats het eerder genoemde voorzien in geschikte woningen voor ouderen, jongeren en jonge gezinnen, wat van belang is voor een evenwichtige bevolkingsopbouw in de gemeente.

Daarnaast wordt groen genoemd als leidend motief (volgend uit het destijds vigerende Groenbeleidsplan gemeente Vught, april 2003) evenals het realiseren van voldoende mogelijkheden voor buitenspel (volgend uit het destijds vigerende Beheerplan Speelvoorzieningen, augustus 2005). Het bestemmingsplan beschrijft dat het Isabellaveld 'haar karakter [zal] ontlenen aan sterke nieuwe groenstructuren, de hagen, in het openbaar gebied'. Dit groene element verklaart dus waarom het gebied in het bestemmingsplan 'De Hagen' wordt genoemd.

Het bestemmingsplan benadrukt verder de verbinding tussen de wijken, door te stellen dat het van belang is 'om de plannen voor de deelgebieden in relatie met elkaar te ontwikkelen'. Tenslotte wordt benadrukt dat rekening dient te worden gehouden met de bestaande cultuurhistorische waarde van het gebied.

Meerjarenplan Woningbouw 2015-2018

In het Meerjarenplan Woningbouw 2015-2018 dat op 19 maart 2015 door de gemeenteraad is vastgesteld, is het programma van het plan Stadhouderspark fase 2 (Isabellaveld) teruggebracht naar 119 woningen en wordt voorgesteld om e.e.a. nog niet verder te concretiseren in afwachting van de ontwikkelingen rondom het spoor. Het bestemmingsplan wordt op dit punt niet aangepast. Het terugbrengen van het aantal woningen in het Meerjarenplan Woningbouw 2015-2018 is een relevante stap, aangezien in het aantal van 119 woningen vanaf dat moment wordt gehanteerd in alle verdere planvorming en communicatie.

Nota Groen, Groen Verbindt

De Nota Groen 'Groen Verbindt', zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 4 februari 2016, is een actualisatie van de Nota Groen, Groen heeft Toekomst (2009). De Nota Groen beschrijft het groenbeleid van de gemeente Vught: 'Vught blijft zich profileren als kwalitatief hoogwaardige woongemeente. Groen speelt hierbij een belangrijke rol en mag nog meer dan nu een bindende factor zijn in Vught.' Groen wordt in de gemeente Vught als verbinding tussen de verschillende wijken, buurten en dorpen gezien: 'Groen zorgt voor zowel fysieke binding door herkenbare structuren en duidelijke routes als sociale binding door bruikbaar groen en betrokken bewoners.'

Verder stelt de nota: 'Informele avontuurlijke speelvoorzieningen zijn bijvoorbeeld belangrijke uitgangspunten voor de inrichting van openbaar groen. Deze groenelementen leveren een bijdrage aan de leefbaarheid in de wijk. De toegankelijkheid van het groen op wijkniveau is hierbij een aandachtspunt.

Groen versterkt de sociale samenhang in de buurt en wijk. De leefbaarheid neemt toe. De inrichting van het groen stemmen we daartoe af op de behoefte van de verschillende doelgroepen in de wijk en het dorp. In de directe woonomgeving realiseert de gemeente voldoende toegankelijk groen om te spelen, ontmoeten, ontspannen en recreëren.
De gemeente stimuleert de betrokkenheid van bewoners bij het groen in hun directe woonomgeving. Bewoners krijgen meer invloed. Dit biedt mogelijkheden voor eigen initiatieven voor inrichting en onderhoud van bewoners in hun straat of buurt. De gemeente stimuleert dit door bewoners bijeen te brengen en mogelijkheden zichtbaar te maken.'

Woonvisie

De vigerende Woonvisie van de gemeente Vught is vastgesteld door de gemeenteraad op 9 juni 2016. Dit document biedt de belangrijkste kaders voor de invulling van de wijk Isabellaveld. De centrale doelstelling van de Woonvisie is als volgt geformuleerd: 'Iedereen prettig laten wonen in Vught en woonwensen en woningbehoefte van onze inwoners zoveel mogelijk realiseren binnen onze gemeentegrenzen, passend bij het profiel van Vught.'

De Woonvisie stelt ten doel om de in Vught bestaande kloof tussen goedkope huurwoningen en dure koopwoningen te overbruggen. Dit onder meer door in te zetten op betere doorstroming in de woningmarkt en het aanpakken van scheefwonen en het realiseren van voldoende huur- en koopwoningen in alle segmenten op aantrekkelijke locaties. Daarbij is extra aandacht voor starters en jonge gezinnen en voor voldoende geschikte woningen voor ouderen.

Voor wat betreft het profiel van Vught geldt dat Vught volgens de Woonvisie een 'Groene luxe woon- en leefgemeente in de regio 's-Hertogenbosch – Eindhoven' is. Daarbij is sprake van 'sterke interne verbindingen, die wijken en voorzieningen goed aan elkaar knopen' en van een 'gevarieerde bevolkingsopbouw per wijk' waarbij 'wordt ingespeeld op de behoefte aan woningen voor jongeren en ouderen'. Tenslotte stimuleert en faciliteert de gemeente de verduurzaming van de Vughtse woningvoorraad.

Voor het realiseren van de Woonvisie pleit de gemeente voor een flexibele aanpak, die 'ruimte biedt aan initiatieven van onze inwoners en uit de markt'.

In de Woonvisie staat voor het Isabellaveld het aantal van 119 woningen genoemd, conform het Meerjarenplan Woningbouw 2015-2018. Verder is bij de behandeling van de Woonvisie in de gemeenteraadsvergadering met steun van Gemeentebelangen, VVD en D66 een amendement aangenomen inzake het Isabellaveld. Het amendement betreft het bouwen van 50 woningen bouwen – 10 sociale huur, 10 middeldure huurwoningen, 15 sociale koop, 15 middeldure koop – (en dus niet 20 sociale huurwoningen zoals geformuleerd in de Woonvisie) en het betrekken van buurtbewoners bij de woningbouwplannen opdat het plan ook in de buurt breed gedragen wordt. De geamendeerde Woonvisie wordt vervolgens aangenomen met een meerderheid van Gemeentebelangen, PvdA, VVD en D66.

Woningbouwprogramma 2019-2028 inclusief herijking Woonvisie

Tijdens de gemeenteraadsvergadering van 9 april 2019 is het Woningbouwprogramma 2019-2028 vastgesteld. Hierin staat beschreven dat in de periode 2019-2028 in de wijk Isabellaveld 66 woningen zullen worden gerealiseerd, naast de 53 woningen die al gebouwd zijn. Het totaal komt dan op het door de gemeenteraad vastgestelde aantal van 119 woningen.

Bij de behandeling van het Woningbouwprogramma 2019-2028 is ook de Woonvisie herijkt. Dit is geen vervanging van de Woonvisie uit 2016, maar een aanscherping waarbij het beleid vooral gericht is op de doelgroepen starters en senioren en het bevorderen van de doorstroming. In het kader van dat laatste hanteert het huidige college van B&W bij nieuwbouw van koop- en huurwoningen een 40-40-20 verdeling (betaalbaar, middelduur, duur). Daarnaast wordt de objectieve toewijzing bij de verkoop van woningen als belangrijk genoemd, evenals een goede samenwerking met woningcorporatie Charlotte van Beuningen voor het beschikbaar krijgen van betaalbare huurwoningen voor de juiste (passende) doelgroep.

Beeldkwaliteitplan Isabellaveld

In de raadsvergadering van 31 januari 2019 is het Beeldkwaliteitplan De hagen fase 1 Isabellaveld door de gemeenteraad vastgesteld. De eerdergenoemde nota 'Groen verbindt' vormde hiervoor een belangrijk uitgangspunt.

Het Beeldkwaliteitsplan stelt het volgende:

> 'Tussen het Stadhouderspark en de Isabella-kazerne ligt het Isabellaveld. Het is een strategische locatie aan de entree van Vught, dichtbij uitvalswegen en het buitengebied van de Gement. De gemeente Vught is voornemens om hier 119 woningen te ontwikkelen. De eerste fase omvat 53 woningen in voornamelijk het sociale en middeldure segment. Dit beeldkwaliteitsplan stelt de kaders voor deze eerste fase woningen en het aangrenzend openbaar gebied.
>
> Het Isabellaveld is verwant aan het Stadhouderspark, maar krijgt tegelijkertijd een eigen signatuur. De natuur die het Isabellaveld nu kenmerkt, is aanleiding om de openbare ruimte van de wijk in te richten met een ruigere vegetatie. [...] De natuurlijke vegetatie geeft de woonstraten een zeer groen profiel. Ook de overgangen tussen openbaar en privé, de achterkantsituaties en het parkeren krijgen een groene invulling. Ten behoeve van waterberging in de wijk completeren wadi's het profiel. De groene greppels bekrachtigen eveneens het natuurlijke beeld.
>
> Het resultaat is een sterke, dragende openbare ruimte die de architectuur vanzelfsprekend in zich opneemt. Afgestemd op de doelgroep en de markt zien we de succesvolle mix van architectuur uit het Stadhouderspark terug in het Isabellaveld. De woningen kenmerken zich door variatie in bakstenen en metselwerk alsook door bijzondere elementen als erkers en ornamenten. Passend bij de ruige vegetatie wordt natuur-inclusief bouwen gestimuleerd [...].
>
> Het Isabellaveld wordt gefaseerd ontwikkeld. In de tussentijd dient het gebied wel aantrekkelijk te zijn voor de eerste bewoners. Daarom wordt de strook tussen de Kampdijklaan en de eerste fase van het Isabellaveld ingericht als een park. We voorzien een natuurzone met paden waar kinderen kunnen spelen. [...] Ook het terrein tussen het werkgebied van Prorails en de eerste fase kan worden ingevuld met groen. Dit draagt bij aan het woongeluk van de eerste bewoners'

Plan groenstrook Isabellaveld

Op 11 juni 2020 heeft de gemeenteraad een geamendeerd plan goedgekeurd voor de aanschaf van beplanting van strook tussen de Mr. Harry Hollalaan en de Kampdijklaan in de wijk Isabellaveld. Onderdeel van het aangenomen amendement is dat de gemeenteraad het college van B&W (nogmaals) opdraagt er voor te zorgen dat bewoners worden betrokken bij verdere uitwerking van de planvorming van de verdere inrichting van de wijk Isabellaveld.

Een aantal leden van de Bewonersvereniging Poort van Vught heeft in overleg met de gemeente de invulling van de tijdelijke groenstrook verder uitgewerkt en deze wordt inmiddels naar tevredenheid van alle betrokkenen gerealiseerd.

Verbouwing spoor

De komende jaren wordt het spoor bij Vught ingrijpend worden aangepast in het kader van het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS). Om de groei in het aantal reizigers- en goederentreinen te kunnen faciliteren, komt er een extra – vierde – spoor tussen 's-Hertogenbosch en Vught, met vrije kruising bij Vught. Daarnaast zijn de gemeente Vught, de provincie Noord-Brabant en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat overeengekomen het spoor in Vught deels verdiept aan te leggen. De voorbereidende werkzaamheden zullen naar verwachting in 2021 aanvangen. De totale bouwperiode duurt minimaal zes jaar.

Aangezien de wijk Isabellaveld direct aan het spoor grenst, is de verbouwing van het spoor een belangrijke factor om rekening mee te houden bij het maken van plannen voor de indeling van de wijk.

De strook tussen de zandwal die momenteel ligt tussen het spoor en de oostzijde van het Isabellaveld is gereserveerd voor infrastructurele werkzaamheden en wordt in die hoedanigheid tijdelijk verhuurd aan ProRail. Na afloop van de werkzaamheden is de strook beschikbaar voor woningbouw, conform bestemmingsplan.

Tussen het (vernieuwde) spoor en het Isabellaveld is een geluidswal voorzien. Omdat in het huidige bestemmingsplan woningen naast het spoor zijn voorzien, is ProRail verplicht om te investeren in maatregelen om geluidsoverlast en trillingshinder binnen de normen te houden. Dit is een belangrijke reden om het bestemmingsplan voor nu niet te wijzigen. In de grondexploitatie van de gemeente zijn de kosten voor het realiseren van een geluidscherm reeds opgenomen.

Tijdens de werkzaamheden dient goed te worden gekeken hoe de overlast voor de wijk tot een minimum kan worden beperkt. Onder andere de rijroutes voor het bouwverkeer zijn daarbij een belangrijk punt van aandacht.

Belangen van de bewoners

De belangrijkste groep bewoners in dit project zijn de bewoners van het Isabellaveld; de groep die sinds kort woont in de 53 reeds gerealiseerde woningen, alsmede de toekomstige bewoners. Voor deze groep is van belang dat Isabellaveld een leefbare, veilige, sociale wijk wordt met een inclusief karakter, rekening houdend met de diversiteit aan doelgroepen die hier (gaan) wonen. De indeling van de wijk speelt daarbij een grote rol: open, ruimtelijk en uitnodigend tot verbinding, bijvoorbeeld door gezamenlijk groen. Wat dat betreft is het wenselijk dat de beloften waarmee de woningen aan de nieuwe bewoners zijn verkocht – in de verkoopbrochure stond beschreven dat het een groene wijk zou worden en dat het 119 woningen betrof; het motto was zelfs 'Meer dan groen wonen' – gestand worden gedaan. Daarnaast is het wenselijk dat de nog te bouwen woningen architectonisch van een hoogwaardig karakter zijn, passend bij de 53 reeds gerealiseerde woningen.

De bewoners van de Kampdijklaan zijn aan de noordzijde van de straat met hun achtertuinen verbonden aan het Isabellaveld. De bewoners van de Prinsenlaan zijn aan de westzijde van hun straat aan het Isabellaveld verbonden. Met een directe toegang tot het veld, heeft het

groene en ruimtelijke karakter van het oorspronkelijke veld hun woonplezier jarenlang vergroot. De bewoners van de Kampdijklaan en Prinsenlaan hebben er alle begrip voor dat, gezien de behoefte aan nieuwe woningen in Vught, er woningen komen op het Isabellaveld. Het is natuurlijk een prachtplek om te wonen en de nieuwe bewoners zijn van harte welkom. Begin juli heeft reeds een gezamenlijke barbecue plaatsgevonden voor de bewoners van het Isabellaveld, de Kampdijklaan en Prinsenlaan. Voor de bewoners van de Kampdijklaan en Prinsenlaan is het van belang dat het Isabellaveld een wijk is die in verbinding staat met de omliggende straten, zowel fysiek als qua stijl.

Voor alle bewonersgroepen geldt verder dat het wenselijk is dat er in de Poort van Vught voldoende plek is voor kinderen om te spelen en bewoners om elkaar te ontmoeten met voldoende groen en ruimte, mooie architectuur en een veilige verkeerssituatie. Dit laatste betreft in het bijzonder de aansluiting van de Jo van de Meerendonkstraat die fungeert als toegangsweg van het Isabellaveld naar de Postweg.

2. Een schets van de omliggende wijken en omgeving

Het bestemmingsplan "Stadhouderspark Vught" spreekt over het belang van het in verband met elkaar ontwikkelen van de verschillende deelgebieden:

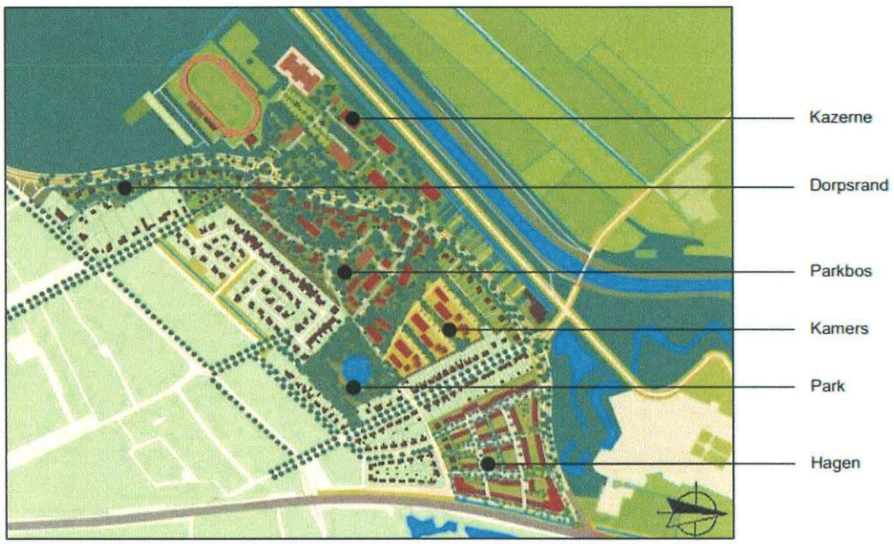
> "Het is van belang plannen voor de deelgebieden in relatie met elkaar te ontwikkelen [...] de stedelijke ontwikkeling op het Frederik Hendrikkazerneterrein zal moeten leiden tot een heldere en herkenbare structuur. Gezien de bijzonderheid van de locatie wordt een hoge beeldkwaliteit en hoogwaardig verblijfsklimaat vereist."

Het Isabellaveld maakt onderdeel uit van het gebied Stadhouderspark en vormt samen met de langer bestaande woningen aan de Kampdijklaan en Prinsenlaan het gebied dat de 'Poort van Vught' wordt genoemd. De Poort van Vught fungeert door zijn ligging als een belangrijke verbinding tussen Fort Isabella, het Drongelens kanaal en de Gement, de Vughtse Heide en het Bossche Broek en de rest van het dorp Vught. Naast veel groen is het ook een gebied met veel historie.

Het is belangrijk dat de nieuwe wijk Isabellaveld past in zijn omgeving. Daarom wordt in dit hoofdstuk een korte impressie van de omgeving geschetst.

De wijken van het Stadhouderspark

Nieuwbouwproject Stadhouderspark in Vught bestaat uit verschillende wijken. Deze wijken hebben elk een eigen karakter, maar zijn onderling verbonden en hebben als gemeenschappelijke kenmerken de ruimtelijke en groene inrichting, kwalitatief hoogstaande architectuur en goede infrastructuur.

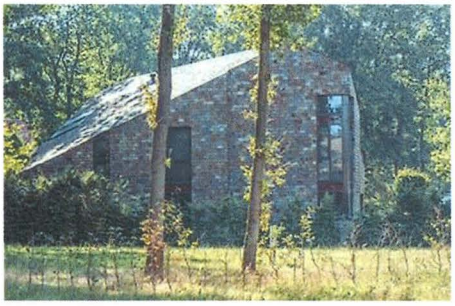

Bron: plantoelichting F.H. Kazerne, Soeters Van Eldonk Ponec architecten/Buro Lubbers, april 2006

Figuur 1. Stadhouderspark Vught

De Dorpsrand

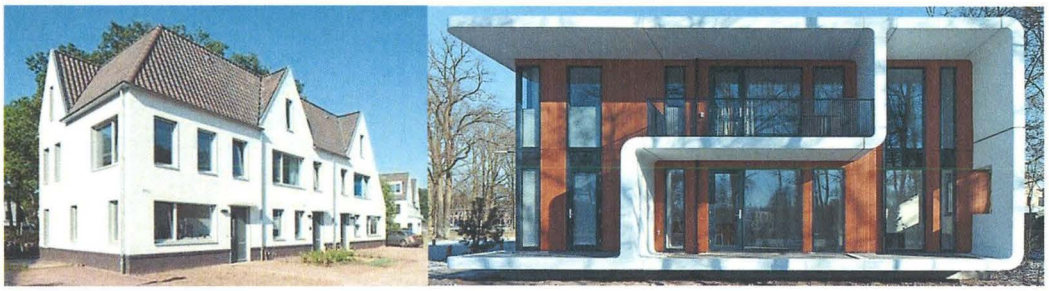
De Dorpsrand bestaat uit woningen die doen denken aan bestaande luxe landhuizen in Vught. Er staan vrijstaande woningen, patiowoningen en halfvrijstaande herenhuizen. In het deelplan Parkbos staan appartementengebouwen en 4-onder-1-kap woningen.

Figuur 2. Dorpsrand

Het Parkbos

In het Parkbos zijn bestaande bomen behouden gebleven, de woningen zijn zorgvuldig rond de volwassen bomen heen gebouwd. Er zijn moderne woningen en traditionelere hoek- en rijwoningen, halfvrijstaande en vrijstaande woningen met witgekeimde gevels, schuine daken, grote schoorstenen en erkers te vinden. Een wandeling door het Parkbos, in de volksmond ook wel "de Witte Huizen" genoemd, geeft het gevoel van een vakantie wandeling door het bos door de rijkelijk aanwezige bomen.

Figuur 3. Parkbos

Ook zijn in het Parkbos de appartementencomplexen 'Willem de Zwijger' en 'Stadhouder' te vinden, met in totaal 22 appartementen en 6 penthouses. Opvallend aan deze appartementencomplexen is dat ze opgenomen lijken te worden in de omgeving en daarmee deel uitmaken van de groene omgeving.

Figuur 4 - Appartementencomplex 'de Stadhouder'

Het Buiten

De wijk 'Het Buiten' ligt aan de noordzijde van het kazerneterrein en ligt vlakbij het Drongelens Kanaal. Er zijn in deze wijk hoek- en rijwoningen en tweeondereenkapswoningen, maar ook seniorenwoningen te vinden.

Figuur 5 - Het Buiten

Kazerne

Op het voormalige terrein Frederik Hendrikkazerne ten noorden van de noordelijke ontsluitingsweg is het niet zozeer alleen de natuur als wel de manier van bouwen in het groen die als kenmerkend kan worden beschouwd. Dit deelgebied kenmerkt zich door de afwisseling van karakteristieke gebouwen met talrijke eiken in een terrein met een verder laagblijvende vegetatie. De boomgroepen en de bestaande verharding zijn bepalend voor de sfeer.

Figuur 6 - Deelgebied 'Kazerne'

Nieuwbouwwijk Kazerne ligt aan de noordzijde van het kazerneterrein en grenst aan het Drongelens Kanaal. Hier zijn 42 woningen gebouwd in een traditionele en rijk gedetailleerde architectuur. De gevels zijn van donkerrode steen en hebben een gewilde jaren '30 uitstraling, passend bij de reeds aanwezige bouw in de omgeving. De wijk bestaat uit hoek- en rijwoningen, halfvrijstaande- en vrijstaande woningen.

De Kamers

Omsloten door de Kampdijklaan, deelgebied Parkbos en de Postweg vinden we de voormalige Essent sportterreinen die in het Bestemmingsplan worden gekarakteriseerd als 'de Kamers'. De oorsprong van deze benaming vindt zich in de sterke houtwal structuren waarmee de groene weiden als een soort kamers worden gedefinieerd. Het bestemmingsplan beschrijft een visie waarin nieuwe bebouwing als het ware vrij in deze kamers te plaatsen wordt dit karakter verder versterkt. Er zijn specifieke groenzones als 'Groen' bestemd en zijn de karakteristieke bomen singels aangeduid op de plankaart om de ruimtelijke waarden van dit gebied vast te leggen.

Isabellaveld (De Hagen)

Het Isabellaveld is gelegen dichtbij uitvalswegen en het buitengebied van de Gement. De gemeente Vught is voornemens om hier 119 woningen te ontwikkelen. De eerste fase omvat 53 reeds gerealiseerde woningen in voornamelijk het sociale en middeldure segment. Van deze 53 woningen zijn 34 woningen koop, 9 vrij huur en 10 sociale huurwoningen. De sociale huurwoningen zijn in beheer van Woonwijze.

Figuur 7 - Isabellaveld

De woningen zijn gedecoreerd met afbeeldingen van (Vughtse) verzetshelden en metalen platen, waarmee volgens de architect Berend ten Hoopen een fragment van de vesting wordt weergegeven.

Een schets van de bestaande bebouwing

Kampdijklaan

De Kampdijklaan is een oudere weg, met twee rijbanen, fietsers op de rijbaan en parkeren aan de kant. De weg is ingericht als laan, met bomen aan de kanten en klinkerbestrating. Het is aangeven als 30 km/u zone. De laan is een verbinding van het stedelijk gebied over het afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen naar het buitengebied.

Woningen op de Kampdijklaan zijn gebouwd overwegend in de jaren '30. In de jaren '50-'60 is de laan stevig uitgebreid en verworden tot de laan met statige uitstraling zoals we hem nu kennen.

Figuur 8 - Kampdijklaan

Prinsenlaan, Willem III-laan en Nassaustraat

Eind jaren '50 heeft de bouw van de woningen aan de Prinsenlaan, Willem III laan en Nassaustraat plaatsgevonden.

Figuur 9 - Prinsenlaan, Willem III en Nassaustraat

Een schets van de omliggende natuur

Het Isabellaveld ligt midden tussen verschillende natuurgebieden. Wanneer je vanuit de wijk de Postweg oversteekt kom je in het bosgebied parallel aan het Drongelense kanaal dat in verbinding staat met het groen rondom Fort Isabella en de Vughtse Heide, een natuurgebied en geliefd wandelgebied.

Ten noorden-westen van het Drongelens Kanaal ligt poldergebied de Gement. Door verschillende gronden in de Gement en door vele overstromingen vindt men er bijzondere planten en dieren. Tevens is de Gement een beschermd gebied voor weidevogels, ganzen en zwanen.

Tenslotte ligt het Isabellaveld op loopafstand van het Bossche Broek, een uniek gelegen natuurgebied van tussen Den Bosch en Vught in het dal van de Dommel.

Figuur 10 – Gement en Vughtse Heide

Een schets van de geschiedenis van het gebied

De omgeving van het Stadhouderspark vindt zijn fundamenten op een rijke historie. Met de Gement, de Vughtse Heide en Fort Isabella worden alle deelgebieden omringd door bekende Vughtse natuurhistorisch erfgoed.

De omgeving van het dorp Over de Vughtse Heide liepen lange tijd paden en karrensporen als de kortste verbinding tussen de omliggende plaatsen. Boeren uit Vught dreven hun vee over 'beestepaden' van en naar de Gement. Delen van de oude omsingelingswerken uit 1629 lagen op de Vughtse hei en daar zijn later ook lunetten gebouwd. Ook de huidige Reutsedijk maakt deel uit van deze versterking. De weg met dijk vormde de verbinding tussen Fort Isabella en de lunetten op de Vughtse hei. Met de bouw van de Lunetten en de verdedigingsdijk worden de oude doorgaande paden (naar Cromvoirt, Helvoirt, de Loonsebaan en Deuteren) onderbroken en gedeeltelijk verlegd. Later werden nog enkele wegen aangelegd alsmede het kazernecomplex Frederik Hendrik.

Fort Isabella

Fort Isabella is tijdens het twaalfjarig bestand tussen 1614 en 1618 gebouwd door de Bosschenaren als vestingwerk ten behoeve van de verdediging van de stad. In 1924 werd het regiment Wielrijders gevestigd op de Isabellakazerne, welke daar verbleef tot 1940.

In 2014 gaf het College van B&W de Isabella Groep opdracht hun toekomstvisie op Fort Isabella uit te werken. Kern van die visie: kwalitatief hoogwaardige zorg voor diverse doelgroepen, gecombineerd met wonen, horeca, toerisme, recreatie en bedrijvigheid, en met aandacht voor de ecologische en cultuur-historische waarden van het terrein. Anno 2020 is de Isabella kazerne dankzij de inspanningen van de Isabella groep verworden tot een ware 'mini-samenleving': wonen, werken, educatie en recreatie komen samen op dit terrein.

Figuur 11 – Visie Isabella Kazerne anno 2020

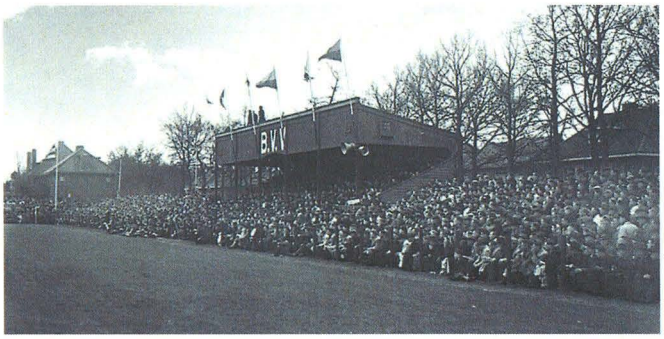
Isabellaveld en het beleg van 's Hertogenbosch in 1629

Tijdens het beleg van 's Hertogenbosch in 1629 bestormden de Staatse troepen van stadhouder en 'stedenbedwinger' Frederik Hendrik Fort Isabella. Het door de Spanjaarden gebouwde fort moest de 'onneembare Moerasdraak' 's-Hertogenbosch beschermen. Aan de Vughtse kant was Fort Isabella verstrekt met een hoornwerk dat zich uitstrekte tot op het Isabellaveld. Hier legden de aanvallende troepen loopgraven aan om het fort te kunnen benaderen en de confrontatie met de Spaanse vijand aan te gaan.

Bij archeologische opgravingen in het gebied werden honderden musketkogels aangetroffen, een kanonskogel, loopgraven, en zelfs de resten van soldaten die destijds vochten in deze bloedige veldslag tussen Spaanse én Staatse troepen. Volgens archeologen zijn het hoornwerk van het fort en straks misschien nog de Hollandsche Dijk twee parels in Vught die iets toevoegen aan de kennis over de Linie 1629.

Voetbalclub BVV

Net als de andere grote club uit Den Bosch, Wilhelmina, speelt BVV geruime tijd in buurgemeente Vught. Beide velden liggen op een steenworp afstand van elkaar. Vanaf het debuut in de 1e klasse in 1920 tot 1951 speelt BVV op Heidelust, vlakbij het Fort Isabella. Aan de Kampdijklaan heeft BVV een complex bestaande uit verschillende velden. Het hoofdveld en een bijveld liggen aan de kant van het fort, de overige velden aan de overzijde van de laan. Op het hoofdveld is plaats van 10.000 toeschouwers. Als BVV kort na de oorlog een grootmacht in het zuidelijke voetbal wordt, is dat zeker geen overbodige luxe. Het terrein puilt uit als BVV vanaf 1947 drie jaar op rij speelt om de landstitel en in 1948 het kampioenschap zelfs wint. De wedstrijden zorgen voor een grote stroom wandelaars vanuit de Bossche binnenstad naar Vught. Het is daarom logisch dat BVV in 1952 verhuist naar het nieuwe, veel grotere stadion De Vliert en daarmee eindelijk in Den Bosch komt te spelen. De successen van de jaren veertig keren echter nooit terug, waardoor in Den Bosch nog lange tijd met weemoed wordt terug gedacht aan het gezellige Heidelust.

Figuur 12 - BVV voetbalt met tribunes aan de Kampdijklaan

3. Uitgangspunten voor de invulling van het Isabellaveld

Voordat kan worden begonnen met de verdere invulling van de wijk Isabellaveld, is het goed om eerst uitgangspunten vast te stellen waar deze aan moet voldoen. Deze zijn gebaseerd op de bestuurlijke kaders beschreven in de voorgaande hoofdstukken. Wij hebben zes uitgangspunten geformuleerd, waarin zowel de belangen van de bewoners van het Isabellaveld en de omliggende straten als het algemeen belang van de gemeente Vught terugkomen.

1. Prettig wonen voor iedereen

Het Isabellaveld wordt zo ingericht dat het een prettige wijk is om in te wonen. Dat betekent dat het een wijk wordt met een goede sociale samenhang, die ruimtelijk en groen is ingericht met voorzieningen voor kinderen om te spelen en bewoners om elkaar te ontmoeten en te bewegen. Dit betreft niet alleen de bewoners van het Isabellaveld, maar ook die van de omliggende straten.

De kwaliteit van de woningen speelt ook een belangrijke rol. De nog te bouwen woningen dienen architectonisch van een hoogwaardig karakter te zijn.

Een wijk bouw je niet voor een paar jaar, maar voor de lange termijn. Kinderen groeien er op, mensen leven er hun leven. Bij de inrichting van de wijk Isabellaveld, wordt daarom gekeken naar de lange termijn. Een logische, ruimtelijke en groene indeling, met draagvlak bij de bewoners, is het einddoel; daar mag niet aan worden getornd voor financieel gewin, bouwperikelen aan het spoor, of andere overwegingen die slechts de korte termijn betreffen.

2. Gevarieerd woningaanbod

Vught is een prachtige gemeente, waar iedereen een betaalbare woning zou moeten kunnen vinden. De ontwikkeling van de wijk Isabellaveld dient bij te dragen aan deze ambitie. De gemeenteraad heeft vastgesteld dat op het Isabellaveld 119 woningen mogen worden gebouwd. Daarbij wordt gestreefd naar een gevarieerd woningaanbod, met een mix van huur- en koopwoningen in verschillende types en prijsklassen. Het door het huidige College van B&W gehanteerde richtlijn 40-40-20 (betaalbaar, middelduur, duur) geldt hiervoor als richtlijn. Daarbij kan specifiek worden ingespeeld op doelgroepen waarvoor volgens de Woonvisie van de gemeente Vught extra aandacht nodig is, zoals starters en ouderen.

Bovengenoemde mix heeft niet enkel als doel om verschillende doelgroepen de kans te bieden een woning te vinden, het mixen van verschillende doelgroepen binnen een wijk is ook een doel op zich. Bijvoorbeeld huurders en kopers: huurders zorgen voor doorstroming en dus dynamiek in een wijk terwijl kopers er over het algemeen langer zitten en zorgen voor vertrouwdheid en stabiliteit en bovendien veel belang hebben bij een leefbare wijk omdat ze hebben geïnvesteerd in een woning. Een ander voorbeeld is groepen met verschillende sociaaleconomische status: zij kunnen van elkaar leren en zich aan elkaar optrekken. Dat geldt in het bijzonder voor kinderen.

Bij het realiseren van sociale huurwoningen op het Isabellaveld wordt de samenwerking gezocht met woningcorporatie Charlotte van Beuningen.

3. Iedereen zicht op groen

De wijk wordt ruimtelijk ingericht. Dat betekent dat er niet alleen (groene) ruimte is aan de randen van de wijk, maar ook voldoende ruimte is tussen de woningen. Binnen de inrichting van de wijk is het uitgangspunt dat ieder huis (voor een deel) uitkijkt op een open groene ruimte.

4. Groen, ruimtelijk en duurzaam

De nota Groen 'Groen Verbindt' levert hele duidelijke uitgangspunten op voor het groen in de wijk Isabellaveld. De wijk dus moet passen bij de kwalitatief hoogwaardige woongemeente die Vught is en wil blijven. Dat betekent dat er in de directe woonomgeving – dus binnen de wijk – voldoende toegankelijk groen (inclusief informele speelvoorzieningen) wordt gerealiseerd om te spelen, ontmoeten, ontspannen en recreëren. Groen draagt ook bij aan de biodiversiteit in de gemeente. De bestaande bomen dienen zoveel mogelijk te worden behouden.

De wijk ligt op een laaggelegen punt. Er dient dus aandacht te zijn voor waterbeheer. Dit kan bijvoorbeeld door de aanleg van wadi's.

De wijk krijgt een duurzaam karakter. Er wordt duurzaam gebouwd, waar mogelijk worden duurzame materialen gebruikt, de woningen worden goed geïsoleerd en er komen warmtepompen en zonnepanelen. Hierin kan worden opgetrokken met de lokale energiecoöperatie. In de groene zones worden extra bomen geplant die CO_2 afvangen, bijdragen aan het vasthouden van regenwater en zuurstof afgeven aan de lucht.

5. Verbindend en sociaal

Het streven is om van het Isabellaveld een leefbare, veilige, sociale wijk te maken, rekening houdend met de diversiteit aan doelgroepen die hier (gaan) wonen. De indeling van de wijk speelt een grote rol in het bevorderen van de samenhang in de wijk en biedt dus een enorme kans om te komen tot een inclusieve wijk waarin iedereen zich onderdeel voelt van de gemeenschap.

De wijk krijgt een open, ruimtelijk karakter; mensen kunnen elkaar zien en er zijn geen delen zijn die aan het zicht en sociale controle worden onttrokken waardoor verloedering geen kans krijgt.

De wijk wordt zo ingericht dat deze uitnodigt tot verbinding, bijvoorbeeld door gezamenlijk groen, het inrichten van een ontmoetingsplek en het creëren van speelmogelijkheden waar kinderen samen kunnen spelen. Bewoners worden betrokken bij het groen in de wijk, zowel bij de inrichting van het groen als het onderhouden ervan.

Ook maakt de wijk verbinding met de omliggende straten en wijken, bijvoorbeeld door aansluiting van fiets- en vooral groene loop- en beweegroutes. Dit is van groot belang, aangezien het Isabellaveld onderdeel uitmaakt van het gebied dat de Poort van Vught wordt genoemd en dat door zijn ligging fungeert als een belangrijke verbinding tussen Fort Isabella, het Drongelens kanaal en de Gement, de Vughtse Heide en het Bossche Broek en de rest van het dorp Vught.

De wijk zorgt dat bewoners zich betrokken voelen bij hun woonplaats door de verbinding te maken met de geschiedenis van de plek waar ze wonen. Dat gebeurt bijvoorbeeld door de straatnamen die vernoemd zijn naar verzetshelden.

6. Veilig en volgens de normen

Veiligheid in de buurt is vanzelfsprekend een belangrijk thema. Dit betreft op de eerste plaats verkeersveiligheid. De wijk dient op een veilige manier te worden verbonden met de Postweg als uitvalsweg, zowel voor auto's, fietsers als voetgangers. Binnen de wijk dienen maatregelen te worden genomen om de veiligheid voor fietsers, voetgangers en met name spelende kinderen te borgen. Daarnaast dient er voldoende parkeergelegenheid te zijn binnen de wijk om overlast te voorkomen.

ProRail dient er in het kader van het PHS zorg voor te zorgen dat de geluidswal over de hele breedte van het Isabellaveld loopt en dat deze hierdoor aan de geldende normen (<60dB) wordt voldaan. Ook neemt ProRail maatregelen om trillinghinder te verminderen.

Gedurende de werkzaamheden aan het spoor dient de overlast van het bouwverkeer zoveel mogelijk te worden beperkt, bijvoorbeeld door een aparte verbinding tussen het bouwterrein en de Postweg die niet dwars door de wijk loopt.

Zoals beschreven bij uitgangspunt 5 draagt het open, ruimtelijk karakter van de wijk ook bij aan de veiligheid doordat mensen elkaar kunnen zien en er zijn geen delen zijn die aan het zicht en sociale controle worden onttrokken waardoor verloedering geen kans krijgt. De diversiteit aan bewonersgroepen in de wijk kan ook een bijdrage leveren aan een veilig gevoel: ouderen zijn overdag vaker thuis en kunnen een oogje in het zeil houden, terwijl de jongere bewoners van de wijk ouderen kunnen helpen wanneer er sprake is van overlast.

7. Goed voor Vught

Het Isabellaveld wordt een wijk die als visitekaartje voor de gemeente Vught kan fungeren: gevarieerd, groen en verbindend in één. Een wijk waar verschillende doelgroepen een woning kunnen vinden, waar het prettig wonen is en die letterlijk en figuurlijk aansluit bij de omliggende straten en wijken.

De inrichting van de wijk biedt de gemeente Vught voldoende mogelijkheden om de grond voor een goede prijs te verkopen. Daarbij worden maatregelen genomen om speculatie tegen te gaan. Verder wordt gestreefd om, binnen de wettelijke kaders, de woningen in eerste instantie beschikbaar te stellen aan woningzoekenden uit de gemeente Vught en worden maatregelen genomen om te zorgen dat de woningen bij de juiste doelgroep terecht komen.

4. Voorstel

Onderstaande plattegrond toont een op hoofdlijnen uitgewerkt voorstel voor de indeling van het Isabellaveld. In het vervolg van dit hoofdstuk zal een verdere toelichting worden gegeven op de verschillende elementen (A t-m F) van dit voorstel, waarbij wordt beschreven hoe de uitgangspunten beschreven in het vorige hoofdstuk hierin terugkomen.

Figuur 13 – Plattegrond Isabellaplan

A. Woonhuizen

In het voorstel worden in 4 twee-onder-een-kapwoningen, 15 middeldure woningen toegevoegd aan bestaande palet van sociale huur- en koopwoningen, middeldure huur- en koopwoningen en dure koopwoningen die reeds gerealiseerd zijn op het Isabellaveld.

De twee-onder-een-kapwoningen en middeldure woningen zijn vergelijkbaar met de reeds gerealiseerde woningen van hetzelfde type. De woningen zijn ruim opgezet en hebben elk een eigen tuin. Deze woningen zijn erg geschikt voor (jonge) gezinnen.

Voor de architectonische eenheid in de wijk ligt het voor de hand om de nieuwe reguliere woningen in dezelfde stijl te bouwen als de reeds gerealiseerde woningen. Dat betekent bakstenen woningen van een architectonisch hoogwaardig karakter. Voor alle woningen geldt dat sterk wordt ingezet op duurzaamheid. Daarbij valt te denken aan warmtepompen, zonnepanelen en goede isolatie. Een andere mogelijkheid die zou kunnen worden onderzocht is een centrale aardwarmte installatie waarop ook omliggende bestaande wijken zouden kunnen worden aangesloten.

Figuur 14 – Impressie woonhuizen Isabellaveld

B. Appartementen

Aan de spoorzijde van het Isabellaveld worden in het voorstel drielaags appartementenblokken gerealiseerd. De keuze voor appartementen is allereerst gemaakt om meer diversiteit te creeren in het woningaanbod: appartementen zijn bijvoorbeeld zeer geschikt voor sociale huur, voor senioren en voor starters die nog geen (of een beginnend) gezin hebben. Daarnaast betekent de keuze voor appartementen dat meer wooneenheden kunnen worden gerealiseerd op dezelfde grond, waardoor meer woningen mogelijk zijn en er tegelijkertijd elders op het Isabellaveld meer ruimte beschikbaar is voor groen.

In het kader van een gevarieerd woningaanbod wordt gekozen voor sociale huur- en koopappartementen en middeldure huur- en koopappartementen en maisonnettes van verschillende grootte. Binnen het beschikbare oppervlak en rekening houdend met een divers aanbod, kunnen 62 appartementen (inclusief 8 maisonnettes) worden gerealiseerd. (Een andere verhouding of indeling is uiteraard ook mogelijk.)

De appartementenblokken zijn van architectonisch van hoogwaardige kwaliteit (eyecatchers binnen de wijk in de positieve zin des woords) en duurzaamheid staat hoog in het vaandel. Er wordt gewerkt met zonnepanelen, warmtepompen en goede isolatie. Ook kan worden gekeken naar een duurzame manier van bouwen, bijvoorbeeld met hout[1].

Figuur 14 – Impressie appartementen De Kleine Aarde

De appartementen hebben een dove gevel met de voordeur en parkeergelegenheid aan de spoorzijde. Het voordeel van deze opzet is dat er hierdoor een groene ruimte ontstaat aan de zuidwestelijke kant, tussen de woonhuizen en appartementen in. De appartementen zijn licht en ruimtelijk, met een tuin (de laag op de begane grond) of balkon op het zuidwesten met uitzicht over het groene Verzetsheldenpark (zie C. Verzetsheldenpark en Isabellatuin). Een nader te bepalen aantal appartementen kan specifiek worden ingericht voor senioren (denk aan extra hoog toilet met beugels, een zitdouche en een automatische voordeur).

In het voorstel vormen de drielaags appartementen een scheiding tussen het spoor en de rest van het Isabellaveld. Dit houdt het geluid van het spoor tegen voor de rest van het Isabellaveld. Door de slaapkamers en het leefgedeelte van de appartementen primair aan de zuidwestelijke kant te maken en de galerij, hal en bijvoorbeeld badkamer aan de spoorzijde, wordt de geluidsoverlast in de appartementen zelf ook tot een minimum beperkt. De appartementen liggen op voldoende afstand van het spoor (in ons plan op grotere afstand dan in het bestemmingsplan) en vallen door de geluidswal over tussen het spoor en het gehele Isabellaveld binnen de geldende normen voor geluidsoverlast (<60 dB). Dit is door de gemeente bevestigd in een gesprek met vertegenwoordigers van de Bewonersvereniging.

Als de hoogte van de appartementen wordt beperkt tot drie lagen (conform bestemmingsplan), dan zou dit in onze optiek geen probleem vormen voor de bewoners van de Bosscheweg. Doordat tussen hun huizen en de appartementen een weg en parkeerplaatsen, het spoor, groen en hoge bomen liggen, zijn de appartementen vrijwel niet zichtbaar vanuit de huizen en andersom.

---

[1] Het project De Kleine Aarde te Boxtel is een inspirerend voorbeeld voor het Isabellaveld. Hierbij is in opdracht van de lokale woningcorporatie een zeer duurzaam en innovatief massief houtbouw appartementengebouw ontworpen en wordt daarnaast ook het omliggende gebied verder verduurzaamd. Dat gebeurt in een open proces samen met alle participanten, gemeente, gebruikers en omgeving. De Kleine Aarde wordt hiermee een openbaar landschapspark waarin gewoond, gewerkt, gerecreëerd en geleerd gaat worden.

Uit overleg met woningcorporatie Charlotte van Beuningen is duidelijk naar voren gekomen dat zij het deel van het Isabellaveld aan de spoorzijde een perfecte locatie vindt voor sociale huurappartementen. Zij ziet veel voordelen van een mix van sociale huur en andere appartementen in het kader van de leefbaarheid en sociale dynamiek. Daarnaast is een bijkomend voordeel van het betrekken van Charlotte van Beuningen dat zij inclusief wil bouwen; dit betekent dat zij niet alleen investeert in de gebouwen zelf, maar ook in de leefomgeving – een totaalconcept met groen, ruimte en voorzieningen voor de bewoners.

C. Verzetsheldenpark en Isabellatuin

Door de aanleg van twee groene gebieden in de wijk, het verzetsheldenpark en de Isabellatuin, kijkt elk huis en appartement in het Isabellaveld uit op een groene ruimte. Deze twee groene zones, die een ruig karakter hebben (conform Beeldkwaliteitsplan), verbinden de wijk zowel fysiek als sociaal en vormen plekken waar bewoners elkaar ontmoeten, kinderen kunnen spelen, en verschillende dieren zoals zangvogels, eekhoorntjes, eenden, vlinders en insecten leven. Daarmee leveren ze een grote bijdrage aan het woonplezier en de sociale samenhang binnen de wijk. Ook zorgen ze voor meer duurzaamheid (groen vangt CO_2 op en geeft zuurstof af) en de bevordering ze biodiversiteit en spelen ze een rol bij het opvangen van regenwater.

Verzetsheldenpark (C1)

Het Verzetsheldenpark vormt het groene hart van het Isabellaveld. Het is een plek waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten en genieten van het groen. Voor bewoners van de appartementen vormt het park een publieke binnentuin. Er komen bankjes en twee picknicktafels waar bewoners kunnen zitten. In het midden van het park komt een vijver waar eenden, libellen, kikkers en andere waterdieren kunnen leven en die ook kan dienen als opvang van overtollig regenwater.

Het park verbindt de woonhuizen met de appartementen van het Isabellaveld en zorgt ervoor dat de wijk een open karakter heeft, waardoor er geen delen zijn die aan het zicht en sociale controle worden onttrokken, wat de veiligheid vergroot.

Daarnaast zorgt het park ook voor een verbinding met het verleden van Vught. De naam van het park refereert hier al aan. In het park komt een bord met informatie over grote rol van de Tweede Wereldoorlog in de geschiedenis van Vught en over de verzetshelden Harry Holla, Willem Jooren, Eelkje Timmenga, Jo van den Meerendonk, David Koker en Hetty Voûte, met een verwijzing naar de straatnamen van het Isabellaveld.

Figuur 15 – Impressie vijver Verzetsheldenpark

Isabellatuin (C2)

De Isabellatuin is de plek in het Isabellaveld waar kinderen kunnen spelen en in aanraking komen met de natuur. Dat laatste geldt natuurlijk ook voor volwassenen. Er komt een ontmoetingsplek voor bewoners, een vlindertuin, moestuin en plukbos, een robuust trapveldje en een aantal speeltoestellen voor de kinderen waaronder een waterpomp. Deze elementen hebben een permanent karakter en zijn van hoge kwaliteit. De bewoners doen samen met de gemeente het onderhoud van het groen van de Isabellatuin. Ook worden er extra bomen geplant die het groene karakter van de wijk versterken en bijdragen aan de biodiversiteit.

Figuur 15 – Impressie vijver Verzetsheldenpark

Voor de bewoners van de Mr. Harrie Hollalaan biedt de Isabellatuin een schitterend en ruimtelijk uitzicht en voor de bewoners van de Kampdijklaan is het een groene ruimte tussen hun woningen en het Isabellaveld.

Door de tuin loopt van de Prinsenlaan tot de Postweg een slingerpad dat voor voetgangers de groene verbinding vormt tussen de wijk Parkbos (via de Willem de Zwijgerlaan) en het Fort Isabella / de Gement. Het Verzetsheldenpark en Isabellatuin zijn met elkaar verbonden via twee bruggetjes over de groene greppels en twee groene straten, de Eelkje Timmengastraat en de Willem Joorenstraat.

De Isabellatuin verbindt bewoners en wandelaars met geschiedenis van het beleg van 's Hertogenbosch in 1629 waar in het Isabellaveld werd gevochten en met de roemruchte geschiedenis van voetbalclub BVV dat hier vroeger voetbalde aan de Kampdijklaan.

D. Sociale voorziening

In de Isabellatuin kan een sociale voorziening in het groen worden gerealiseerd. Wat deze moet worden, is nader in te vullen. De bewoners van de Poort van Vught denken hier graag in mee. Genoemde suggesties zijn een Thomashuis, een buurtwinkeltje en/of terras gerund door mensen met een beperking.

E. Groene geluidswal

Tussen het Isabellaveld en het spoor komt een geluidswal om geluidsoverlast en trillinghinder tegen te gaan. De geluidswal is bekleed met groen en bomen, vergelijkbaar met de huidige situatie. Dat vangt veel geluid weg en is positief voor de beeldkwaliteit.

ProRail draagt er in het kader van het PHS zorg voor dat de geluidswal over de hele breedte van het Isabellaveld loopt en dat deze hierdoor aan de geldende normen (<60dB) wordt voldaan. Ook neemt ProRail maatregelen om trillinghinder te verminderen.

In de hoek van de Prinsenlaan en Willem III-laan blijven de bestaande bomen gehandhaafd; dat zorgt ervoor dat de bewoners van de Prinsenlaan en Willem III-laan niet direct op de appartementen hoeven te kijken en andersom. Een wandelpad verbindt dit de Prinsenlaan en Willem III-laan met het Verzetsheldenpark.

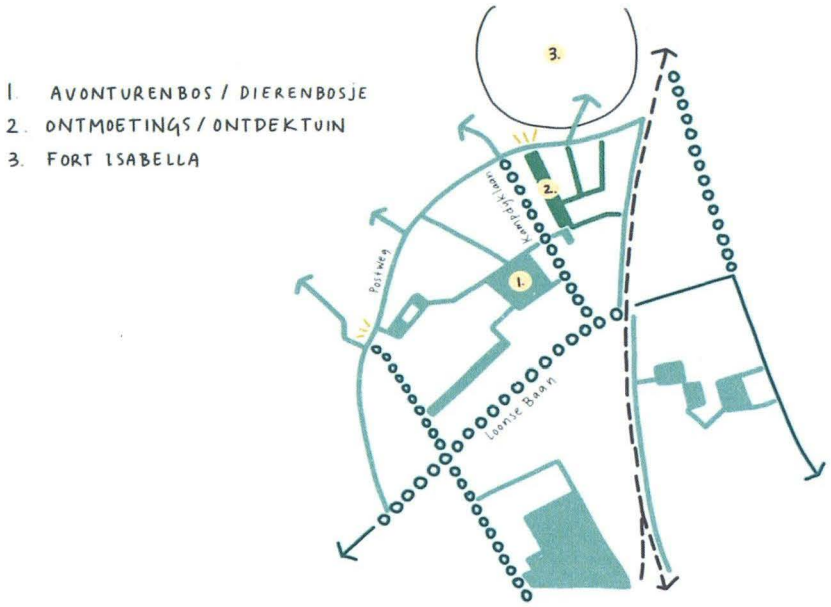
E. Verkeersstromen

In het voorstel komt er op de Postweg een directe afslag naar de Jo van de Meerendonkstraat zodat auto's vanaf de rotonde Postweg-Heunweg niet langer een gevaarlijke U-bocht hoeven te maken. Ook wordt het mogelijk om van de Jo van Meerendonkstraat de Postweg in zuidwestelijke richting op te rijden. Daarnaast komt er een voetgangersoversteekplaats en een voetpad van het Isabellaveld naar de ingang 't Poortje van Fort Isabella. Deze maatregelen verhogen sterk de verkeersveiligheid. Naar de exacte invulling en een goede doorstroming van het verkeer dient te worden gekeken door een verkeerskundige.

Overwegingen ten aanzien van de voorgestelde indeling van de wijk

Er is gekozen voor een ruimtelijke en groene indeling van de wijk. Centraal in de indeling staat dat iedere woning uitkijkt op een open groene ruimte. In het midden van de wijk is het Verzetsheldenpark ingetekend. In het plan is voor gekozen om deze ruimte niet te gebruiken voor het bouwen van (nog meer) woningen. Zo wordt voorkomen dat het ruimtelijke en groene karakter van de wijk wegvalt en de samenhang van het Isabellaveld verloren gaat omdat de verbindende open ruimte die het hart van de wijk vormt, verdwijnt.

De Isabellatuin is gesitueerd aan de rand van het Isabellaveld, maar ligt in het hart van de Poort van Vught. Deze groene strook tussen de Mr. Harry Hollalaan en de Kampdijklaan vormt (nu al) de verbinding tussen het Isabellaveld en de omliggende straten, want hier spelen de kinderen en ontmoeten bewoners elkaar. Onderstaande plattegrond schetst de groene verbinding die het Isabellaveld in ons voorstel vormt met de omliggende wijken.

Figuur 16 – Groene verbindingen tussen de wijken

De Bewonersvereniging beseft zich dat de Isabellatuin een substantieel oppervlak heeft. Dit deel van het Isabellaveld volbouwen is echter onwenselijk en zou tegen alle uitgangspunten zoals vastgesteld door de gemeenteraad en de wensen van de inwoners ingaan. Allereerst omdat het oppervlak te ondiep is om de huizen, tuinen en parkeerplaatsen adequaat in te passen en dit ten koste gaat van het ruimtelijk karakter van de wijk. Voor de bewoners van de Harry Hollalaan zou bebouwing betekenen dat zij in plaats van op een groene ruimte uitkijken op een huizenblok. Voor de bewoners van de Kampdijklaan zou het betekenen dat zij een woningenblok van drie woonlagen zeer dicht op hun achtertuin komt te liggen, waardoor de open ruimte achter hun tuinen geheel verdwijnt en er sprake is van minder privacy. Daarnaast zou bebouwing tot gevolg hebben dat de verbindende functie van de Isabellatuin met de omliggende straten letterlijk wegvalt door een muur van steen.
Een sociale voorziening in de Isabellatuin is wel een goede optie. Het past in het streven naar een sociale en inclusieve wijk en gaat niet ten koste van het verbindende groen aspect van de Isabellatuin, sterker nog, het kan bijdragen aan verbinding in de wijk.

Isabellaplan: 134 woningen met een gevarieerd aanbod

Het totale aantal woningen (woonhuizen en appartementen samen) in ons voorstel is 134. Dit wijkt af van het de door de gemeenteraad vastgestelde aantal woningen voor het Isabellaveld. De reden hiervoor is dat verschillende gemeenteraadsfracties hebben aangegeven graag meer woningen en/of hogere opbrengsten te willen realiseren en 134 woningen mogelijk zijn zonder afbreuk te doen aan de aan de uitgangspunten van ons plan en de overige politiek-bestuurlijke kaders zoals vastgesteld door de Vughtse gemeenteraad.

Door te kiezen voor een mix van woningen en appartementen past het Isabellaveld goed bij de rest van het Stadhouderspark. Bijvoorbeeld de wijk Parkbos kent een vergelijkbare opzet, maar dan in een duurder prijssegment. Het gevarieerde woningaanbod in ons voorstel met een mix van verschillende types en soorten woningen in verschillende prijsklassen maakt dat het Isabellaveld inspeelt op de woonwens van diverse groepen. Daarbij is extra gelet op de grote behoefte aan betaalbare koopwoningen alsmede de doelgroepen starters en ouderen, conform de Woonvisie van de gemeente Vught.

De uiteindelijke verdeling van woningen in soort (huur of koop), type (woonhuis, appartement, maisonnette, etc.) en prijscategorie (betaalbaar, middelduur en duur) is een afweging voor het gemeentebestuur. In ons plan is een mogelijke verdeling gemaakt, uitsluitend om inzichtelijk te maken hoe een en ander er uit zou kunnen zien. Onderstaande tabel toont de mogelijke verdeling in prijscategorieën. Het percentage woningen in de betaalbare en middeldure woklasse is beduidend hoger dan 40% en het percentage dure woningen is beduidend lager dan 20%. Dit is een bewust voorstel, omdat er elders in Vught voldoende nieuwbouwprojecten in het duurdere segment zijn en er op het Isabellaveld beter extra ruimte kan worden gegeven aan woningen in de middeldure categorie, waar volgens de Woonvisie veel behoefte aan is.

De gemeente Vught kan naar verwachting een goede prijs vragen voor de grond waarop de appartementen, middeldure koopwoningen en met name de twee-onder-een-kapwoningen worden gebouwd.

Tabel 1. Voorstel verdeling woningen Isabellaveld

Type woning	Bestaand	Nieuw	%
Sociale huurwoning	10	-	46,3%
Sociale koopwoning	16	-	
Sociaal huurappartement	-	18	
Sociaal koopappartement	-	18	
Middeldure huurwoning	9	-	48,5%
Middeldure koopwoning	15	15	
Middelduur huurappartement	-	12	
Middelduur koopappartement	-	14	
Dure twee-onder-een-kapwoning	2	4	5,2%
Dure vrijstaand geschakelde woning	1	-	
Totaal	**53**	**81**	**100%**
	119		

Doorstroomwoningen

Het woningaanbod in de nieuwe wijk is ook gericht op het bevorderen van de doorstroming. De sociale huurappartementen krijgen in overleg met de woningcorporatie een beperkt oppervlak (70-75m^2) waardoor het voor bewoners aantrekkelijk wordt om voor een grotere woning te kiezen op het moment dat hun inkomen toeneemt. Datzelfde geldt voor starters in de appartementen; zodra er sprake is van gezinsuitbreiding zullen zij willen doorstromen naar een grotere woning. In de wijk wordt hierin voorzien door de bouw van sociale koopappartementen en koopwoningen en middeldure huur- en koopwoningen. Het aanbod van seniorenappartementen zorgt voor doorstroming elders in de gemeente, doordat ouderen hun huidige woning kunnen verruilen voor een appartement op het Isabellaveld.

Overige overwegingen

Geluidsoverlast spoor

Het voldoen aan de geldende normen voor geluidshinder (<60dB) en het nemen van maatregelen om trillinghinder tegen te gaan zijn voorwaardelijk voor de indeling van het Isabellaveld volgens het plan. ProRail is in het kader van het PHS verplicht om te zorgen dat er een geluidswal komt over de gehele lengte van het Isabellaveld waardoor alles valt binnen de geldende normen voor geluidsoverlast (<60 dB). Dit is door de gemeente bevestigd. In de grondexploitatie van de gemeente zijn kosten ten aanzien het geluidscherm reeds opgenomen. Ook de Woningcorporatie voorziet geen problemen m.b.t. de ligging naast het spoor.

In aanvulling op het bovenstaande zijn in het Isabellaplan nog twee elementen van belang om geluidsoverlast tegen te gaan. Ten eerste liggen de appartementen op voldoende afstand van het spoor (in ons plan zelfs op grotere afstand dan in het bestemmingsplan). Ten tweede worden de appartementen zo ingedeeld dat er een dove gevel komt aan de spoorzijde (met voordeur, gang, badkamer) en de slaapkamers en woonkamer aan de zuidwestelijke zijde, waardoor de geluidsoverlast aan die kant minimaal is. Het appartementenblok als geheel vormt een dubbele geluidsbarrière voor de rest van de wijk.

Financieel:
Het Isabellaplan is financieel aantrekkelijk voor de gemeente Vught omdat het totale aantal woningen (134) hoger ligt dan het door de gemeente vastgestelde aantal. Meer woningen betekent hogere opbrengsten.

Er is nadrukkelijk geen sprake van een financiële tegenvaller voor de Vughtse begroting door het Isabellaplan. Er is in het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf 2019-2022, vastgesteld door de gemeenteraad op 11 april 2019, financieel gezien namelijk alleen rekening gehouden met de eerste 53 woningen. Sterker nog, door de fasering die is aangebracht in het Isabellaplan (zie hierna) kunnen per direct 19 woningen worden gerealiseerd, waardoor de gemeente op korte termijn al inkomsten kan genereren.

Fasering plan

Ons voorstel voorziet drie fases voor de realisatie van het Isabellaveld, zoals wordt getoond in onderstaande tabel.

Tabel 2. Fasering realisatie Isabellaveld

Fase 1:	- Reeds gerealiseerd: 53 woningen.
Fase 2:	- Bouw 15 middeldure koopwoningen + 4 twee-onder-een-kapwoningen - Aanleg eerste deel van het Verzetsheldenpark en de Isabellatuin - Aanpassen verkeerssituatie Postweg
Fase 3:	- Aanleg groene geluidswal - Bouw appartementenblokken met 62 appartementen - Aanleg resterend deel van het Verzetsheldenpark

Door fase 2 en 3 te splitsen, hoeft niet te worden gewacht op afronding van de werkzaamheden aan het spoor voordat het gehele resterende deel van het Isabellaveld kan worden aangepakt. Er kunnen nu al 19 woningen worden gerealiseerd en bovendien kan de Isabellatuin en een deel van het Verzetsheldenpark al worden aangelegd, wat het woonplezier en de beeldkwaliteit nu al verhoogt voor de huidige bewoners. Ook hoeft niet te worden gewacht met het aanpassen van de verkeerssituatie op de Postweg om de verkeersveiligheid te verhogen.

Fase 2 kan op korte termijn starten. Na uitwerking van de plannen en het doorlopen van het besluitvormingsproces, zou begin 2022 kunnen worden gestart met bouwen, waarna deze fase eind 2022 is afgerond. Op die manier kan de gemeente Vught op korte termijn extra inkomsten genereren (want vooralsnog is in het Uitvoeringsprogramma grondbedrijf hier voor de periode tot 2022 geen rekening mee gehouden). Daarnaast kan hierdoor sneller dan gepland worden voorzien in de behoefte aan woningen binnen Vught.

Gedurende de werkzaamheden kan in deze fasering de zandwal worden behouden om het geluid van het spoor en het bouwverkeer te beperken. Wel dient te worden gekeken hoe het bouwverkeer wordt afgewikkeld om overlast voor de wijk te voorkomen.

Fase 3 kan starten zodra de werkzaamheden aan het spoor langs het Isabellaveld zijn afgerond. Dit zal in 2026-2027 zijn.

5. Stappenplan

In de totstandkoming van het Isabellaplan zijn tot op heden de volgende stappen doorlopen:

- Met wethouder Peter Pennings en projectleider Gebiedsontwikkeling Lisette Thijssen is gesproken over het voornemen van de Bewonersvereniging om een plan te ontwikkelen. De wethouder heeft aangegeven dat de gemeente op dit moment geen plannen heeft voor de verder inrichting van het gebied en dat het zijn voorkeur heeft om in dit stadium niet te worden betrokken bij de ontwikkeling van een plan, teneinde te voorkomen dat de schijn ontstaat dat de gemeente invloed heeft uitgeoefend op de bewoners en omwonenden. Hij heeft de Bewonersvereniging geadviseerd om de gemeenteraadsfracties zelf direct te benaderen.
- Hierop heeft de Bewonersvereniging het Isabellaplan zelf uitgewerkt. Het plan is vanzelfsprekend allereerst voorgelegd aan alle bewoners van de Poort van Vught door middel van een uitgebreide presentatie tijdens een bewonersbijeenkomst. De reacties van de bewoners op het plan waren positief.
- Vervolgens is het plan voorgelegd aan Woningcorporatie Charlotte van Beuningen, met de vraag om aan te geven in hoeverre het plan aansluit bij hun visie. Charlotte van Beuningen heeft bij monde van directeur-bestuurder Charlotte Beukeboom, laten weten dat de insteek van het Isabellaplan goed past bij de visie van de Woningcorporatie. Het type en aantal van 18 sociale huurappartementen past goed bij de behoefte waarin zij moet voorzien. De planning om de appartementen rond 2027 op te leveren komt ook goed uit, omdat de focus van de Woningcorporatie de komende tijd nog ligt bij de Grote Zeeheldenbuurt. Met betrekking tot de ligging naast het spoor voorziet de Woningcorporatie geen problemen, doordat ProRail aan de geldende geluids- en trillingsnormen moet voldoen.
- Het conceptplan is besproken met de gemeenteraadsfracties van de gemeente Vught, waarbij het plan is toegelicht en de fracties hun zienswijze hebben uitgelegd en suggesties hebben gedaan. De feedback van de gemeenteraadsfracties is vervolgens verzameld en verwerkt in het definitieve Isabellaplan. Dit plan wordt opnieuw voorgelegd aan de gemeenteraadsfracties van de gemeente Vught.

Vervolgstappen:

- Het definitieve Isabellaplan wordt voorgelegd aan de gemeenteraadsfracties van de gemeente Vught. Het Isabellaplan is een plan op hoofdlijnen; de Bewonersvereniging realiseert zich dat verdere uitwerking door ter zake deskundigen nodig is voordat definitieve besluitvorming kan plaatsvinden. Tegelijkertijd zijn wij van mening dat het plan reeds voldoende richting geeft voor de Vughtse gemeenteraad om zich uit te spreken over ons voorstel. Daarom vragen we de gemeenteraadsfracties om het Isabellaplan te steunen en het gemeentebestuur op te roepen om dit plan als uitgangspunt te nemen voor de verdere inrichting van de wijk en de bewoners een plek aan tafel te geven bij de nadere uitwerking en implementatie. De Bewonersvereniging vraagt aan alle gemeenteraadsfracties om hun schriftelijke reactie op het plan uiterlijk 8 november te sturen, zodat de bewoners van de Poort van Vught met deze standpunten rekening kan houden bij het uitbrengen van hun stem tijdens de gemeenteraadsverkiezingen op 18 november aanstaande.
- De Bewonersvereniging zal het definitieve Isabellaplan na de verkiezingen van 18 november nog formeel aanbieden aan het gemeentebestuur op een nader te bepalen wijze.

- De Bewonersvereniging is graag bereid als partij aan tafel te zitten bij verdere uitwerking van de plannen om mee te denken, het bewonersperspectief in te brengen en het draagvlak voor de plannen te borgen.

6. Tot slot: visitekaartje

De Bewonersvereniging Poort van Vught is ervan overtuigd dat het Isabellaplan een prachtige wijk oplevert die een visitekaartje is de voor de gemeente Vught.

Een wijk die niet alleen mooi is – groen, ruimtelijk en architectonisch van een hoogwaardig karakter – en past bij rest van Stadhouderspark, maar ook een wijk die laat zien dat de gemeente Vught het voor elkaar krijgt om bewoners in staat te stellen om in gezamenlijkheid een plan te ontwikkelen om op een absolute toplocatie een inclusieve wijk neer te zetten met duurzame woningen voor uiteenlopende doelgroepen met speciale aandacht voor starters en ouderen. Een wijk met een slimme indeling, waardoor het mogelijk is om 134 woningen te realiseren en tegelijkertijd te zorgen voor een groene, verbindende en ruimtelijke opzet.

Dat is bijzonder. En dat de gemeente inwoners in staat heeft gesteld om een dergelijk plan te ontwikkelen is meer dan bijzonder. Dat is uniek!

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Michel Smeets

Vertegenwoordigers:

Michel Smeets, inwoner van Vught

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

1 april, 10.00 uur, commissiekamer raadhuis Vught

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zichzelf uitgebreid voor. De heer Smeets woont enkele jaren in Vught en wil het hebben over de Speeldoos en het afvalbeleid in Vught.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- De heer Smeets wil naar een simpeler en goedkoper afvalsysteem. Afvalbeleid is volop in ontwikkeling, maar mogelijke verandering zijn niet van de ene op de andere dag geregeld. Er wordt met de gemeenteraad en een burgerpanel een afweging gemaakt of het zinnig is om het afvalbeleid te veranderen, vervoer en recycling opties worden bekeken.
- De heer Smeets geeft aan dat hij vindt dat De Speeldoos in het centrum moet blijven, maar geen concurrent van De Petrus moet worden. Het liefst zou hij het huidige theater in zijn geheel behouden en het renoveren. Het college geeft aan dat renovatie geen optie is. Ook verduurzamen van het theater lukt niet met renovatie. Nieuwbouw is een betere keuze, zo blijkt uit de 3 rapportages. Rond 1 juli 2021 moet het plan (ook het financiële deel) klaar zijn, welke functies en hoeveel vierkante meter, daarna uitwerken tot een bouwplan. Na de zomer komt dit plan in de raad aan de orde.

Vervolgafspraken:

- Geen. De heer Smeets wordt gewezen op de mogelijkheid om te zijner tijd deel te nemen aan het afvalpanel, mits er gekozen wordt voor vrijwillige opgave in plaats van een steekproef onder bewoners.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder Potters (milieu en afval)
- Wethouder Van de Ven (kunst en cultuur)

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Organisatie: Transportondernemers Cromvoirt en de Distelberg

Vertegenwoordigers:
Bart van Kuik, van Kuijkgroep
Ton van Esch, Van Esch Cromvoirt
Coen Peijenburg, Peijnenburg Vught
Walter Gubbels, Gubbels bedrijven

Aanwezig namens het college:
Burgemeester R.J. van de Mortel
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

1 april, 10.00 uur in het raadhuis

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zichzelf uitgebreid voor.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- De transportondernemers maken zich zorgen over de bereikbaarheid van hun bedrijven in verband met de uit te voeren verkeerswerkzaamheden en verkeersomleidingen. De belangen en de visie van de ondernemers met betrekking tot verkeersveiligheid en de bereikbaarheid in de omgeving Cromvoirt is in het bijgevoegde verkeersplan samengevat. Door toename van de hoeveelheid verkeer komt de bereikbaarheid van de transportbedrijven in het gedrang. Door de verkeerswerkzaamheden aan o.a. de N65 moet het verkeer gebruik maken van alternatieve routes via Cromvoirt, Helvoirt. Dit geeft verkeersoverlast en tast de leefbaarheid aan in de omgeving. Verzoek van de ondernemers om een eenvoudige aansluiting (op- en afrit) te realiseren vanuit de N65 om de bereikbaarheid van de bedrijven te vergroten, zonder overlast op de bewoners in de bebouwde kom.
- Er is grote zorg vanuit de ondernemers hoe zij in gesprek blijven met de omgeving. Nieuwe ontwikkelingen (uitbreiding) van de bedrijven willen zij waarmaken, hier komt

ongetwijfeld overlast van. Hoe gaan we met de buurt in gesprek, we willen een vast aanspreekpunt binnen de gemeente Vught, korte communicatielijnen bewerkstelligen.

- Om te voldoen aan de plicht om bij te dragen aan de energietransitie, de overgang naar een duurzame energievoorziening, willen de ondernemers zonnepanelen plaatsen op loodsen (en nog te bouwen loodsen). Om de doelstellingen van het klimaatakkoord te behalen willen zij een aanspreekpunt binnen de gemeente Vught om samen met hen te bepalen en de overleggen hoe de energietransitie wordt ingericht en gerealiseerd. De faciliteiten om een grote hoeveelheid zonnepanelen te plaatsen zijn er nu niet (capaciteit, leidingen).
- Voor een forse uitbreiding van de transportbedrijven zal uitgeweken moeten worden naar een nieuwe locatie. Er is nu een klein stukje uitbreiding mogelijk, maar dit gaat botsen met de belangen van de inwoners. Een nieuwe locatie wordt vaak onmogelijk gemaakt, doordat de verkoop van het eigen terrein financieel niet gunstig is en omdat de provincie geen toestemming geeft om op een locatie in de polder te bouwen.
- Er moeten kortere communicatielijnen zijn met de gemeente. Wat mogen de ondernemers wel, wat mogen zij niet. Kost nu veel tijd en geld. Zij willen sneller duidelijkheid, zodat ze burgers eerder in het ontwikkelingsproces kunnen betrekken. Als mensen op de hoogte zijn van de plannen en inspraak hebben, zijn ze bereidwilliger. Zonder informatie of inspraak, zullen de burgers meer weerstand bieden.
- Er dient z.s.m. een oplossing te komen voor de brug bij de Deutersestraat.

Vervolgafspraken:

- De bedrijfscontactfunctionaris binnen de gemeente Vught is direct contactpersoon voor de transportondernemers.
- Een gesprek met de Provincie over eventuele andere mogelijke locaties voor de uitbreiding van de transportbedrijven.
- De transportondernemers leveren hun bijdrage in de visie op wonen in het buitengebied en in de mobiliteitsvisie.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder du Maine (verkeer en vervoer)

Bijlage:

- Verkeersplan transportportondernemers (PowerPoint)

Cromvoirt e.o

Bereikbaarheid & Verkeersveiligheid

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

Date

www.anteagroup.com

Bereikbaarheid & Verkeersveiligheid Cromvoirt en omgeving

- Welkom & aanleiding
- Zeven betrokken lokale ondernemers
- Analyse huidige situatie
- Onze bijdrage
- Onze vraag

Understanding today.
Improving tomorrow.

Wie zijn wij?

- Hier komt de film

antea group

Understanding today.
Improving tomorrow.

Tot nu toe..

- Inventarisatie problematiek vrachtverkeer
- Bewonersavond Cromvoirt Veilig
- Gesprek met gemeenten Vught, Haaren en Heusden

- Begrip voor zorgen over de leefbaarheid
- Sluipverkeer is een aandachtspunt
- Minder aansluitingen op N65 zorgt voor meer kilometers in kernen
- Werkzaamheden aan Torenstraat en N65 baren zorgen
- Beter bereikbare locaties. Daar hebben wij idëeen over

Understanding today.
Improving tomorrow.

Analyse verkeerstellingen

Straat	Tussen		Intensiteit werkdag (motorvoertuigen)
Sint Lambertusstraat	Kerkweg	Nieuwkuijkseweg	3.024
Sint Lambertusstraat	Lovernsestraat	Deutersestraat	3.762
Lovernsestraat	Scheepenstraat	Pepereind	1.580
Deutersestraat	Sint Lambertusstraat	Van de Goorstraat	264
Helvoirtsestraat	Industrieweg	Nieuwkuijkseweg	4.762
Nieuwkuijkseweg	Helvoirtsestraat	Loonse Baan	4.968
Guldenberg	De Heikant	Oude Bossche Baan	1.992

Tellingen uit 2019 van gemeente Vught en Haaren

Understanding today.
Improving tomorrow.

Verkeersongevallen

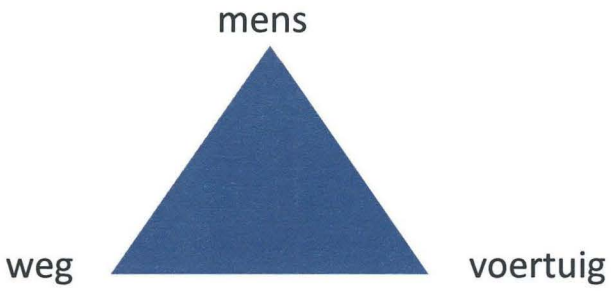
Ongevalslocaties met Landbouwvoertuig of vrachtwagen sinds 2014 (via.nl)

anteagroup

Understanding today.
Improving tomorrow.

Onze bijdrage aan de leefbaarheid

- (Verkeers)veiligheidsmaatregelen in onze dagelijkse praktijk
- Ondersteuning 'dode hoek' lessen op basisscholen
- Meedenken over infrastructurele mogelijkheden

Understanding today.
Improving tomorrow.

(Verkeers)veiligheid in onze praktijk

- Meerdere verkeersveiligheidscerifictaten zoals VCA 6.0 en BRL9101;
- Instructie (1 op 1) medewerkers over (rij)gedrag;
- Toolboxmeetings;
- Monitoren verwachtte transportbewegingen zodat ontmoetingen voorkomen worden;
- Uitrusting voertuigen met bijvoorbeeld zijafscherming en uitgebreide veiligheidspakketten bij nieuwe aankopen:

  Adaptive cruisecontrol, vermoeidheidscontrole bestuurder, lane departure warning, standairco voor nachtrust, loopbordessen met zijafscherming op trailers, achteruitrij-alarmering en extra zwaai- en werklampen

Bijdrage ‘dode hoek’ lessen

Understanding today.
Improving tomorrow.

Voorstel infrastructurele aanpassing

- Vendreef in Vlijmen verbreden en/of vrijliggend fietspad

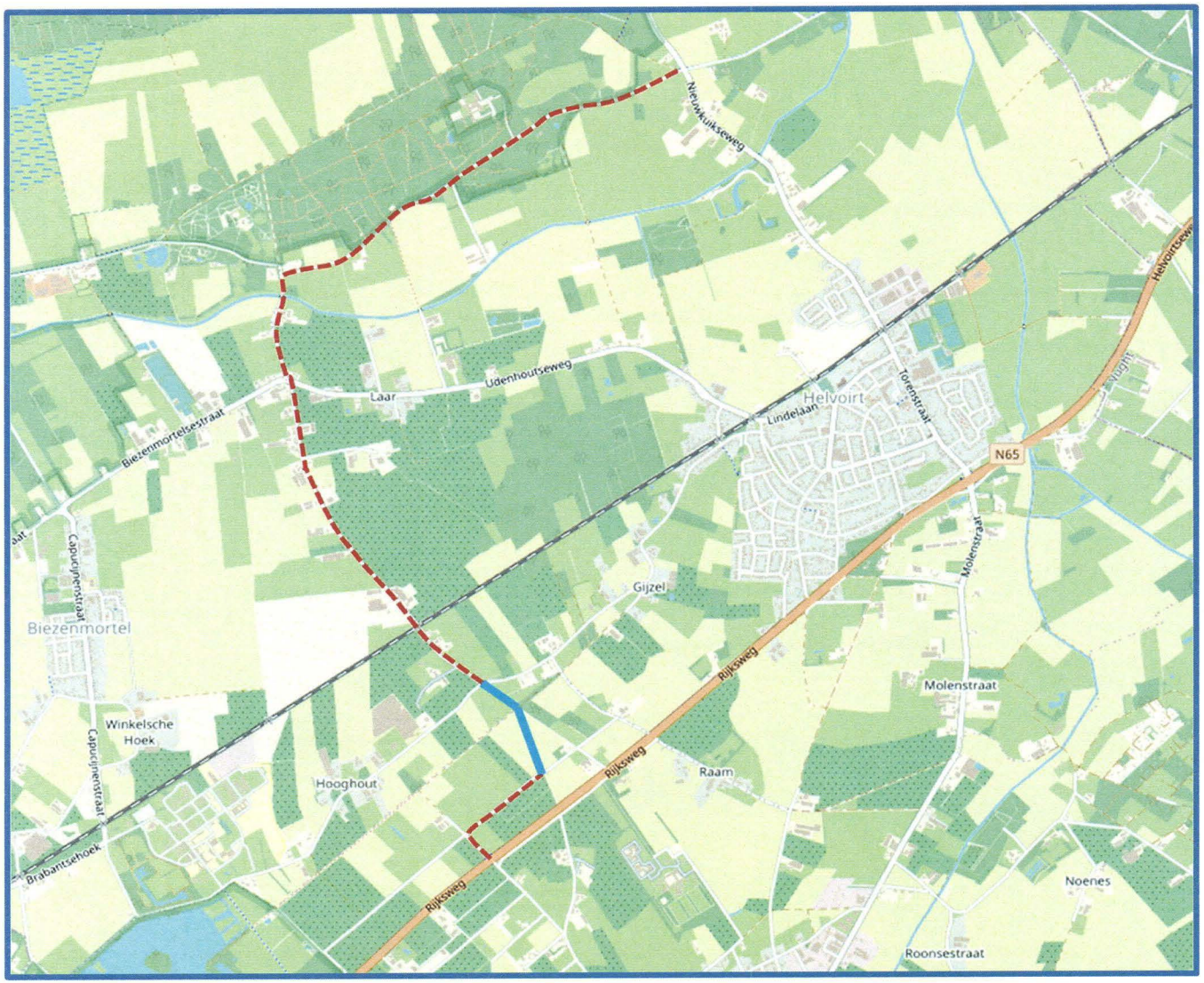

Understanding today.
Improving tomorrow.

Voorstel infrastructurele aanpassing (2)

- Directere verbinding Koolhofweg en Gijzelsestraat;
- Ontsluiting gebied viaKoolhofweg – Heideweg – Gijzelsestraat – De Runsvoort – De Heiknat – Guldenberg;
- Vermijden zwaar verkeer door Helvoirt;
- Zandpad asfalteren tussen Gijzelsestraat en Heideweg;
- Opwaardering Gijzelsestraat, De Runsvoort en weg langs de Guldenberg;
- Fietsers langs Oude Bossche Baan i.p.v. Guldenberg.

Understanding today.
Improving tomorrow.

antea group

Understanding today.
Improving tomorrow.

Voorstel infrastructurele aanpassing (3)

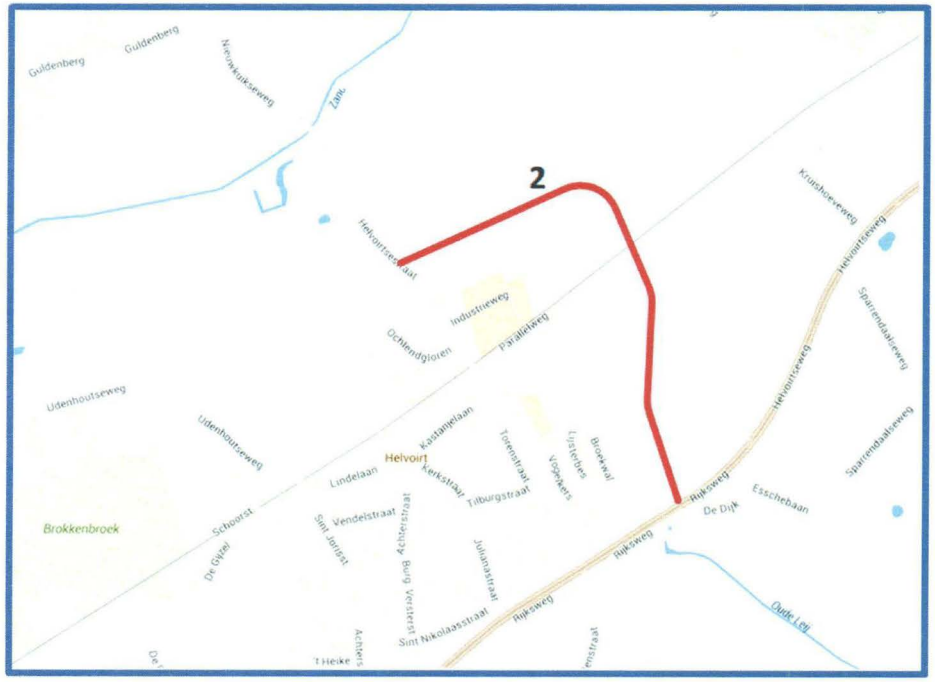
- Verkeersdruk Guldenberg verminderen door verbindingsweg tussen Udenhoutseweg en Helvoirtsestraat

Understanding today.
Improving tomorrow.

Voorstellen infrastructurele ingrepen (4)

- Verkeersdruk Torenstraat Helvoirt verminderen door randweg om Helvoirt

Understanding today.
Improving tomorrow.

Voorstel infrastructurele aanpassing (5)

- Verbindingsweg Helvoirtsestraat – Kruishoeveweg met behoud aansluiting Kruishoeveweg op N65 richting ‘s-Hertogenbosch

Understanding today.
Improving tomorrow.

Samen voor
Bereikbaarheid & Verkeersveiligheid

anteagroup

WAAROM
MOEILIJK DOEN

ALS
HET SAMEN KAN

Loesje

Understanding today.
Improving tomorrow.

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Vertegenwoordigers:
René van Vugt, voorzitter
Harrie Kuipers, penningmeester
Anne van Dinther
Ingrid Bulsink
Irene Smoor
Jeanette Bos
Ton Latuhihin
Wally van der Eerden
Wilma Schipper

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

9 april, 10.30 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- De aanwezigen stellen zich uitgebreid voor.
- De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) is een onafhankelijk adviesorgaan en bestaat uit een groep betrokken vrijwilligers afkomstig uit alle geledingen van de samenleving in de gemeente Vught. De ASD voorziet het college van de gemeente Vught van (on)gevraagd advies over de beleids- en uitvoeringsontwikkelingen en mogelijkheden op het gehele sociaal domein. De ASD behartigt het algemene belang van de burger die gebruik maakt van voorzieningen binnen het Sociaal Domein. De ASD adviseert onafhankelijk en informeert burgers en gemeente over haar activiteiten en uitgebrachte adviezen. De ASD bestaat uit 12 leden. De leden maken deel uit van diverse werkgroepen die door de ASD zelf zijn ingesteld: WMO, Jeugd, Participatie, Wonen en Omgevingswet i.o.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Ter voorbereiding op het gesprek heeft het college het jaarplan 2021 van ASD ontvangen (zie bijlage), welke in hoofdlijnen wordt besproken.
- Samen met de ASD aan de slag met nieuwe ontwikkelingen binnen sociaal domein; aanpak laaggeletterdheid en gezondheidsbeleid (maatschappelijke participatie).

- De ASD is benieuwd hoe het college uitvoering gaat geven aan het onderdeel participatie in het jaarplan. Het is belangrijk om de verbinding te maken met de achterban.
- De ASD vindt *Right to Challenge* een interessant onderwerp om verder uit werken en een advies over te geven.
- Het college wil graag meedenken in mogelijkheden, zoals de Seniorenbus.
- Meer aandacht voor preventie bij jeugdbeleid.
- Werkgroepen proactief meenemen in toekomstige beleidswijzigingen die ook praktisch gemaakt kunnen worden. Het heeft een meerwaarde dat de kennis binnen de werkgroepen aanwezig is.
- Wetgeving wordt uitgevoerd in de regel van de wet. Er wordt heel specifiek naar detaillering gekeken. Men pleit ervoor dat er meer in de geest van de wet gewerkt wordt.
- De ASD wil graag geïnformeerd worden over de ontwikkelingen m.b.t. de Omgevingswet.

Vervolgafspraken:
- Wethouders Van de Ven en Potters willen vanuit hun gezamenlijke portefeuille Sociaal Domein graag verder met de ASD in gesprek over de nieuwe ontwikkelingen binnen het sociaal domein en om de zaken die vandaag genoemd zijn verder te bespreken en uit te werken.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):
- Wethouder Potters (jeugd, jongeren, welzijn)
- Wethouder van de Ven (zorg, WMO, sociale zaken, gezondheid en bewegen)
- Wethouder du Maine (arbeidsmarkt)
- Wethouder Vos (omgevingswet)

Bijlage:
- Jaarplan ASD 2021

Adviesraad
Sociaal
Domein
Vught

Jaarplan 2021

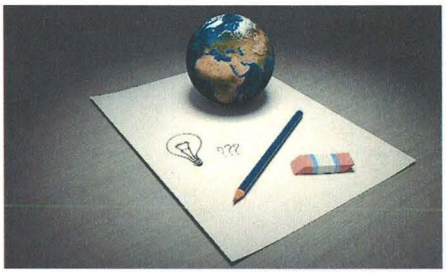
JAARPLAN 2021

ACTIVITEITEN EN AGENDA

Over

De Adviesraad Sociaal Domein is een onafhankelijke commissie die midden in de samenleving staat. Gevraagd en ongevraagd voorziet zij het college en bestuur van de gemeente Vught van advies over de beleids- en uitvoeringsontwikkelingen en mogelijkheden op het gehele sociaal domein. Uitgangspunt hierbij is dat burgers actief deel kunnen blijven nemen aan de samenleving.

Doel

De Adviesraad is alert op ontwikkelingen, kansen en knelpunten en vormt een brug naar de Vughtse samenleving bij de advisering aan het college en de raad. De Adviesraad betrekt hierbij bestaande organisaties, groeperingen, (ervarings)deskundigen, belangenbehartigers, cliëntorganisaties en inwoners bij de advisering aan het college en de raad.

INHOUDSOPGAVE

Over

Doel

Missie

Samenstelling ASD

Gesprekspartners ASD

Overlegdata

Acties

Contact

Missie

De ASD toetst het gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan aan de mate waarin het bijdraagt aan samenlevingsopbouw, aan het voorkomen van vervreemding en versplintering en aan het hanteren van de menselijke maat.

Samenstelling ASD

Overlegdata ASD in 2021

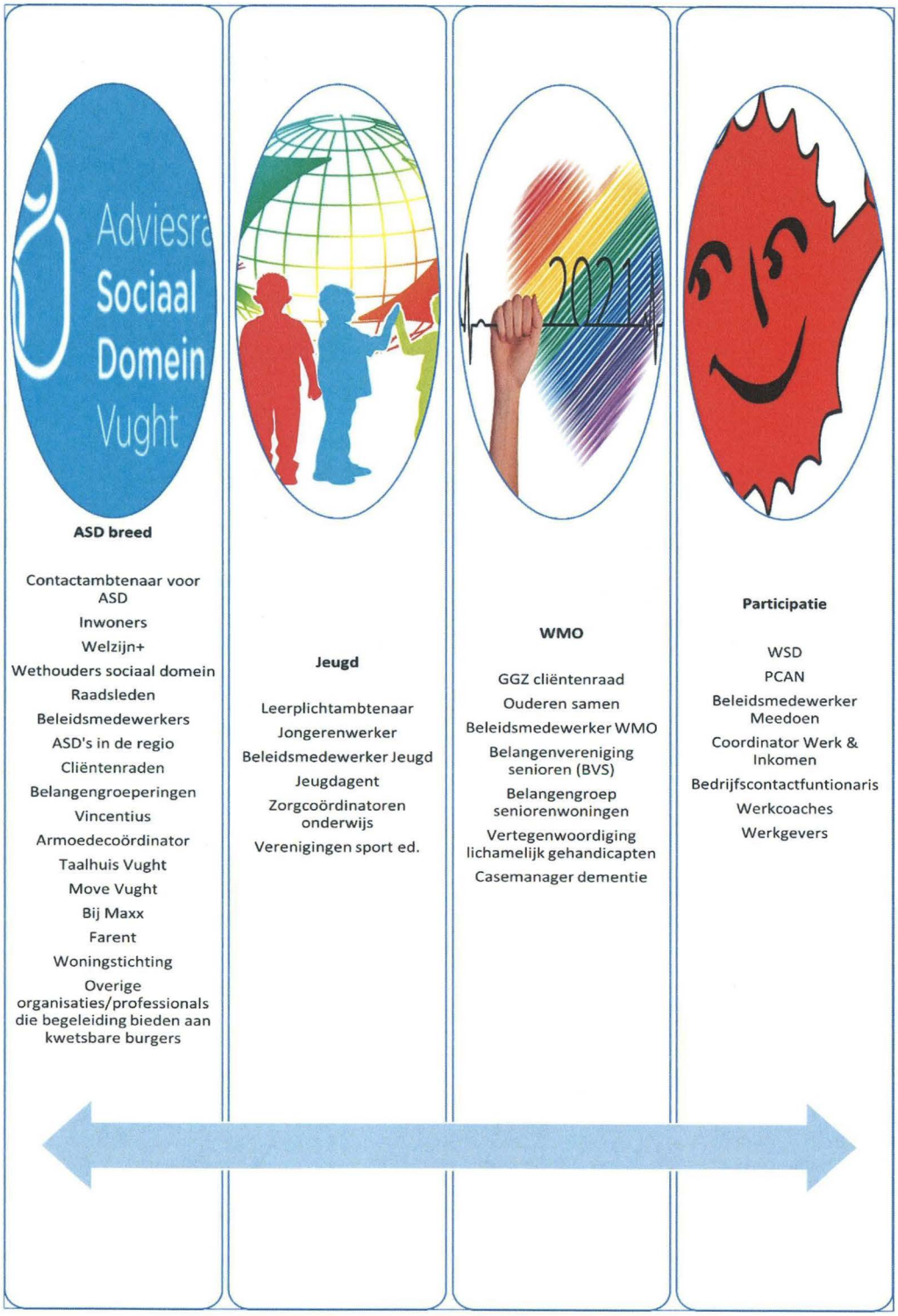
Nagenoeg iedere laatste vrijdag van de maand:

29 januari, 26 februari, 26 maart, 30 april, 28 mei, 25 juni, 24 september, 29 oktober, 26 november en 17 december 2021.

Het overleg duurt gemiddeld 2 uur en vindt momenteel plaats via Zoom, aanvangstijd 10.30 uur.

Het overleg is niet openbaar, incidentele deelname is mogelijk, stuur een e-mail naar ASDVught@gmail.com. Bij aanvang van het overleg is de contactpersoon sociaal domein vanuit de gemeente vertegenwoordigd.

Belangrijke gesprekspartners voor de ASD

ASD breed

Contactambtenaar voor ASD
Inwoners
Welzijn+
Wethouders sociaal domein
Raadsleden
Beleidsmedewerkers
ASD's in de regio
Cliëntenraden
Belangengroeperingen
Vincentius
Armoedecoördinator
Taalhuis Vught
Move Vught
Bij Maxx
Farent
Woningstichting
Overige organisaties/professionals die begeleiding bieden aan kwetsbare burgers

Jeugd

Leerplichtambtenaar
Jongerenwerker
Beleidsmedewerker Jeugd
Jeugdagent
Zorgcoördinatoren onderwijs
Verenigingen sport ed.

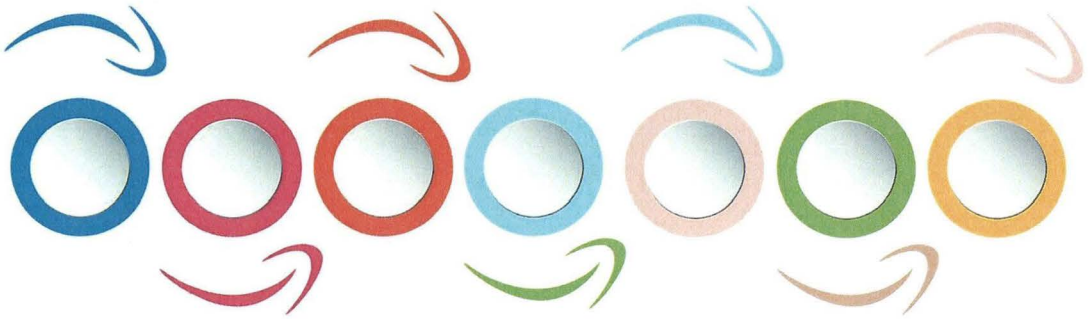
WMO

GGZ cliëntenraad
Ouderen samen
Beleidsmedewerker WMO
Belangenvereniging senioren (BVS)
Belangengroep seniorenwoningen
Vertegenwoordiging lichamelijk gehandicapten
Casemanager dementie

Participatie

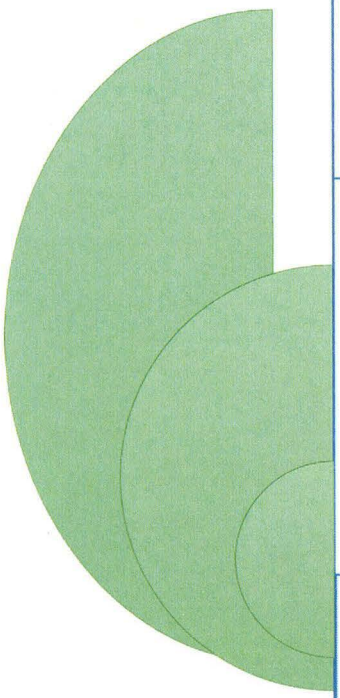
WSD
PCAN
Beleidsmedewerker Meedoen
Coordinator Werk & Inkomen
Bedrijfscontactfuntionaris
Werkcoaches
Werkgevers

Koers, aandachtspunten en acties 2021 ASD breed

- ✓ Verstevigen contacten met inwoners, politiek, beleidsmedewerkers, wethouders sociaal domein, portefeuillehouders sociaal domein, uitnodigen ervaringsdeskundigen, cliënten- en belangenorganisaties.
- ✓ Toezien of opvragen informatie m.b.t. wijziging van verordeningen, beleid t.a.v. sociaal domein en/of nadere regels.
- ✓ Het volgen van maatschappelijke ontwikkelingen die effect hebben op leefstijl inwoners, elkaar daar onderling op attenderen en zo meer kennis uitwisselen.
- ✓ Advies uitbrengen m.b.t. aanbesteding inkooptrajecten sociaal domein.
- ✓ Laagdrempelige bereikbaarheid voor inwoners, benaderbare ASD, meer in contact met de achterban.
- ✓ Structurele communicatie over activiteiten ASD en actuele ontwikkelingen binnen het sociaal domein middels effectief inzet site, links plaatsen en ruimte in Klaverblad.
- ✓ Terugkerend monitoren op en zo ja, welk gevolg wordt gegeven aan uitgebrachte ASD adviezen.
- ✓ Investeren in eigen ontwikkeling middels studiedag in september, thema armoede.

Aandachtspunten per werkgroep

WMO

- Vroegsignalering ouderen
- Onafhankelijke cliëntondersteuning
- Gevolgen maatregelen a.g.v. Corona, evt. effectmeting
- Ontwikkelingen volgen en monitoren t.o.v. WvGGZ, Wzd, regionaal beleid beschermd wonen en maatschappelijke ondersteuning, WLZ zorg

Participatie

- Interventies monitoren gemeente inzake uitvoering geven aan Participatiewet, aanmoedigen maatwerk
- Evalueren uitkeringen Bijstandswet
- Aandacht voor ontwikkelingen arbeidsmarkt en samenwerking, signaleren armoede en eenzaamheid
- Evalueren hoe informatieverstrekking vanuit gemeente de doelgroep bereikt
- Aanpassingen lokale regelgeving op de voet volgen, zoals loonkostensubsidie, hulp op maat, inzet reïntegratiemiddelen
- RIB over inburgering

Jeugd

- Werkgroep richt zich op preventie in brede zin:
  - Uitvoering Leerplichtwet/RMC startkwalificatie
  - Proefproject jeugdhulp St. Michielsgestel
  - Monitoren inzet jeugdprofessionals bij huisartsen, leren van andere gemeenten
  - Pedagogisch klimaat in onderwijs en gezin
  - Betere samenwerking onderwijs en jeugdzorg
  - Aandacht voor kwetsbare jongeren door hulpverlening meer fysiek te laten benaderen in hun leefomgeving

De ASD is de stem van de burger in het algemeen en kan daardoor het algemene belang van de burger, die gebruikmaakt van voorzieningen binnen het Sociale Domein, behartigen. De ASD adviseert onafhankelijk, er is geen politieke kleur. De ASD informeert burgers en gemeente over haar activiteiten en over uitgebrachte adviezen.

Gangbare publicatiemiddelen en communicatiekanalen die de ASD benut zijn de eigen site, het Klaverblad, e-mail, via bijeenkomsten, vergaderingen en interviews.

Bereikbaarheid ASD:

Adviesraadsociaaldomeinvught.nl / asdvught@gmail.com

©ASD Vught, maart 2021

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Vughterstede
Hart voor goede zorg

Vertegenwoordigers:
Peggy van der Koelen, directeur-bestuurder
Johan Schoonus, manager vastgoed & beheer

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

9 april, 11.30 uur in het raadhuis

Algemene introductie:

- De aanwezigen stellen zich uitgebreid voor.
- Vughterstede exploiteert en verleent zorg vanuit de in Vught gevestigde zorgcentra Huize Elisabeth en Woonzorgcentrum Theresia. Daarnaast verleent zij thuiszorg en diensten aan huis. Er werken ruim 450 medewerkers en veel vrijwilligers. Naast kwalitatief goede zorg, is er veel aandacht voor wonen, welzijn en privacy van de bewoners. Uitgangspunt is ouderen zo goed mogelijk faciliteren om zo lang mogelijk thuis te kunnen wonen. In Vught is veel behoefte aan seniorenwoningen. Er is een gat ontstaan door het verdwijnen van bejaardenhuizen. Vughterstede trekt op met Ouderen Samen en streeft naar een woon-zorg functie (clusteren).

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- I.v.m. lange wachtlijsten kan het zijn dat mensen bij urgentie naar een ander dorp of stad gaan. Als ouderen vanuit een crisissituatie worden geplaatst, gaan ze vaak hard achteruit. Eerder verhuizen naar een geschikte locatie zou dit kunnen voorkomen.
- Vughterstede wil huur- en woonzorgappartementen ontwikkelen in de voormalige Lidwinaschool voor zelfstandig wonende ouderen met een lichte zorg- of hulpvraag. Als ouderen zelfstandig bij elkaar wonen, kan de zorg efficiënt worden ingericht. De plannen worden uitgewerkt i.s.m. ZOED, de kerk en de school; een participatie van onderdelen die elkaar kunnen versterken.
- Huize Elisabeth moet verbouwd worden in het kader van de nieuwe zorgvisie. Gebouw is 37 jaar oud in huidige functie. De kamers zijn te groot. Dit zou i.c.m. De Wieken uitgevoerd kunnen worden.

Vervolgafspraken:

- In het kader van de woonzorgvisie zal Vughterstede ook benaderd worden als stakeholder.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):

- Wethouder Potters (wonen)
- Wethouder van de Ven (gezondheid en bewegen)
- Wethouder Vos (ruimtelijk ordening, gebiedsontwikkeling)

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Vertegenwoordigers:
Ellen Huinink, voorzitter en coördinator kinderarmoede
Yvonne Kolmans, Welzijn Vught
José de Vaan, diaconie van de kerken
Kees van Dun, voorzitter Leergeld Vught
Stefan Schellen, VluchtelingenWerk Vught
Antoinette v.d. Heuvel, Omarmen
Lidia Riezebos, Anders Bezig Zijn
Jeanne Savelkouls, begeleider De Springplank
Janine Wildschut, MKB Vught

Aanwezig namens het college:
Burgemeester R.J. van de Mortel
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

15 april 2021, 11.30 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- De collegeleden stellen zichzelf voor en benoemen hun portefeuilles.
- Het Kernteam Bestaanszekerheid Vught (voorheen Regiegroep Armoede) zet zich in voor armoedebestrijding onder kinderen. Het Kernteam bestaat uit partijen uit het netwerk rondom armoedeaanpak in de gemeente Vught. Door de gezamenlijkheid zijn partijen effectiever. Overige (niet aanwezige) partijen: Financieel Paspoort, Speelgoedbank, Vincentius Vught, beleidsmedewerker gemeente Vught, GGD en Talentis.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Het Kernteam kan zich verenigen met de volgende punten in het coalitieakkoord:
  - De nieuwe bestuursstijl.
  - Binnen het sociaal domein integraal inzetten op gezondheid, preventie, inclusie, vroegtijdige interventies en maatwerk.
  - Een inclusieve Vughtse samenleving; iedereen hoort erbij en moet kunnen meedoen.

- Armoede kan leiden tot sociale uitsluiting. Signaleren van armoede is niet altijd eenvoudig. Het Kernteam wil veranderingen bewerkstelligen in de armoede aanpak in de gemeente Vught. Het Kernteam heeft een actieplan opgesteld, waarin de doelstellingen voor 2021 zijn geformuleerd en uitgewerkt (zie bijlage).

Vervolgafspraken:
- Vervolgafspraak met wethouder Van de Ven om het actieplan nader te bespreken.
- Verder in gesprek gaan met betreffende wethouders.
- Kernteam Bestaanszekerheid stuurt de actiepuntenlijst toe, welke als bijlage bij het verslag wordt gevoegd.
- Burgemeester Van de Mortel wijst het Kernteam op fondsen, zoals het Jeugdfonds, waarvan men gebruik kan maken.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):
- Wethouder van de Ven (armoede en schuldhulp-verlening)
- Wethouder Potters (jeugdzorg)
- Wethouder Vos (sport)

Bijlage:
- Actiepunten voor Kernteam v17

Focus 2021	Onderwerp	Resultaat	Wat gebeurt al	acties	tijdspad
De toegang tot hulp is goed geregeld in de gemeente Vught	1 loket/ 1 toegang tot hulp	Er is 1 toegang naar alle financiële hulp in de gemeente Vught.	Werkgroep is verkenning gestart. Onderzoek staat gepland.		2021
			Voorbeelden DB en Eindhoven verkend		
		Het kernteam gaat binnen Vught bekendheid geven aan www.samenvoorallekinderen.nl, als centrale digitale toegang tot hulp voor kinderen.			
		De leden van het Kernteam Bestaanszekerheid stappen over "van aanvraag naar vraag". Als een inwoner van Vught een beroep doet op een regeling in de gemeente Vught, gaan de leden van het Kernteam na of deze inwoner ook in aanmerking komt voor andere regelingen van de gemeente en van andere instellingen. Via een warme overdracht komen deze mensen op de juiste plek voor de juiste ondersteuning.	takenlijst (regelingen) van elke organisatie tbv warme overdracht opgesteld	bijeenkomst in 2021 voor alle vrijwilligers en medewerkers om elkaar te leren kennen tbv warme overdracht	
			informatiefilmpjes voor vrijwilligers en medewerkers		
	Reductie administratieve last	Wegwijs+ voert 1x per jaar een centrale inkomenstoets uit. Daarbij reduceert WW+ het aantal bewijsstukken dat hierbij overlegd moet worden. Alle instellingen die binnen Vught gebruik maken van een inkomensgrens gebruiken het resultaat van deze toets, via een sociale **pas – gedifferentieerd naar inkomen. Bijv. gemeente, Wegwijs+, Farent,** Leergeld, Vincentius, Voedselbank		onderzoeken hoe gegevens uit zo'n onderzoek gedeeld kunnen worden met andere instanties.	2021
	Community Vught	Het is van belang dat mensen een netwerk opbouwen, waardoor zij zich gesteund en gesterkt voelt. We onderzoeken of het loket tevens de functie van ontmoetingsplek kan hebben.	Koersplan met daarin routeplan is gereed.	werkgroep en ervaringsdeskundigen in contact brengen met serviceclubs.	voorjaar 2021
			verkennende gesprekken gevoerd over mogelijke locatie		
	Hulptraject	Met de mensen, die via de Voedselbank hulp krijgen, wordt een plan van aanpak gemaakt om te zorgen dat zij uit de financiële problemen komen en blijven. Zij worden gewezen op mogelijke andere hulptrajecten in Vught.	verkennende gesprekken met WW+ gevoerd		
In Vught gaan we van armoedebeleid naar bestaanszekerheid	Armoedebeleid Vught	Het Kernteam levert de gemeente Vught een voorstel voor actualisering van het huidige armoedebeleid. Daarbij ligt het accent op voorlichting en preventie. Het Kernteam reikt ideeën en voorbeelden van elders aan.	Deze focuslijst en en de 'atlas' dienen als input.	Kernteam deelt actiepunten met verantwoordelijke wethouders	apr '21
		Ervaringsdeskundigen zijn onderdeel van het uit te voeren armoedebeleid. Deze rol en positie vraagt om erkenning van hun werkzaamheden.	ervaringsdeskundige gestart met stagelopen bij de gemeente.		
	Goede voorbeelden elders	Het Kernteam Bestaanszekerheid brengt in beeld welke goede voorbeelden er in andere gemeenten spelen op het gebied van de bestaanszekerheid.	deelnemen aan regio-overleg		
			contacten gelegd met Divosa, VNG, NVVK		
	Kredietbank	De gemeente bevordert dat de Kredietbank niet alleen schulden saneert, maar mensen ook begeleidt zodat zij na 3 jaar niet alleen schuldenvrij zijn, maar ook in staat zijn zelf hun financiële huishouding te voeren. De gemeente Vught zal hierbij aansluiting zoeken bij passende nationale initiatieven.	KvD heeft op 29-10 bij Monica Verlaek nagevraagd hoe vaak dit voorkomt. MvH: Dit is tijdens de laatste contractbesprekingen met de GKB besproken. Daarnaast is dit in de wetwijziging Wgs opgenomen.	Ook SHV van de gemeente Vught gaat nazorg inzetten. Dit is in de beleidregels Schuldhulpverlening Vught 2021 toegevoegd en werkinstructies van WW+ zijn hierop aangepast.	
Iedereen kan meedoen in Vught	Meedoen voor iedereen	Mensen die niet (meer) in aanmerking komen voor de Meedoenregeling, maar wel financiële zorgen hebben, kunnen meedoen aan sport-, cultuur- en welzijnsactiviteiten.	Contact gehad Volwassenfonds Sport en Cultuur.	onderzoeken of we in Vught zelf een fonds kunnen oprichten	voorjaar 2021
			ideeën opgehaald bij bijeenkomst sport- en cultuuraanbieders	Na 'warme overdracht' kinderen, dit ook in kaart brengen voor volwassene en daarna voor	
			voorbeelden uit regio gemeenten opgehaald	plan voorleggen aan wethouder	juni '21
	Sport en cultuur	Zwaluw VFC heeft een commissie die zich richt op alles wat een lid kan belemmeren om plezier te beleven bij het voetballen. Bijv. armoede, verkeerde omgang met ADHD, briesende ouders. Alle sport- en cultuurverenigingen in Vught vertalen dit voorbeeld naar hun eigen vereniging.	Ondertussen heeft MOP een commissie sociaal maatschappelijk. PH heeft een vertrouwenspersoon en een marktplaats voor kleding.	voor de zomervakantie meerdere bijeenkomsten organiseren met thema's die door deelnemers 28 januari zelf zijn aangeleverd.	
			reeks van 4 digitale bijeenkomsten met sport- en cultuuraanbieders en mensen uit andere geldingen gehad begin 2021	evaluatie en behoefteonderzoek uitgezet en vervolg geven in najaar.	
	Bewustwording / meedoen	Do: Inloop voor burgers uit de zgn. lagere SES groepen. Iedere eerste vrijdag van de maand. Informatie / meepraten / meedoen.	Op dit moment maandelijks onlinebijeenkomst	evalueren eerste bijeenkomsten en plan maken voor vervolg	

	Sociale passen	Nadat een centrale inkomenstoets is geregeld, kiezen alle Vughtse instellingen voor dezelfde sociale pas, gedifferentieerd naar inkomen. Hierbij kan aansluiting worden gezocht bij passende nationale initiatieven.			
Onze communicatie is gericht en begrijpelijk	Voorlichting	De gemeente focust in haar beleid op voorlichting aan specifieke doelgroepen. Het Kernteam Bestaanszekerheid ondersteunt de gemeente hierbij.	Gebeurt al in Klaverblad, Social Media en bijeenkomsten organiseren voor werkende armen, ouders van kinderen bijna 18 etc.	wat gebeurt er landelijk op dit gebied?	
	Taal	Financiële begrippen en werkwijze van instellingen worden in Vught toegankelijk gemaakt voor mensen die geen Nederlands of Engels spreken, of die laaggeletterd zijn. Algemene hyperlink: https://www.startpuntgeldzaken.nl/humanitas/ Geldplan statushouders: https://www.startpuntgeldzaken.nl/humanitas/alle-geldplannen/geldplan-statushouders/	Het geldplan Statushouders helpt mensen die nog niet lang in Nederland wonen, de eigen geldzaken in balans te krijgen en te houden. Het is vertaald in meerdere talen.	Gemeente/WW+ O.a. met Taalhuis. Inzetten ervaringsdeskundigen en aanpassen naar B1 taalgebruik (wordt regelmatig getoetst)	
			YK: In de Bibliotheek wordt gestart met IDO infopunt digitale overheid. Bibliotheek legt hiervoor verbinding met bestaande activiteiten/ projecten zoals het taalhuis, inloopspreekuur	aanbod ervaringsdeskundigen om als tolk op te treden bij bijv. gesprekken met ouders in het onderwijs	
			Steffie is website die mogelijk gepromoot kan worden		
	Bewustwording / informatie	Samenwerking op het gebied van gezonde voeding: in gesprek gaan met de deelnemers (voorlichting, doe activiteit etc.)			
Het onderwijs is vindplek en werkplaats van armoedebestrijding	Bewustwording	Het Kernteam ontwikkelt met het onderwijs een systematische aanpak om armoede binnen gezinnen te signaleren. Het onderwijs weet waar zij terecht kunnen met hun signalen. Het kernteam brengt in beeld tot welke resultaten deze aanpak heeft geleid.	Verbinding leggen tussen het kernteam en basisscholen in Vught	evaluatie campagne signaleer verborgen armoede	apr-21
			campagne Signaleer verborgen armoede in de 'Week van het geld' maart 2021	vervolg plan van aanpak bewustwording in het onderwijs n.a.v. evaluatie	juni '21
	Signalenkaart	De signalenkaart wordt daadwerkelijk ingevoerd in Vught.	verspreid op alle basischolen in Vught	bijeenkomst over signalenkaart bij team WW+	12-mei
			voorlichting gegeven op Maurick College aan mentoren		
			digitale bijeenkomst voorlichting over signalenkaart voor sport- en cultuuraanbieders maart 2021		
	Financiële educatie aan kinderen en jongeren	In Vught hebben we een lesprogramma/methode (4-21 jaar) dat kinderen en jongeren voorbereidt op financiële zelfredzaamheid.	Verkennende gesprekken met Maurick College zijn gevoerd.	Ook voorlichting aan ouders van kinderen.	najaar 2021
			Humanitas biedt workshop op maat aan.		
	Spreekbeurten	Alle basisscholen in Vught overwegen gebruik te maken van spreekbeurt pakketten over armoede. Het helpt armoede bespreekbaar te maken onder de jeugd. Leergeld Apeldoorn/Voorst biedt deze aan: www.leergeld.nl/apeldoornvoorst/	Voorbeelden aangevraagd bij Eurowijs.		
	Gastdocenten	Vanuit het kernteam kunnen gastdocenten worden aangeboden, zodat die niet de zoveelste verwachting is die op de onderwijzer/docent wordt gestapeld			

Verslag kennismaking '100 dagen gesprek'

Initiatiefgroep Klein Groenrijk

Vertegenwoordigers:
Marco Ketelaars
Wim Nomen
Pascale van Zantvliet

Aanwezig namens het college:
Wethouder A.J.F. Potters
Wethouder M.F.H. du Maine
Wethouder T.O.S. van de Ven
Wethouder Y.T. Vos

16 april, 11.00 uur via MS Teams

Algemene introductie:

- Alle aanwezigen stellen zichzelf voor.
- De initiatiefgroep Klein Groenrijk stelt zichzelf voor met een presentatie (zie bijlage). Zij willen graag ergens in de gemeente Vught op een (tijdelijke) locatie een woongemeenschap met circa 12 kleine duurzame, verplaatsbare woningen. Het gaat om klein en duurzaam wonen in een community waarbij saamhorigheid, duurzaamheid, vrijheid, ecologisch herstel en natuurversterking een belangrijke rol spelen. Versterking van de natuur in combinatie met duurzame kringlooplandbouw; Duurzaam herbestemmen van (landbouw)grond en deels inrichten als 'voedselbos'. Maatschappelijke verbondenheid met de omgeving (gemeenschappelijke ruimte, gereedschap, kennis, eten uit voedselbos).
- Het burgerinitiatief bestaat uit 4 huishoudens, maar heeft een grote achterban, zo blijkt uit de interesse voor de presentaties en de nieuwsbrieven van Klein Groenrijk.

Aandachtspunten voor de komende bestuursperiode:

- Klein Groenrijk wil samen met de gemeente mogelijkheden onderzoeken voor een geschikte (tijdelijke) locatie. Er zijn er verschillende in beeld, maar er zijn obstakels.
- Klein Groenrijk wil de gemeente Vught als samenwerkingspartner: onderzoeken mogelijkheden (tijdelijke ontheffing) bestemmingsplannen en uitwisselen van kennis.

Vervolgafspraken:

- Klein Groenrijk sluit aan bij de stakeholderssessie voor de nieuwe Woonvisie.

- Klein Groenrijk wordt gewezen op het participatietraject bij het voorstel 'Wonen in het buitengebied'.
- Wethouder Potters en wethouder Vos nodigen Klein Groenrijk uit om nog een keer verder te spreken over het plan.
- Indien Klein Groenrijk een geschikte locaties op het oog heeft, kan altijd contact opgenomen worden met de gemeente.

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):
- Wethouder Potters (wonen)
- Wethouder Vos (buitengebied, RO)
- Wethouder van de Ven (klimaat en energie)

Bijlage:
- Presentatie voor college Vught